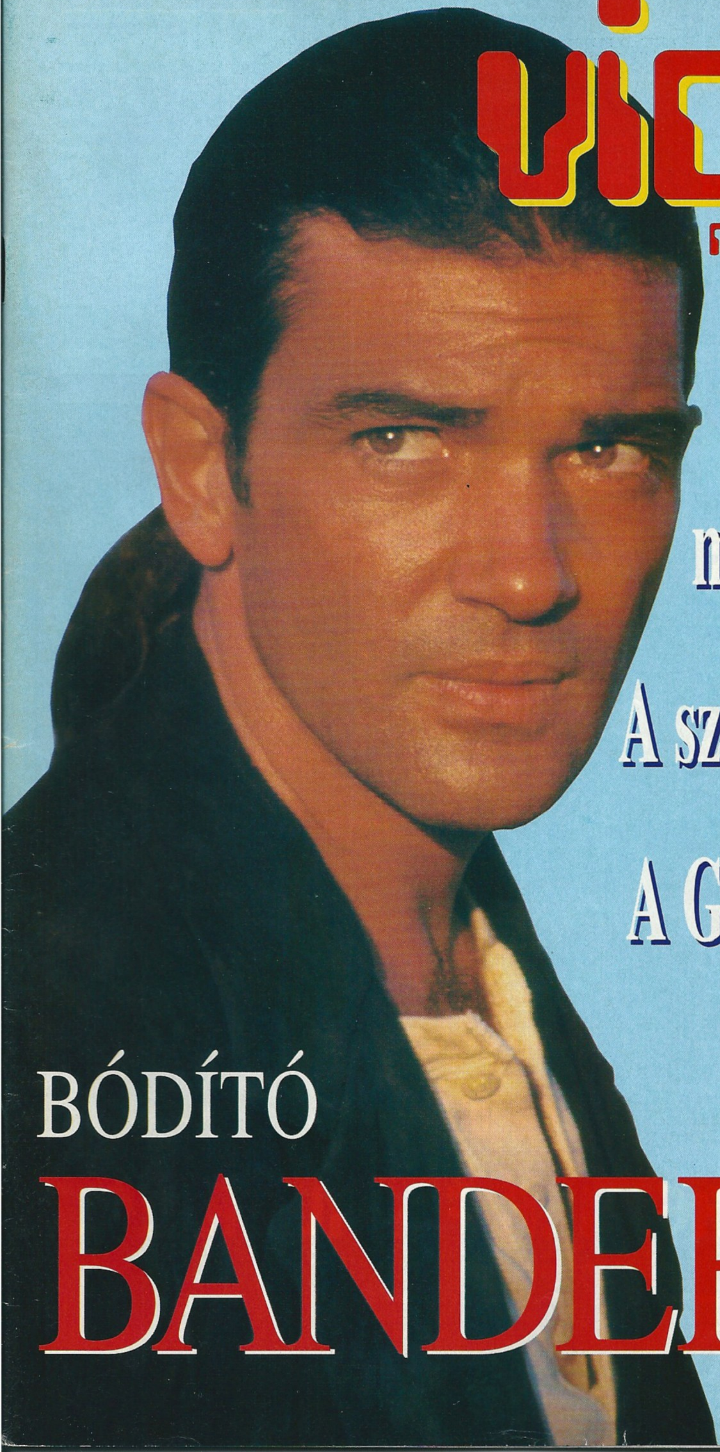
1996. február
XII. évf. 2. (103.) szám
Ára: 198 Ft

video magazin



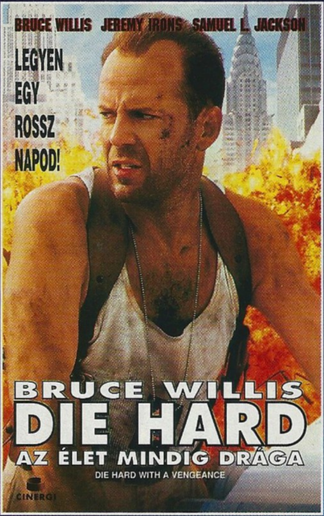
Az élet mindig drága

A szarvasvadász

A Golden Globe díjazottjai

BÓDÍTÓ

BANDERAS



BRUCE WILLIS DIE HARD AZ ÉLET MINDIG DRÁGA

John McClane ex-rendőr (Bruce Willis) számára ez az augusztusi nap is ugyanúgy indul, mint a többi: iszonytató fejfájással. Ám New York egyik őrszobáján megcsörren a telefon, és a telefonáló - bizonyos Simon - közli: imént robbantott fel egy metróállomást, és továbbiakat is levegőbe repít még, ha John McClane nem áll rendelkezésére, és nem hajtja végre utasításait. Nincs más hátra, a kapitány elküld egykori hadnagyáért, és a másnapos, nyúzott McClane ismét beszáll a halálos körhintába...

A Die Hard (Drágán add az életed) sorozat harmadik részének színhelye New York; a mindig borostás hadnagy kelletlen társa Zeus (Samuel L. Jackson - Ponyvaregény, Megérint a halál); ellenfele a legyűrhetetlennek látszó terrorista, Simon (Jeremy Irons - A szerencse forgandó, Pillangó úrfi); a látványos akciójelenetek és a poénok viszont olyanok, amilyennek eddig megszokhattuk: nagyot szólnak.

VÉNDÖGSÉG

Az álművészt, Kevin Franklint (Sinbad), üldözik a rajongói. Mondjuk, nem éppen autogrammot akarnak, hanem behajtanák a tartozásait. Kevin, hogy megússza a nagyobb balhét, fejest ugrik egy kisebbe. Összefut egy némileg morcos ügyvéddel (Phil Hartman), és kiadja magát a jogász rég nem látott barátjának. Aztán diszkréten beköltözik hozzájuk. Hiszen mit számít eggyel több csodabogár egy ilyen családban!

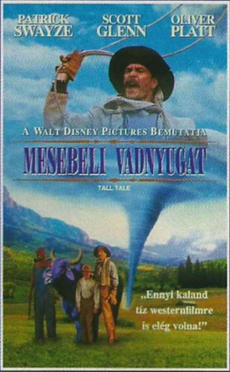
Igaz, nem könnyű eljátszani, hogy ő világhírű fogorvos és borszakértő egy személyben, akit ráadásul a golfhoz is gyöngéd szálak fűznek. Annyira nem könnyű, hogy sok botrány után fény is derül a turpisságra. De addig...



MESEBELI VADNYUGAT

Szélvészként száguld lován. Aztán kezében megpördül a colt, lő, és holtbiztosan célbatalál. Ez nem lehet más, mint Pecos Bill, a vadnyugat fenegyereke (Patrick Swayze - Dirty Dancing, Ghost, Örömváros, Holtpont), akit egy fiú képzelete elevenített meg. A fiú és családja nagy bajban van, farmjukat egy gátlástalan alak akarja megkaparintani. Pecos elhatározza, hogy segít, tűzön-vízen át!

Összeáll egy kis csapat: Bill és két csodálatos cimborája. Nekivágnak a veszélyes utazásnak, ahol minden fa mögül újabb kaland és meglepetés leselkedik rájuk. De végül győz az igazság, és a gazemberek ott végzik, ahová valók!



VIDEOPREMIER: MÁRCIUS

DOUBLE DRAGON - A medál hatalma



VIDEOPREMIER FEBRUÁR 29.

Ügynökeink

InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094. . **Alpine Piton** Gmk Video Nívo ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19. **S. I. COOP** Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/B. Tel.: 164-2055
Videó Nívó Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335. **Motophon** Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46/346-847
Motophon World Center Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764 **InterCom** 1145 Bp. Bácskai utca 28-36. Tel: 467-1400

CINERGI

Kedves Olvasó

Sokan kérték tőlünk: hozzuk előbbre a Video Magazin megjelenését, hogy ne csak a hónap közepe táján, hanem már a hónap elején kézbe vehessék az újságot. Nos, örömmel írhatom le, hogy ettől az évtől kezdve remélhetően már minden hónap harmadika és hatodika között az újságosoknál és a tékákban lesz lapunk, mint ahogy bízom abban, e februári szám is időben megérkezett mindenhová. Annál is inkább, mert akkor nemcsak az aktuális videóújdonságokról értesülhet a Kedves Olvasó e nyolcvan oldalon, hanem arról is, hogy újra indul a Video Magazin Klub. Az estekre pedig nemcsak a videósszakma képviselőit, sztárvendégeit, hanem olvasóinkat is szívesen látjuk!

A filmvilágban viszont az év második hónapjában – valljuk be – nem erről esik a legtöbb szó, hanem az Oscar-jelölésekről. Amíg azonban e terjedelmes lista nyilvánosságra kerül (melyet a jövő hónapban természetesen mi is közreadunk), az idei Golden Globe-díjazottak neves névsorát böngészhetjük, mely már sejtetni engedi az Oscar-esélyeseket.

A hazai mozi- és videófilmkínálatra igazán büszkék lehetünk, hiszen a tavalyi Golden Globe- és Oscar-díjas alkotások döntő többségét már videókazettán is megnézhettük. Azért még akadnak évtizedes adósságok is, mint amilyen az ötszörös Oscar-díjas mű, A szarvasvadász, mely a közeljövő videóújdonsága lesz Magyarországon.

Február a Magyar Filmszemle hónapja is. Szerencsére születtek és születnek érdeklődésre számot tartó magyar filmek – leendő videóalkotások – is. A következő oldalakon, nagy örömünkre, két izgalmas hazai vállalkozásról is be tudunk számolni.

Budapest, 1996. február

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Czifferszky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség címe:
1036 Budapest III., Galagonya u. 2/A
Tel./fax: 250-7441, 250-7442
Kiadja a
Video Magazin Kft.
Felelős kiadó:
Belán Gábor ügyvezető igazgató
Nyomdai előkészítés:
ÍRISZ Kft.
Nyomás:

VESZPRÉMI NYOMDA RT

Felelős vezető: Fekete István igazgató
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
és a regionális részvénytársaságok,
valamint az alternatív terjesztők.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Előfizethető
a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában (Budapest XIII., Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, 1900 Budapest), ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
HU ISSN 0237-5141

Golden Globe-díjátadás fotók: FEB-Reuters

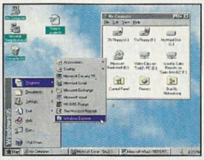
A video magazin

TARTALMÁBÓL:

34



60

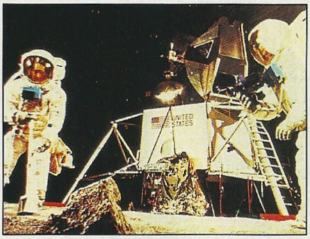




32



44



61

GOLDEN GLOBE 1 9 9 6

Immáron 53. alkalommal osztották ki január 21-én este Los Angelesben, a Beverly Hilton szálloda báltermében a Golden Globe (Arany Glóbusz) filmdíjait, a Los Angelesben dolgozó külföldi újságírókat tömörítő Hollywoodi Külföldi Kritikusok Szövetsége javaslata alapján. Az Oscar-díj odaítélése előtti utolsó jelentős díjkiosztó gálán szintén az előző évi filmtermés alapján jutalmazzák a legjobbnak ítélt művészeket és alkotásokat. Évről évre nő e díj jelentősége, mely már előhírnöke az Oscar-gála főszereplőinek. Tavaly például a *Forrest Gump, Jessica Lange, Tom Hanks, Robert Zemeckis, Elton John* kapott Golden Globe szobrocskát a legfontosabb kategóriákban, s az Oscar-ünnepségen is ők állhattak meghatottan a színpadra. S vajon hogy lesz idén?



Íme az 1996. évi Golden Globe győztesek az 1995-es filmprodukciók alapján:

A legjobb drámai alkotás:
ÉRTELEM ÉS ÉRZELEM (SENSE AND SENSIBILITY)

A legjobb, drámai alkotásban szerepelt színésznő:
SHARON STONE *(Casino)*

A legjobb, drámai alkotásban szerepelt színész:
NICOLAS CAGE *(Leaving Las Vegas)*

A legjobb vígjáték vagy zenés film:
BABE

A legjobb, vígjátékban vagy zenés filmben szerepelt színésznő:
NICOLE KIDMAN *(To Die For)*

A legjobb, vígjátékban vagy zenés filmben szerepelt színész:
JOHN TRAVOLTA *(Get Shorty)*

A legjobb idegennyelvű film:
A NYOMORULTAK *(Les Miserables, Franciaország)*

A legjobb mellékszerepet alakító színésznő:
MIRA SORVINO *(Mighty Aphrodite)*

A legjobb mellékszerepet alakító színész:
BRAD PITT *(Twelve Monkeys)*

A legjobb rendező:
MEL GIBSON *(A rettenthetetlen – Braveheart)*

A legjobb forgatókönyv:
EMMA THOMPSON *(Sense and Sensibility)*

A legszebb eredeti filmzene:
MAURICE JARRE *(Pár lépés a mennyország – Walk In the Clouds)*

A legszebb eredeti filmbetétdal:
ALAN MENKEN – STEPHEN SCHWARTZ: Colors of the Wind *(Pocahontas)*

Életmű-díjat kapott:
SEAN CONNERY

A televíziós produkciók közül a legjobb film az **X POLGÁRTÁRS** lett (HBO-produkció), a legjobb férfi epizódszereplő díját e filmben nyújtott alakításáért **DONALD SUTHERLAND** érdemelte ki.



Emma Thompson Jane Austen regényéből írta meg az Értelem és érzelem című film forgatókönyvét, és ő vállalta a főszerepet is. A legjobb drámai alkotás díja mellett Emma forgatókönyvét is Golden Globe szoborral jutalmazták

(Az HBO kábelcsatatorna február 23-án este 19 óra 35 perctől, 135 percben sugározza majd a Golden Globe díjkiosztó gálát.)

video



SHARON STONE

GOLDEN GLOBE
1 9 9 6

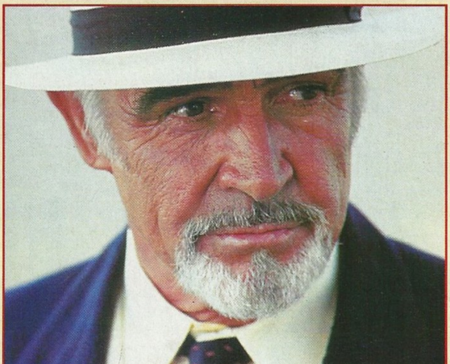


Mel Gibson a tizenharmadik századi Skóciába vitte el a nézőt, nemcsak főszereplőként hanem rendezőként is A rettenthetetlen (Braveheart) című filmben. Ez a rendezés Golden Globe-díjat ért.



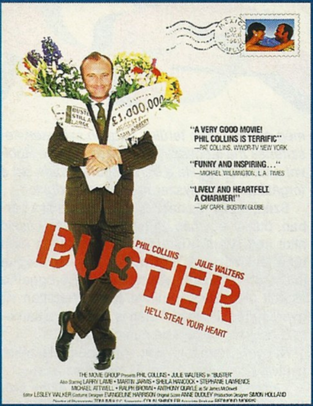
„Disznófilm" lett a legjobb vígjáték. Babe a közönséges malac kihívja a sorsot azzal, hogy más mer lenni, mint ami...

Sean Connery sokak szemében máig az igazi James Bond. Talán az új Bond-kultusz miatt is kaphatott Arany Glóbuszt





A Ponyvaregény után a Get Shorty című filmben is nagyot alakított John Travolta. Ezúttal meg is lett a jutalma.



BUSTER

Ellopja majd a szívedet

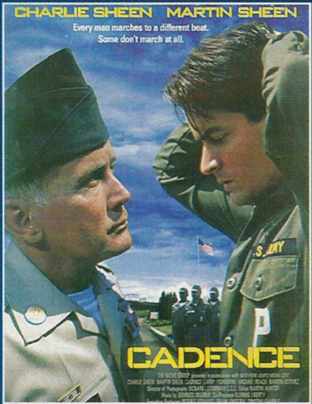
Buster, a kisstílű tolvaj – a szerető férj és gondos apa – hasonszőrű gazemberekkel szövetkezve végrehajtja az évszázad bűntettét: kirabolják a Királyi Postavonatot! Zsákmányuk több mint két és félmillió font! Mit kezd Buster a ráeső 150.000 fonttal, hogy tud elrejtőzni az óriási erőkkel nyomozó rendőrség elől, megtalálja-e a család nyugalmát Mexikóban, vagy ez a „paradicsom" maga a „pokol" Buster imádott feleségének?

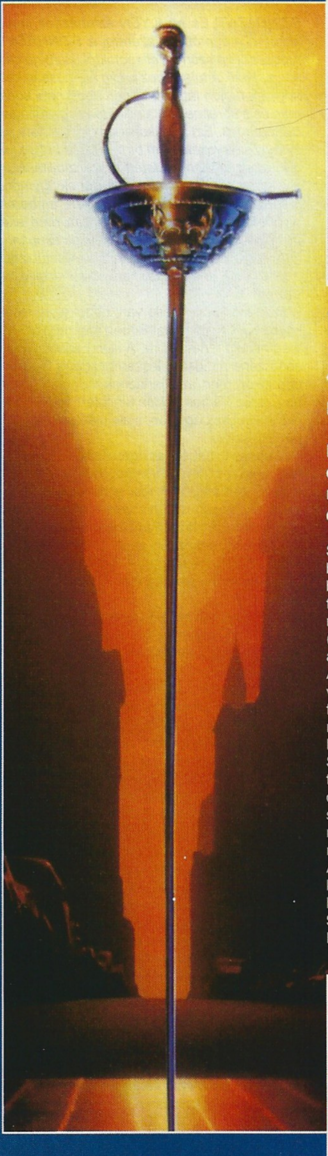
Színes, szinkronizált amerikai vígjáték
Szereplők: Phil Collins, Julie Walters
Rendezte: David Green

A MEGTÖRHETETLEN

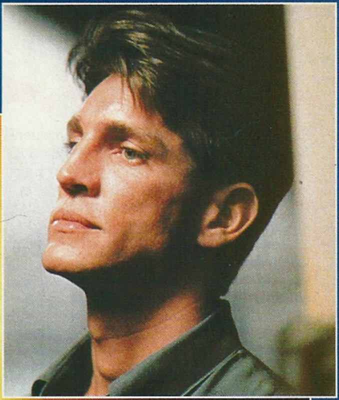
Franklin Bean (Charlie Sheen), a fiatal amerikai katona apja temetéséről tér vissza németországi állomáshelyére. Tele lelkiismeretfurdalással, hogy apja halálát ő okozta állandó lázadásával, most pedig teljesen egyedül maradt, mindent megtesz azért, hogy leszereljék. Tetováltatja a kezét, megsérti a kötelező fegyelmet, részegen óriási botrányt csinál – és végül a McKinney (Martin Sheen) parancsnoksága alatt álló büntetőtáborban köt ki. A hivatásos, harcedzett főtörzsőrmester keserű, kegyetlen ember, és a két férfi között azonnal kitör a háború...

Színes, szinkronizált amerikai dráma
Szereplők: Charlie Sheen, Martin Sheen
Rendezte: Martin Sheen





F. MURRAY ABRAHAM
ERIC ROBERTS



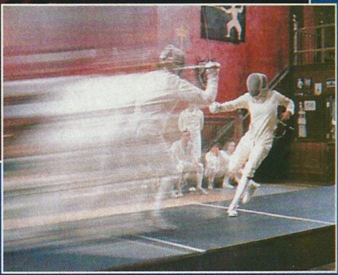
DÖNTSÖN A KARD

ÉLJ ÁLTALA, HALJ ÁLTALA

**Két férfi,
egy titok,
melyet csak
egyikük tud.**

Suba (F. Murray Abraham) 25 év után szabadul a börtönből, és visszatér a vívóiskolába, melynek mesterét egykor szerelmi féltékenységből megölte. Az iskola vezetője most a meggyilkolt férfi fia, Alexander Villard (Eric Roberts), aki kisgyerekként tanúja volt apja halálának, de nem ismeri fel a gyilkost. A két ember a vívásban konfrontálódik, elveik gyökeresen különböznek: Villard megfélemlítő egyéniségével uralkodni akar tanítványain, egész életét annak szenteli, hogy a legnagyobb vívómester legyen. Suba, aki először portásként dolgozik, vívótudását bizonyítva hamarosan oktató lesz, de elvei a sportról és a tanításról gyökeresen mások: filozofikus és szelíd. Eredményei féltékennyé teszik Villardot, és nyomozni kezd Suba titokzatos múltja után...
Az igazságot felfedezve elkerülhetetlen a két férfi között a végső párbaj: életre-halálra...

Színes, szinkronizált amerikai dráma
Rendezte: Jeremy Kagan



FLAMEX INTERSTAR

KIADJA A FLAMEX • 1021 BUDAPEST, LABANC U. 22/B • TEL.: 176-1534

SZÁ

Koltai megint forgat. Ennek általában mindenki örül. Az újságíró is, akit a sajtóképviseletet ellátó Atlantic Public Relations meghív a forgatásra, ráadásul több időpont közül is válogathat, a szervezők igazán profik, nem lehet rájuk panasz.

A melegről nem ők tehetnek. Odakinn negyven fok árnyékban, a Fészek Klubban úgy hússzal több, ha nem égnek a reflektorok. De általában égnek, akárcsak Koltai Róbert, ő viszont két végen és a négyzeten. Ennélfogva – bár roppant udvarias – egyáltalán nem ér rá. Hamisítatlan koltais mosollyal közli átlag húszpercenként, hogy: „Mindjárt, gyerekek, de nem tudom, mikor..."

Ilyen helyzetekben általában a producer bizonyul a legjózanabb teremtménynek. *Barbalics Péter* készséggel foglalja össze a háttértudnivalókat.

„A Magic Media produkciós iroda 1990-ben alakult, azóta minden évben készítünk játékfilmeket, köztük olyanokat, mint a Gyerekgyilkosságok vagy a Wojczek, ami eddig 16 díjat hozott, köztük a Berlini Filmfesztivál nagydíját, no meg a Sose halunk meget. Vállalunk bérmunkát, készítünk reklámfilmeket és az azokból keletkező nyereséget forgatjuk vissza magyar játékfilmekbe. Jelen esetben épp a Szambába."

A fél város tudja a készülő film sztoriját. Szamba Ottó és fia, ifjabb Szamba Ottó, valamint a SZÍNHÁZ és néhány évtized kerül terítékre. Ezt a témát, nevezetesen a színházat, azonban már jó néhányan feldolgozták Sándor Páltól Bacsóig.

„Azt hiszem, ebből a szemszögből, a 60-as évektől napjainkig még nem fogták meg a témát" – folytatja a producer. *„Az előző filmek ismerete remek kihívás. A mi filmünkre garancia, hogy az egész Robi szívéből jön, ő átélte, megélte, megtapasztalta. Biztatóak az előrejelzések is, komoly amerikai lapok cikkeztek a filmről, az HBO is beszállt koprodukciós partnerként, ami az anyagi segítségen túl óriási erkölcsi támogatást is jelent.*

Rajhona Ádám megkeseredett, részeges vidéki színészt alakít a filmben, akinek egy vágya van, nevezetesen az, hogy végre elmondhasson egy kútmély Babits-verset, de ez sem sikerül neki, sosem jut tovább az első soroknál, s hite szerint ezért nem tudatosul a világban, mekkora nagy művész. Ezért aztán iszik.

„Sok figura egy az egyben visszaköszön" – mondja Rajhona, aki igencsak illetékes a vidéki színészetben. *„Közös élményekből táplálkozik ez a sztori. A film egy közös színészkolléga előtt is tiszteleg. Kiss Istvánnak hívták és a kaposvári hős-hőskor egyik alapfigurája volt. Később egészen tragikus körülmények közt lett öngyilkos, és az emlékétől a mai napig nem szakadtunk el. Ami a film színházi részét illeti: találkozhatunk a megfelelően belterjes dumákkal, poénokkal, helyzetekkel, a viselkedési rendszerekkel. Fölismerhető a túlbuzgó vidéki entellektüel, no meg a főiskola is az összes baromságával... Szóval a Robi nem volt nagyon elnéző és kegyes..."*

S hogy lehet-e egy ILYEN színházat szeretni?

„Nem arról van szó, hogy lehet-e!" – feleli. *„A színész úgy teszi fel a kérdést, hogy szereti-e a SZÍNHÁZAT! És ha ILYEN színházhoz kerül, akkor is megpróbálja szeretni a SZÍNHÁZAT, függetlenül a szörnyű állapotoktól. Ha bírja cérnával, túléli. A túléléshez pedig tudatosság kell, hogy túl tudjon látni az éppen adott napi kocsmán és a sérelmeken, amiket tényleg vastagon osztogatnak. Ezt a mi kollegánk, Kiss Pista érzékeny szervezete nem bírta. Rossz helyre került, rossz időben született a szenzibilitásával. Különben ebben a filmben nincsenek úgymond rossz emberek, csak egyszerűen emberek, olyanok, amilyenek, mert ez a film nem akar ítélkezni. Egyetlen szemszög létezik csupán: a fiúé, ifjabb Szamba Ottóé, rajta keresztül látjuk a történetet, ami jópofa, kedves és kicsit szívszorító."*

Rajhonának jelenése van, ebből egyenesen következik, hogy Koltai Róbert már megint – és még mindig – nem ér rá. A klub bárjából kiharsogó zene ritmusára leszambázom a lépcsőn, épp jókor, mert az állandónak ígérkező tettestárs, azaz *Vámos Miklós* tűnik fel. Tudják, akinek Anya csak egy van, s aki újabban *Lehetetlen?!* tv-sztár.

Vámossal nehéznek ígérkezik a beszélgetés. Első osztályú társalgó, ha hagyják, de hosszú percekig úgy fest a helyzet, nem fogunk társalogni, ugyanis velem együtt többen felfedezték, ráadásul nagy örömmel szorongatják a kezét, miközben azon tűnődöm, miként lehet szalonképesen kezet fogni negyven emberrel röpke negyedóra alatt ötven fok melegben.

Miért Szamba lett a Szamba? – érdeklődöm. – Merthogy eszembe jut a Csacsacsa, meg még néhány tánccímes film: Fandango, Lambada...

„Igen? Nahát... Valaha tényleg divatban voltak az ilyesmi címek." Vámos végre leül. *„Itt fordítva történt. Én nagy jelentőséget tulajdonítok a neveknek, ízlelgetem, reszelgetem, s amíg nincs meg a jó név, neki se látok az írásnak. Jelen esetben előbb született meg a két Szamba Ottó neve és figurája, s a nevük miatt került később egy szamba a filmbe. Ugye, ismerős az az ábra, amely egy nevető és síró álarcot mutat. Ez szimbolizálja a mai magyar művészeti élet fájdalmas dilemmáját is: Shakespeare-t játsszon vagy olcsó, könnyű musicalt. Ez egyébként a Koltai személyes dilemmája is: rendkívül népszerű kabarékban, de az igazán nagy alakításait ehhez képest kevesen látták Kaposvárott. Olyan élő konfliktus ez, amit aztán meg is személyesítettünk a filmben a két Szamba, apa és fia figuráján keresztül. Az apa elementáris erejű, tehetséges szervező, ámde ripacs, a fiú, akit Görög László alakít, a magas művészetet próbálja képviselni. De nem tud úrrá lenni a körülményeken és meghal. A család történetén belül ez a két művészeti ideál ütközik. Nem tudok igazságot tenni és nem is akarok."*

A történet, akárcsak az előző, nagy ívben kerüli az erőszakolt politizálást.

„Engem a politika sosem foglalkoztatott, az emberek, a történetek érdekelnek" – magyarázza Vámos Miklós. *„Olyan témáról akartunk filmet csinálni, amelyben mindketten otthon vagyunk és mindkettőnknek fáj: a színház. Van még néhány ilyen terület, nagyon szívesen készítenék majd egyszer egy közös filmet a Robival a tanárokról. Ha a barátságunk kibírja ezt a forgatást, még egyszer nekirugaszkodunk."*

Szép, érzelmes dalt búg *Hernádi Judit* a bárban, ötször egymás után tetszik a *Dés László* által írott szám, Koltainak azonban még nem tűnik tökéletesnek, néhányszor még fölveszik a jelenetet: Hernádi lassút táncol Göröggel a zsúfolt presszóban, mindenki meghatottan vigyorog még az „ennyi" után is. Szünet, a kamera a helyiség túlvégébe hurcolkodik.

Nagyon „hernádis" volt – mondom elérzékenyülve, hozzátéve: – Jól áll neked ez a dal.

„Jól áll?" – tűnődik Hernádi Judit. *„Akkor örülök, pedig nem is OLYAN ez a szám. Kicsit másabb, mint amiket eddig énekeltem. Persze, senki sem bánná, ha sláger lenne."*

Az is lerítt rólad, hogy élvezed a szereped – jegyzem meg.

„Nem csoda, mert jó szerep és amikor írták, már akkor is rám gondoltak, nagyon örültem neki. Pedig én sosem voltam vidéki színész, itt a filmben is egy pesti sztárt játszom, aki valamiért lemegy egy évre ebbe a bizonyos vidéki színházba. Hogy miért kerül oda? A Koltai szerint azért, mert egy előadáson egy pirinyóval többet ivott a kelleténél, szerintem pedig azért, mert megérezte a 60-as évek hívó szavát, a lényeg, hogy lemegy, eljátszik pár vezető szerepet és anyáskodik a szerencsétlen ifjabb Szamba Ottó fölött. Különben az a vicc, hogy most fogok a valóságban először vidéken játszani, méghozzá Szolnokon az Osztrigás Micit."

Mi jut eszedbe a szóról, hogy tájelőadás? – kérdezem tőle.

„Azért vannak élményeim. A Vígszínházzal mentünk erre-arra, külföldre is. Én jártam az országot a saját önálló estemmel is, úgyhogy tudom, milyen az, amikor az ember csak a kultúrházak bejáratát ismeri, a hátsókat persze, na meg az öltözőt, a mosdót és a színpad porát. Nagyon sok városból tényleg csak ennyit láttam. Mondhatni, végigszambáztam."

Koltai kikukkant egy pillanatra, mosolyog, biztatóan integet szanaszét: persze, gyerekek, mindjárt, csak még nem tudom, mikor, különben meg mindenki álljon képbe, a sajtósok is beülhetnek statisztálni, úgysem látszanak majd, de addig sincsenek láb alatt...

Képpé, renddé szerveződik a stáb, Vámos végre bejut a kerthelyiségbe, ahol a rá várók már megebédeltek nélküle, Barbalics Péter a sokadik interjút adja, Görög már megint szép és fiatal és táncol. És szól a szamba...

Akármit is mondott az író, én azért megnézem az értelmező szótárban a jelentését. Elég röviden elintézi: brazíliai eredetű társastánc. Sem idősebb, sem ifjabb Szamba Ottót nem említi. Talán majd a filmlexikonok...

❖

Mindezek a tavaly augusztusi forgatási nap írott és íratlan, hangkazettán is őrzött emlékei, melyek februárra különös aktualitást adnak. A február 9-e és 13-a között zajló 27. Magyar Filmszemlén lesz először látható Koltai Róbert Szamba című filmje...

Garamvölgyi Katalin

M B A









ART-FILMEK

Megjelenés február 21-én



PASSION FISH

Amikor egy száguldó autó elüti a taxiból kiszálló May-Alice-t, és ezzel véget vet karrierjének, a tv-sztár számára csak egy választás marad: hazatérni Louisianába. A tolókocsiba kényszerült színésznő lehetetlen viselkedésével az ápolónők egész sorát űzi el a házból, mígnem megérkezik a rámenős, titokzatos múltú Chantelle...

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm (130 perc)

Főszereplők: Mary McDonnell, Alfre Woodard

Rendezte: John Sayles



PIGALLE

Párizs híres-hírhedt negyedében, a Pigalle-on zajlik az élet. Vera, a peepshow-girl együtt él a környék egyik drogkereskedőjével. Fifi, a kisstílű zsebtolvaj különös vonzalmat érez Vera iránt, ám szexuálisan a transzvesztita prostituálthoz, Divine-hez kötődik. Amikor partnerét holtan találja az utcán, Fifi azt hiszi, Gitan a tettes. Rövidesen azoban Gitant is elteszik láb alól.

Színes, szinkronizált francia játékfilm (88 perc)

Főszereplők: Vera Briole, Francis Renaud

Rendezte: Karim Dridi

A MOKÉP Videókiadó új címe: 1054 Bp., Báthory u. 8., Telefon: 111-6650/169 m.

A filmek megvásárolhatók:

ALPINE PITON GMK.
1146 Budapest, Dózsa György út 19. Telefon: 344-007

VIDEO NÍVÓ BT.
1133 Budapest, Vág u. 9. Telefon: 149-1335

INTERFILM Kft.
1124 Budapest, Németvölgyi út 66. Telefon: 155-9094

S.I. COOP Kft.
1144 Budapest, Lőcsei u. 12/b. Telefon: 164-2055

MOTOPHON BT.
3500 Miskolc, Hunyadi u. 5. Telefon: (46) 346-847

MULTI HOME VIDEÓHÁZ
1114 Bp., Bocskai út 23. Telefon: 371-0866

ELVARÁZSOLT ÁPRILIS

Lottie és Rose, a két középosztálybeli angol nő szenvedélytelen házasságukba beletörődve élik mindennapi életüket. Egy napon Lottie meglát egy hirdetést, amely az élet nagy nyaralását kínálja: egyhónapos tartózkodást egy középkori villában. Férjüket otthon hagyva Lottie és Rose kibérlik a villát. Az idillikus búvóhelynek azonban különös varázsa van és a hölgyek megtanulnak úgy élni és szeretni, ahogyan már régóta nem tudtak...

Színes, szinkronizált angol játékfilm (92 perc)

Főszereplők: Josie Lawrence, Miranda Richardson • Rendezte: Mike Newell



SZERELMI SZENVEDÉLY

1862. Egy piedmonti városkában Giorgio Bachetti, egy lovassági ezred kapitánya megismerkedik a gyönyörű Clarával, aki házas és van egy gyereke. Azonnal egymásba szeretnek. Szerelmük boldog mindaddig, amíg Giorgót át nem helyezik egy másik helyőrségbe. Az elválás fájdalmas mindkettejük számára. Az új helyen azonban Giorgio megismer egy Fosca nevű lányt, aki reménytelenül szerelmes lesz a férfiba.

Színes, szinkronizált olasz játékfilm (129 perc)

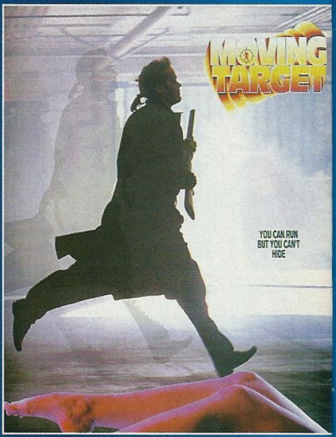
Főszereplők: Laura Antonelli, Jean-Luis Trintignant • Rendezte: Ettore Scola



MEGJELENÉS =

ÉN ÉS KATERINA





MOZGÓ CÉLPONT

Mike Marocco keményen dolgozó átlagember, aki egyszer csak a szervezett bűnözés sötét világában találja magát. Mike alkalmi munkákat végez két kíméletlen gengszter számára, s minden munkánál egyre nagyobb a kockázat és a fizetség...

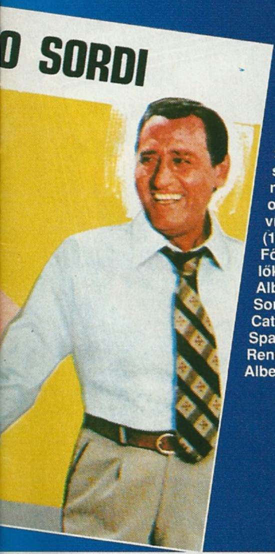
Színes, szinkronizált amerikai akciófilm (95 perc)

Főszereplők: Gerry Cooney, John Cocca

Rendezte: Anthony Foggetta

FEBRUÁR 7-ÉN

Enrico különös dologgal találkozik amerikai útja során egy barátja házában: Katerinával, a robotasszonnyal, aki tökéletesen pótolja egy személyben a feleséget és a személyzetet. Enricót elbűvöli a tökéletesnek látszó robotlány, és beszerez egy hasonlót...



Színes, szinkronizált olasz vígjáték (110 perc)
Főszereplők: Alberto Sordi, Catherine Spaak
Rendezte: Alberto Sordi



FARINELLI, A KASZTRÁLT

Farinellit 10 éves korában kasztrálták, s tudatában van: hangja a legnagyobb értéke. Ez a páratlan hang válik élete értelmévé. Farinelli csodálatos hangjára nem kisebb személyiség, mint az angol királyi udvar hírneves komponistája, Händel is felfigyel.
Színes, szinkronizált francia játékfilm (105 perc)
Főszereplők: Stefano Dionisi, Enrico Lo Verso
Rendezte: Gerard Corbiau

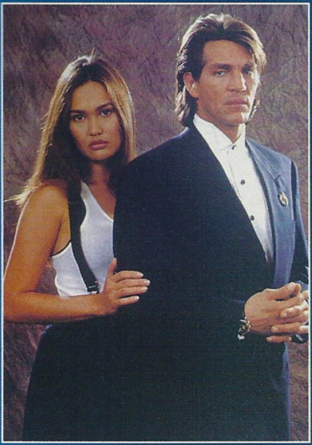
ÖNPUSZTÍTÓK

Bullet, a kemény bűnöző most szabadult a börtönből, de ismét a bűn és a kábítószer világát választja.
Színes, szinkronizált amerikai krimi (90 perc)
Főszereplők: Mickey Rourke, Marky Mark
Rendezte: Julien Temple



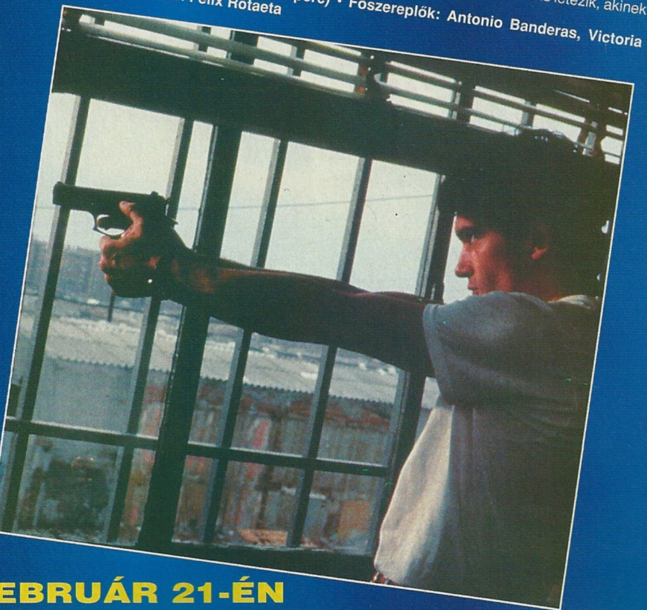
HALHATATLANOK

Jack egy maffia tulajdonában lévő bárt vezet. Kitervel egy vakmerő rablást, amelyet nyolc különböző hátterű idegennel hajtat végre. A csapat tagjai amint végrehajtják Jack tervét, előre nem látott bonyodalmakkal találják szemben magukat...
Színes, szinkronizált amerikai krimi (94 perc)
Főszereplők: Eric Roberts, Tia Carre, Tony Curtis • Rendezte: Briant Grant



A GYILKOLÁS ÖRÖME

Luis és Andrés bérgyilkosok, akiket ugyanannak a gyilkosságnak a végrehajtására bérelnek fel. Luis a városi élet sűrűjéből származik, drogszállító. Andrés a felső középosztály tagja. Véletlen találkozásuk tudatosítja bennük, hogy valaki más is létezik, akinek gyönyört jelent a gyilkolás...
Színes, szinkronizált krimi (90 perc) • Főszereplők: Antonio Banderas, Victoria Abril • Rendezte: Felix Rotaeta



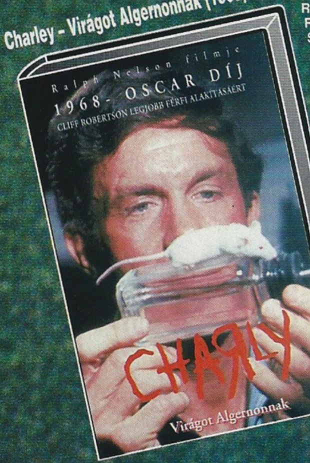
MEGJELENÉS FEBRUÁR 21-ÉN

MEGJELENT JANUÁR 24-ÉN

ODEON ART-VIDEO

1968. Oscar-díj Cliff Robertson
Legjobb férfi főszereplő

Charley – Virágot Algernonnak (1968)



Rendezte: Ralph Nelson **Színes, szinkronizált, amerikai, 103 perc** **Szereplők:** **Cliff Robertson, Claire Bloom** Charley harminckét éves, értelmi fogyatékos férfi, aki követve Algernont – a kis fehér egeret –, agyműtéten esik át. Intelligenciahányadosa ugyan jelentősen megnő, végre legyőzi a labirintusban az egeret, gyógyulása azonban csak átmeneti...

1994. Cannes-Zsűri Nagydíja
1995. Oscar-díj – Legjobb Külföldi Film

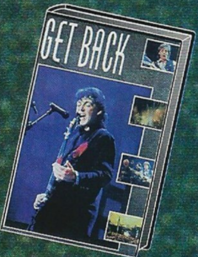
Csalóka napfény – Utomlennije Szolncem (1994)

Rendezte: Nyikita Mihalkov **Színes szinkronizált, francia–orosz, 144 perc** **Szereplők:** **Nyikita Mihalkov, Nagya Mihalkova, Ingeborga Dapkunajte, Oleg Mensikov** Nyikita Mihalkov, ez a masszív, erős ember szereti az életet, szeret nevetni, táncolni, szeretni. Filmje a szláv lélek nagyszerű tablója: harsány és mókás, ironikus és nosztalgikus, kegyetlen és elkeseredett. A lét apró örömeinek e csodálatos ábrázolása annál is inkább szíven üti az embert, mert teljes bizonyossággal tudjuk: a végén lehullnak az álarcok és attól egyedül csak az ártatlanok fognak szenvedni.



ÁRAK:
3000 Ft + áfa/db, 2500 Ft + áfa/csomag, 2. kópia: 2000 Ft + áfa
A kazetták a kiadótól utánvéttel is megrendelhetők (Tel.: 302-2865).

További filmjeinkből:



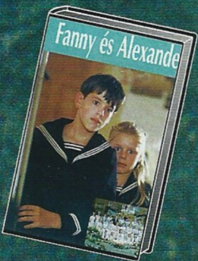


















Ügynökeink:
Interfilm 1126 Bp., Németvölgyi út 66. Tel.: 155-9094 • **Video Nívó** Bp. XIII., ker. Vág u. 9. Tel.: 149-1335
Multi Home Video 1114 Bp., Bocskai út 23. Tel.: 371-0867

1136 BUDAPEST XIII., HOLLÁN ERNŐ U. 7. TELEFON ÉS FAX: 131-6776

Rendezte:

LUC BESSON

A filmes szakma régóta fájlalja, hogy a filmvilág két részre szakadt; tömeges filmgyártás gyakorlatilag az Egyesült Államokban folyik: míg Amerika a kommersz sikerfilmek előállítója lett, addig Európa a művészfilmeké. Ezért is alakult ki az utóbbi években az a torz nézet, hogy egy művészfilm nem lehet kasszasiker, egy kasszasiker pedig nem lehet igényes film. Ám van egy francia rendező, aki mindezen nézetekre rácáfolni látszik. A neve: Luc Besson.

1959. március 18-án született Párizsban. Az életrajzi művekben ilyenkor általában az következik, hogy „korán elkezdett érdeklődni a fotográfia és a mozi iránt". Luc Besson esetében is ez történt, ám mégsem egészen így. Természetesen ő is, mint a legtöbb gyerek, imádta a mozit, s a fényképezést is rajongásig szerette. De őt valamilyen egész különleges látásmóddal áldotta meg a természet. Ennek az ajándéknak a kamatoztatására azonban egy ideig még várnia kellett.

A fertőzésnek engedve 18 évesen játék- és rövidfilmek forgatásán kezdte el filmes gyakorlatát megszerezni. Munkájára felfigyeltek a szakmában és két évvel később a Gaumont cég rendezőasszisztensi állást kínált neki. Olyan filmeknél közreműködött, mint a *Moonraker*, a *Gauguin*, a *Maxwell Smart visszatér* vagy a *Rövidzárlat*. Egy év alatt elsőasszisztensé lépett elő. Ekkor készült a *Szabad ember* és a *Gyöngéden fogod szeretni a tengert*.

Újabb egy év múlva, 1981-ben lehetőséget kap rá, hogy megrendezze első rövidfilmjét. Az *L 'Avant Dernier* (Az utolsó előtti) című alkotás a kritikusoktól számos elismerést kapott. 1982-ben az avoriazi filmfesztiválra is meghívták.

Azok közé az emberek közé tartozott, akik nem igazán szerették elviselni a függőséget. Művészi függetlenségre vágyva megalapította saját produkciós irodáját, melynek a Les Films Du Loup nevet adta. S hogy anyagi helyzetét megalapozza, számos kereskedelmi és reklámfilmet forgatott. Eközben azonban időt szakított arra, hogy néhány kisebb rövidfilmet is elkészítsen.

1982-ben elkészíti első mozifilmjét, mely egy fekete-fehér vízió a nukleáris holocaust utáni időkből. Romba dőlt házak, menekülő emberek, harc a túlélésért. Az *Élethalálharc* (Le Dernier Combat) című film rendkívül alacsony költségvetéssel készült. A szükségből erényt kovácsolt. A monokrom nyersanyagra rögzített alkotás a háború utáni kilátástalanságot ábrázolja. Szakmai vakmerőségre vallott, hogy az egyik főszerepre a *Derrick* című német krimisorozattal már világhírűvé vált *Fritz Weppert* kérte fel.

A film hatalmas szakmai sikert aratott. Tizenkét nemzetközi díjat kapott, többek között az avoriazi filmfesztiválon elnyerte a kritikusok díját. Elsősorban a rendező fölényes szakmai tudását és vakmerő képzelőerejét dicsérték.

1984-ben született meg második filmje, a *Metró* (Subway). Ez a krimi szinte az első kockától az utolsóig a párizsi metró alagútrendszerében játszódik. A film két főszerepére megnyerte a gyönyörű *Isabelle Adjanit* és a Tarzan-sorozattal akkor már világsikert aratott francia-amerikai színészt, *Christopher Lambertet* is. Lambert ebben a filmjében bizonyíthatta először színészi tehetségét. Besson ezzel az alkotásával sem cáfolta meg kritikusainak elvárásait. Még az Egyesült Államokban is remek kritikákat kapott. Hazájában megkapta a legnagyobb filmes kitüntetést: elnyerte a Cézár-díjat a legjobb film, a legjobb színész és a legjobb rendezés kategóriájában.

Még tizenhét éves korában a tengerparton megismerkedett a búvárkodás szépségeivel. Ez a szenvedély nyomot hagyott művészetében is. A görög kikládokon 1987-ben hozzálátott következő filmje forgatásához. *A nagy kékség* (Le Grand Bleu) című alkotás a búvárok legvakmerőbbjeinek, a palack nélküli merülési rekordokat

➲

LUC BESSON-FILMOGRÁFIA



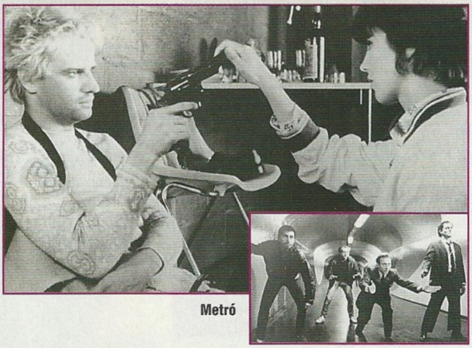
JÁTÉKFILM-FORGATÓKÖNYVÍRÓ-RENDEZŐ:

ÉLETHALÁLHARC (*LE DERNIER COMBAT*, 1982)
METRÓ (*SUBWAY*, 1985) *(TV)*
A NAGY KÉKSÉG (*LE GRAND BLEU*, 1985) *(TV)*
NIKITA (1990) *(ZOOM)*
ATLANTISZ (*ATLANTIS*, 1991)
LEON, A PROFI (*LÉON*, 1994) *(MOKÉP VIDEÓKIADÓ)*

PRODUCER-EXECUTIVE PRODUCER:

1981 **L' AVANT DERNIER**

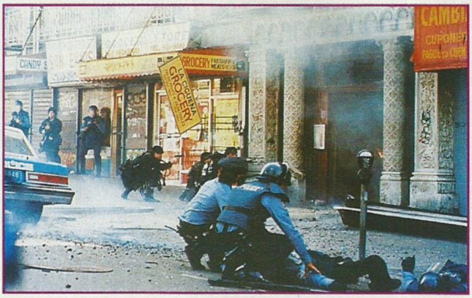
1982 **ÉLETHALÁLHARC**
1985 **METRÓ**
1986 **KAMIKAZE** (R.: DIDIER GROUSSET)
1987 **A NAGY KÉKSÉG**
1988 **JEUX DE VILAINS** (R.: BRUNO BOUCHER)
1990 **NIKITA**
1990 **LUNE FROIDE** (R.: PATRICK BOUCHITY)
1991 **ATLANTISZ**
1992 **LES MAMIES** (R.: ANNICK LANOE)
1994 **LEON. A PROFI**
1994 **LES TRUFFES** (R.: BERNARD NAUER)



Metró



Leon, a profi



hajszolók világába vezet el minket. Két gyermekkori barát vetélkedését láthatjuk életre-halálra. Bár barátok, az elsőségért folytatott hajsza az életüket veszélyezteti. A fantasztikus víz alatti jelenetekkel tarkított film valós személyek életét dolgozza fel költői stílusban. *„Eposz a víz alatt és felett”*, áradozott egyik kritikusa.

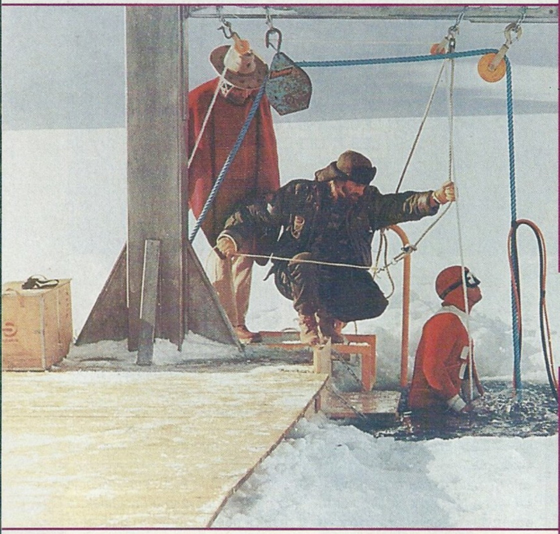
Négy évvel később még egyszer visszatér a tengerhez. *Atlantisz* címmel forgatja le másfél órás mozi-dokumentumfilmjét. Az alkotás elvezet minket a víz alatti világ szinte összes szépségéhez. Egyetlen szó sem hangzik el kilencven perc alatt, de a zene és a kép mégis mindent elmesél.

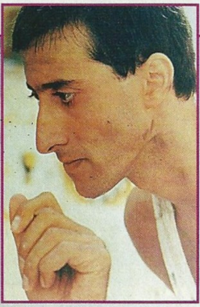
E két film között születik meg pályája legátütőbb sikere: a *Nikita* 1990-ben meghódítja az egész világot. A főszereplő *Anne Parillaud* egy pillanat alatt keresett művész lesz. A kábítószer hatása alatt álló lányt, Nikitát a bíróság halálra ítéli. De kivégzése után egy fehér szobában ébred. Egy titokzatos férfi Nikita temetésének képeit mutatja neki. Felajánlja neki az életet, de alá kell rendelnie magát az állam sötét céljainak...

A kritikák csodáról zengenek és tömegek özönlenek a mozikba. *„Bessonnak sikerült megcsinálnia a művészi igényességgel készült akciófilmet”* – áradoztak a rendezőről a kritikusok. Képi formáló erejével döbbenetes hatást ért el. Megteremtette a krimik és a politikai thrillerek izgalmát és változatosságát, és mindezt a legmagasabb művészi igényeket is kielégítő stílusban alkotta meg.

A siker nem múlhatott el nyom nélkül. 1993-ban Hollywood – igaz, némileg a saját szája ízéhez igazítva – újraforgatta a filmet. A legnevesebb fiatal színésznők szinte verekedtek Nikita szerepéért. *Julia Roberts, Jodie Foster, Michelle Pfeiffer* orra elől végül *Bridget Fonda* halászta el a zsákmányt. Ez a film azonban korántsem aratott olyan zajos sikert – nem is Besson rendezte, hanem John Badham *A bérgyilkosnő* – Point of No Return).

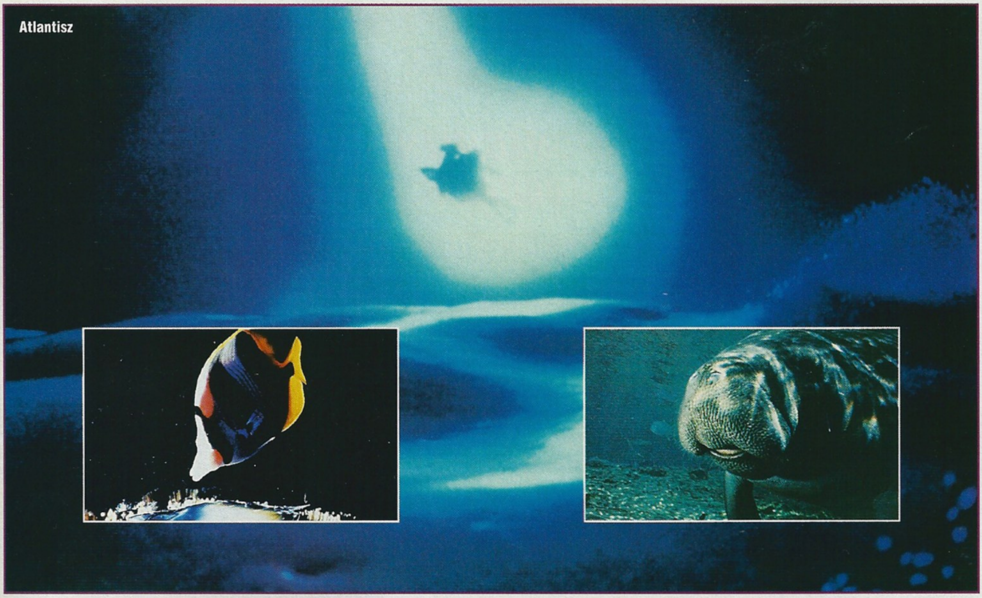
A nagy kékség







1994-ben forgatta a *Leon, a profi* (Léon) című produkciót, mely néhány hete már a hazai tékakínálatot is gazdagítja. A film főhőse az abszolút profi bérgyilkos. Megbízásait hihetetlen tökéllyel teljesíti, neve van szakmájában. Élete azonban sivár és zárt, egyetlen társa dédelgetett szobanövénye. Ebbe a magányába robban bele a tízéves Mathilda, akinek egész családját a szomszéd lakásban kivégzik. A két ember, a gyilkos és a kamaszodó kislány egymásrautaltsága olyan dimenziót nyit meg számukra, amelyet korábban egyikük sem ismerhetett meg: az apa–gyermek-szeretet világát. A filmet kedvezően forgadta mind a szakma, mind a közönség, s legalább akkora sikert aratott, mint néhány évvel korábban a *Nikita*.



Atlantisz



Nikita

Besson alkotói módszerét filmjeiből leshetjük el. Nem szereti a kötöttségeket, megpróbál mindig újabb és újabb utakra lelni. Függetlenségi vágya hozta létre saját stúdióját is, s e vágy miatt írja és rendezi maga a filmjeit. Eddig még sohasem készített filmet mások forgatókönyvéből.

Nagyon alapos ember, csak kétháróm évente szánja rá magát, hogy újabb film forgatásába kezdjen. Különleges látásmódja szinte új dimenziókat teremt. Fantasztikus karaktereket hoz létre, amelyekhez megtalálja a legkitűnőbb embereket. Olyan szakmai feladatok elé állítja színészeit, amelyek kihozzák belőlük a legjobbat. Luc Bessont kollégái rendkívül nagy munkabírásúnak, alaposnak, sőt aprólékosnak jellemzik. Hogy mennyire aprólékos munkát végez, arra álljon itt példának a *Leon, a profi* néhány adata. A film ideje 105 perc. Ennyi időbe 148 jelenet és 1311(!) vágás fért bele. A mű teljes hossza 2950 méter, ezt 135 ezer(!) méter leforgatott nyersanyagból vágta össze. Ezt az irdatlan mennyiségű anyagot 42 New York-i és 48 párizsi forgatási nap alatt készítette el.

Újító vágyai mellett azonban bizonyos konzervativizmus is megfigyelhető a rendezőnél. Legtöbb munkatársával már évek óta együtt dolgozik. Közülük is kiemelkedik *Jean Reno,* a neves francia színész, aki neki köszönheti szakmai karrierjét. A negyvenhét éves andalúz származású, Casablancában született férfi Besson első filmje óta hű társa munkáiban. A kezdeti kisebb szerepek után *A nagy kékség*ben már neki jutott a másodfőszerep. A *Leon, a profi* című filmet pedig szinte egyenesen a számára írta. A másik örök társ a zeneszerző *Eric Serra.* Szintén a kezdetektől együtt dolgoznak. Besson összes filmjének ő írta a zenéjét. A *Metró* zenéje aranylemez lett, *A nagy kékség* kétszeres platinalemez: több mint két és félmillió példányt adtak el belőle a nagyvilágban. Azóta is minden filmzenéje aranylemezzé érett.

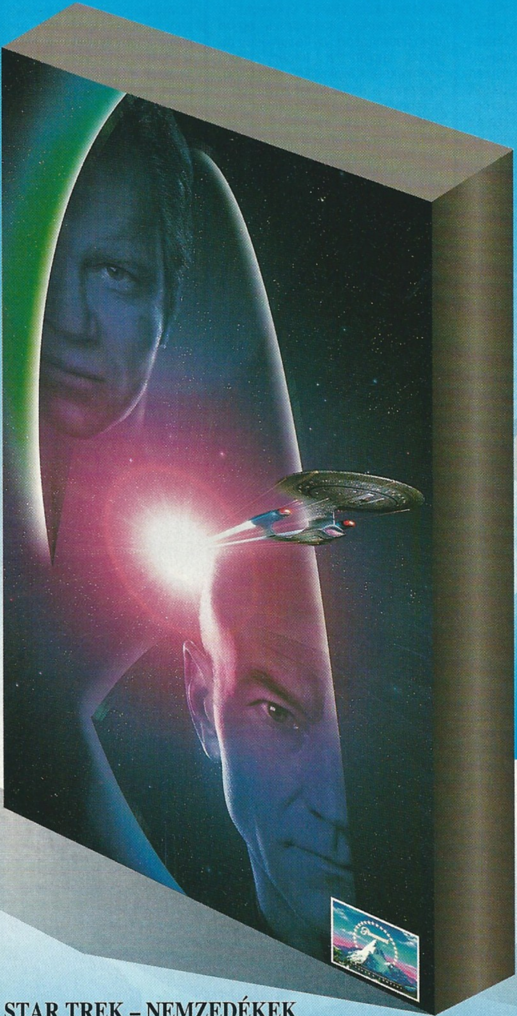
Luc Besson a százéves filmművészet egyik legtehetségesebb alkotója. Eredetisége és tehetsége még sok gyümölcsöt hozhat, hiszen még nincs negyven éves. Ahogy mondani szokták, még előtte áll a férfiak legtermékenyebb alkotó időszaka.

Vélhetően a *Leon, a profi* sem úszhatja meg, hogy néhány éven belül életre ne kelljen Hollywoodban, amely ismét felfedezi majd magának a francia rendezőt. Újra elkészül majd a *Leon,* de már nem ő lesz a direktora, s a filmnek talán éppen *Bruce Willis* lesz a főszereplője.

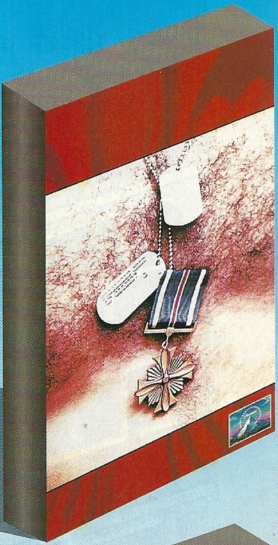
K. T. M.

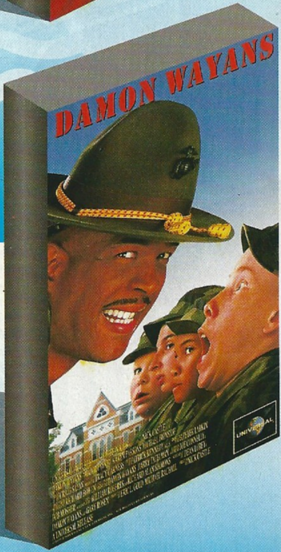
VIDEO CSÚCSON

VIDEOMEGJELENÉS FEBRUÁR 20.



A 22-ES CSAPDÁJA
Joseph Heller könyvének nagyszerű feldolgozása.





PAYNE ŐRNAGY
A hadsereg legkeményebb kiképzőtisztje új feladatot kap…

STAR TREK – NEMZEDÉKEK
Az U. S. S. Enterprise ismét akcióban…

UNIVERSAL
AN MCA COMPANY

UIP DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT.

UIP-DUNA FILM, 1021 Budapest, Tárogató út 2–4 Tel.: 176-7291, 176-2333

teszt

A mérések a **Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet** laboratóriumaiban készültek. A tesztet készítette és összeállította: **Géczy Géza.**

Versenyen kívül

Sony és Panasonic kamerák

Az elmúlt hónapok nagyobb lélegzetű televízió- és képmagnótesztjei után érdemes ismét figyelmünket a kamkorderpiacra szegezni. Ezt már csak az is indokolja, hogy a hazai kínálatot legjobban meghatározó két szomszédvár, a *Sony* és a *Panasonic* is, egy-egy újabb kameracsaládot jelentetett meg. A Sony mindegyik tagja Video–8, míg a Panasonic-csemeték S–VHS–C rendszerben dolgoznak. Címválasztásunkat nem kevésbé indokolja e normabéli „apróság", hiszen egy normál színrögzítési rendszert nem illik összevetni egy szuper rögzítési eljárással. Az igazi persze az lett volna, ha nekünk is módunk nyílik a Panasonic csúcsmodelljét, az *NV–S99E*-t összevetni a Sony hasonló kategóriás Hi–8-as rendszerű *CCD–TR3000E* kamkorderével, ez utóbbi azonban egyelőre még nem része a hazai kínálatnak.

Így ez alkalommal kevésbé szólhatunk a bemutatott készülékek összevetéséről, hacsak az árak és néhány kezelésbéli vagy szolgáltatásbéli sajátosság közelebb nem hozza egymáshoz tesztalanyainkat.

Mindkét készülékcsalád jól áttekinthető logika alapján épül fel, és szolgáltatásaival a különböző igények – vagy valójában a lehetőségek – teljesítését, elérését célozza meg. A Sony Handycam új családjánál a közös kezelési útmutató is sejtetni engedi a sok rokon vonást. A készülékekhez mellékelt kezelési útmutatóban ugyanis szerepel a *CCDTR410*-es típus is (mely mostani tesztünknek nem résztvevője), ez a legegyszerűbb kivitel, bár a *TR420E*-től csupán annyiban különbözik, hogy nincs távvezérlője. Ez azonban utólag is megvásárolható, mivel a *TR–410* is alkalmas a jelek fogadására. Mind a *TR410E*-nél, mind a *TR420E*-nél a zoomtartomány 12-szeres és az elektronikus kereső fekete-fehér. A *CCD–TR 440E*-nél sem változik a zoomtartomány, viszont e készüléknek már színes a keresője. Nagyobb ugrást jelent a szolgáltatásokban a *CCD–TR510E*-nél alkalmazott elektronikus képstabilizátor, a zoomtartomány növelése, mely (igaz, elektronikusan) 12-szeresről 24-szeresre változott, és a 16:9 képarányváltási lehetőség, miközben a kereső e típusnál fekete-fehér maradt. Mivel már többször is ejtettünk szót a színes kereső előnyeiről, hátrányairól, ezért most csupán néhány gondolat erejéig szólunk róluk. Az LCD-technika, a képelemekből történő építkezés, a pontstruktúra elhelyezése egyre több finomításon, javításon esett át. Ezzel együtt a képen finom svenkeknél „lépkedés" érezhető, másrészt – és ez lehet zavaróbb – amennyiben az amatőr filmes finomítani szeretne az élesre állításban, nemegyszer érzi úgy, valójában nehezen állítható be a legfinomabb bontás, éppen a struktúra rajzolata miatt. Ami viszont óhatlan előnye az ilyen keresőknek: jobban látszik a kép hangulata, színegyensúlya, és ami a legfontosabb: természeti felvételeknél sokkal gyorsabban és pontosabban megtaláljuk a színes virágot, ami fekete-fehérben beleolvadhat a szürke háttérbe, nem kevés bosszúságot okozva. A választás és döntés előtt mérlegelni kell, hogy családi felvételekhez elég-e az egyszerűbb kivitel, vagy a természet csodáinak visszaadásához 15–20 ezer forinttal mélyebben kell a zsebbe nyúlni.

A most bemutatott Sony-család esetében a fókuszbeállítással kapcsolatos gondok elmaradnak, mivel mind a fókusz, mind a blendeállítás automatikus. Az automatikák viszont gyorsan és határozottan működtek. Nyugodt svenkeléseknél, témaváltásoknál, zoomolásnál nem is volt gondunk, a téma folyamatosan, szépen rajzolódott, inkább a gyors zoomolásnál vált érezhetővé a fókuszautomaika utánhúzása. Tetszett a blendeautomatika működése, mely jól adta vissza a téli táj hangulatát és a belső felvételek is jól sikerültek.

Képbontás szempontjából a legtöbbet a *CCD–TR510E* nyújtotta, amely következik a család többi tagjához képest nagyobb, 510 ezer pixeles képátalakítóból (CCD-ből). Ebből az optikai kép feldolgozásában kb. 350 ezer képelem vesz részt, a többi a képstabilizátor áramkörbe kapcsolásakor vállal szerepet. A *TR440E*-nél és a *TR420E*-nél alkalmazott CCD 320 ezer pixeles, ami ugyan szintén







SZOLGÁLTATÁSOK ÉS TESZTEREDMÉNYEK

Gyártó	SONY			PANASONIC		
Típus	CCD–TR420E	CCD–TR440E	CCD–TR510E	NV–S77E	NV–S88E	NV–S99E
Rendszer	videó–8	videó–8	videó–8	S–VHS–C	S–VHS–C	S–VHS–C
Méretek (mm)	110 x 103 x 202			117 x 116 x 225		111 x 116 x 215
Tömeg (kg)	0,69	0,69	0,71	0,98	0.98	1
KAMERARÉS						
Pixelek száma	320,000	320,000	570,000	680,000	680,000	680,00
Objektív	1,8–2,7	1,8–2,7	1,8–2,7	1:1,4	1:1,4	1:1,4
Gyújtótávolság (mm)	5,4–64,8	5,4–64,8	5,4–64,8	3,9–54,6	3,9–54,6	3,9–54,6
Zoomátfogás	12 x	12 x	12 x/24 x	14 x	14 x/28 x	14 x/28 x
Szűrőátmérő (mm)	37	37	37	43	43	43
Ellenfénykapcsoló	van	van	van	nincs	nincs	nincs
Blendeszabályzó	nincs	nincs	nincs	nincs	van	van
Fehéregyensúly aut/kéz	van/nincs	van/nincs	van/nincs	van	van/van	van/van
Úsztatás (fader)	nincs	nincs	nincs	van	van	van
Autofókusz/kézi	van/nincs	van/nincs	van/nincs	van/van	van/van	van/van
Zársebesség állítás	autom.	autom.	autom.	autom.	van	van/van
Címképtárolás	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Képstabilizátor	nincs	nincs	digitális	digitális	digitális	digitáli
Színes kereső	nincs	van	nincs	nincs	nincs	van
Felvételvisszanézés	van	van	van	van	van	van
FM-hang	monó	monó	monó	sztereó	sztereó	sztereó
Távvezérlő	van	van	van	van	van	van
MAGNÓRÉSZ						
Maximális felvételi idő	90/180	90/180	90/180	60	60	60
Képkeresés	van	van	van	van	van	van
Állókép	van	van	van	van	van	van
Utóhangosítás	nincs	nincs	nincs	nincs	van	van
Lassítás	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Időkód	nincs	nincs	nincs	nincs	VITC	VITC
Mikrofonbemenet	van	van	van	van	van	van
Fejhallgatócsatlakozás	nincs	nincs	nincs	nincs	van	van
MÉRÉSI EREDMÉNYEK						
Sorbontás (normál)	240	240	250/235	250	255	255
Sorbontás						
(szuper rendsz.)	–	–	–	400	400	400
Videó jel/zaj-arány						
normál (dB)	43	43	42,5	43	42,5	43
szuper (dB)	–	–	–	42	41	42
Hangrész frekvenciaátvitele						
állófejes sáv (Hz–KHz)	–	–	–	65–11	70–11	70–11
FM sáv (Hz–KHz)	50–22	50–21	50–22	25–20	24–20	30–22
Jel–zaj-arány						
állófejes sáv (dB)	–	–	–	51	51	51
Hi–Fi sáv (dB)	62	61,5	61,5	61	60,5	61
Nyávogás						
állófejes sáv (+/–, %)	–	–	–	0,24	0,23	0,22
Hi–Fi sáv (+/–, %)	0,005	0,006/0,008	0,005/0,01	0,009	0,008	0,006
Akusztikus zaj						
normál dB	49	51	51	44,5–46	44,5	44,5
zoom–al dB	47,5	49–50	49,5–50	45	45	43,5

szép képet produkált, de összevetve a *TR510E* felvételeivel, a sorbontás vizsgálatakor látott különbségek észrevehetők voltak a szabadban készített műsorok visszanézésekor is. Az előbbin határozottabbak voltak a havas fenyőfaágak tűlevelei, és a kopasz bokrok ágain is levegősebben láttunk át. Színhűsége, hangulata mindhárom készüléknek tetszett, a mechanikák szép csendben futottak és a zoom és az autofókusz működésekor sem nőttek fel a felvételben észrevehető módon a zajok.

Mindhárom kamera jól fekszik kézbe, kezelésük világos, a gombok jól működtethetők, igaz, felvétel közben az említett nagyfokú automatizáltság miatt kevés beavatkozási lehetőségre van mód. A bal kéz hüvelykujjával mozgatható egy elcsúsztatható fedél, mely mögött a távvezérlő ki-bekapcsolás, a hangjelzőkapcsoló található és itt vannak a normál, illetve a felezett sebességű üzemmódot kiválasztó kapcsoló gombjai. Ugyanitt kapott helyet a *TR510E* 12-szeres optikai zoomtartományát 24-szeresre felnövelő piciny gombja is, amit inkább csak körmünk hegyével tudtunk biztosan működtetni. Könnyű viszont a beállítási üzemmódokat (AE-tárcsát) kezelni, és kézre esik az ellenfénykapcsoló is. Aki viszont felvétel közben akarja a *TR510E*-nél a stabilizátort ki-bekapcsolni, annak nem árt a kellő óvatosság, mert könnyen válthat át a következő beállításra, a 16:9-es képarányra. Némi hiányérzetünk volt, hogy lejátszáskor nem jelennek meg feliratok a kijelzőben, ami különösen a vágási munkáknál adott volna segítséget. Kellemes viszont, hogy a felvételi gomb itt is jól fekszik kézre, a zoom jól működtethető, és mód van akár folyamatos, akár tartott vagy 5 másodperces felvételek készítésére. Praktikus szolgáltatásnak nevezhetjük, hogy tíz különböző, gyárilag előre beírt cím közül lehet választani, igaz, ezek angol nyelvűek.

Az új Sony-család mindhárom tagja monó, a kísérőhangot a Video–8-as rendszernek megfelelően FM-rendszerben rögzíti, és a mikrofonbemeneten keresztül mérve mind normál (SP), mint felezett (LP) sebesség mellett igen széles frekvenciaátvitelt nyújtott, de a beépített mikrofononnal is jónak találtuk a felvételeket. A nyávogás értéke igen jó, a jel–zaj-arány hasonlóképpen, s a készülékek működése is csendes, jellemzőikben különbséget szinte nem lehetett érzékelni közöttük.

A kezelési útmutató részletes, jól használható, igen alaposan foglalkozik az akkumulátorok kezelésével, gondozásával. Külön hangsúlyozza, hogy kerülni kell a „rátöltéseket", mert ez csökkenti annak élettartamát, és célszerű a töltését mindig kisütött, lemerült állapotnál indítani. Ezzel együtt egy elemtár is tartozéka a készüléknek, melybe 6 ceruzaelem fér bele és ezekkel kb. 40–50 perces felvétel készíthető, ami ugyan nem éppen egy olcsó üzem, de vészhelyzetben praktikus.

A már említett szigorú családelvet követik a *Panasonic* új *NV–S* típusú készülékei is. A kameraház szinte teljesen azonos, mindegyik szuper VHS–C rendszerben dolgozik, az optikai zoomtartomány 14-szeres, maga az optika és a képátalakító CCD mindhárom kamerában azonos, mindegyik kamkorder digitális képstabilizátorral is rendelkezik, és mindegyiknek hi–fi sztereó hangja is van. Maga az alapkiépítettség a legegyszerűbb kivitelnél is biztosítja a nagy felbontású stabil képet, a hi–fi sztereó hangot, az automatikus fehéregyensúlybeállítási lehetőséget és ennek is sajátja az úgynevezett energiatakarékos üzemmód, mely a gyakorlatban azt jelenti, hogy bekapcsolása esetén nem fordulhat elő véletlen indítás vagy olyan felvétel, amikor a felvételállásban hagyott kamerát csak a föld felé lóbálva pocsékoljuk a szalagot. Röviden: az *NV–S77E*-t azoknak találták ki, akik hajlandók áldozni a szuper rendszerre, igényesek a képre és a hangra, de egyszerűbb kezeléssel, szolidabb beállításokkal is megelégednek.

Az *NV–S88E*-nél ugyanúgy megtalálható egy programtárcsa, melyen az automatikus funkción kívül állítható sportüzemmód a gyorsabb mozgások rögzítésére (a zársebesség itt a megvilágítástól függően 1/50 és 1/500 között változik); egy portréállás, mely a főtémát teszi hangsúlyossá; és van egy gyenge megvilágítások esetén alkalmazható, megnövelt érzékenységű üzemmód is. E tárcsával lehet kézi beállításokra (manuális üzemmód) váltani, ez esetben a zársebességet, a lencsenyílást a témának megfelelően kézzel lehet finomítani.

Az *NV–S88E-nél* a zoomtartomány, igaz, digitálisan, 28-szorosra növelhető, s további digitális hatások érhetők el. Ilyen a digitális keverés, amikor az állóképként rögzített utolsó képkockára annak fokozatos eltűnésével rákeveredik az új kép; a wipe-funkció, melynél szintén állóképként merevedik ki az előző jelenet utolsó kockája, és erre viszik rá az új jelenetet egy jobbról balra történő nyitással, s van stroboszkóphatás is. Mindezek persze nem jelentenek újdonságot azoknak, akik figyelemmel kísérték a korábbi hasonló, digitális szolgáltatású *Panasonic*-modelleket, a különbség a kezelésben van, mert míg korábban a digitális effektusok változtatására egy kézre eső, forgatható arretáló gyűrű szolgált, addig az új modelleknek *(NV–S88E, NV–99E)* csak két nyomógombja van erre a célra.

A széles szolgáltatási körből az *S–88E*-nél és *S99E*-nél is ki kell emelni a 16:9-es képarányú felvételi lehetőséget, mely a menün keresztül vezérelhető, valamint az utóhangosítást. Az utólag felvett hangot ez esetben is az állófejes sáv rögzíti. A menü gombjai, kombináltan a lejátszórész kezelőivel, a kamera felső síkján vannak, egy kis eltolható fedélke takarása alatt, és kényelmesen hozzáférhetők. Az új család mindhárom tagjának távvezérlője is van, amely nagy előrelépést jelent a kezelésben mind a felvételek készítésekor, mind a lejátszáskor.

Az *NV–S88E* és az *NV–S99E* is a felvétel során egy VITC (Vertical Intervale Time Coda) kóddal dolgozik, mely egy időkód, amit a *Panasonic* minden egyes kép kioltási fázisába helyez el, és ezzel másodpercenként 25-ször a képekre pontosan elvégzi a kijelölést. Így az utólag elvégzett videósnittnél – tehát amikor felvételeinket jelenetenként átjátsszuk egy másik képmagnóra – valamennyi jelenet egyértelműen meg van jelölve, függetlenül a mindenkori számlálóállástól.

Az *NV–S99E*-nek az előbbiekben elmondott tudományokon kívül további sajátossága a színes elektronikus kereső, melynek piciny képernyője, pontosabban LCD-je kellően nagy felbontású, így éles színrajzolatú, jól kiértékelhető képet ad, melyen a kezelői visszajelzések jól felismerhetők, olvashatók, sok mindenben rácáfolva arra, amit a korábbiakban a színes keresők hátrányaként említettünk.

A kezelőszervek elhelyezése kézre esik, a programkapcsoló jól kezelhető, az előlapon lévő élgombbal a záridő és a blende könnyen és gyorsan szabályozható, az arretáló tárcsa helyett alkalmazott nyomógombokat gyorsan megszoktuk és a zoomot vezérlő gyűrű is jól kézre esett. Mind a fehéregyensúlyállító, mind az úsztatásgomb jól elérhető, kényelmesen lehetett felvételeket készíteni. A kézi fókuszbeállítás az objektív gyűrűjével történik, amit megint csak praktikusnak találunk, valójában azonban használatára csak nagyon kritikus esetekben van szükség, mert az automatikus fókusz igen gyorsan, minden lengés nélkül és biztosan húzott be a legoptimálisabb képre.







Mindhárom *Panasonic* kitűnt kontúros, nagyon határozott rajzolatú képével, melyek a nagyobb látószögű optikáknak köszönhetően a belső felvételeknél is széles mezőt fognak át. A fenyőfák tűlevelei élesek voltak, a téli táj hangulata jól jött vissza, zoomoláskor a hegyoldal házai határozott rajzolattal jöttek közelebb, és a faágakon ugráló madarak tollai is szépen rajzolódnak ki. Az autófókusz végig biztosan dolgozott, a színek tetszettek. A képstabilizátor jól szűrte ki a kéz bizonytalanságait, képbontásban, képkivágásban ki- és bekapcsolt állapot között nincsen változás, digitális jellegéből következően azonban mindaz igaz, amit már leírtunk: a snittekkel nyugodtan kell bánni, hogy ne rándítással induljon a kép.

A beépített mikrofon csak a mély hangtartományt és a magas hangokat csillapítja; ez többek között azért is praktikus, mert csillapítja a szélzajokat is. A közepes tartományban viszont kiegyenlített, egyenletes frekvenciamenetet produkált mindhárom készülék. Mind képjellemzőkben, mind a hangvizsgálatok során nem lehetett számottevő különbséget tenni: állófejes sávon a külső mikrofoncsatlakozón keresztül mérve az átvitel 60–65 Hz-től 11 kHz-ig terjedt, míg a hi-fi sávon kb. 25 Hz-től 20–22 kHz-ig lehetett rögzíteni. Nyávogás szempontjából viszont szerényebb az állófejes sáv 0,25% körüli értékével, a hi–fi sáv viszont nagyon jó. De tudomásul kellett venni, hogy a beépített mikrofonnal készült felvételeknél, ha a témát nem kíséri alapzaj, például amikor belső felvételt készítünk egy szobáról, a motor hangja csendesen, de hallható. Annak ellenére, hogy a 44-45 dB nem rossz érték, jelen van a felvételben a mechanika duruzsolása. Ilyen kritikus esetekben a külső mikrofon használatát javasoljuk.

Összegezve tapasztalatainkat, újra hangsúlyozzuk: a két készülékcsalád egészen más érdeklődési kört céloz meg. A *Sony* új készülékcsaládja láthatóan azoknak készült, akik egyszerű kezelés mellett akarják családi, úti élményeiket megörökíteni, és mindehhez igénylik a nagyfokú automatizáltságot. Bár nekünk egy-két gomb elhelyezése nem tűnt szerencsésnek, ezzel együtt minden bizonnyal megbízható és a különböző kiépítettség miatt sok videós igényét kielégítő útitársak lesznek e készülékek.

Az új *Panasonic*-család S–VHS–C rendszerével képminőségben magasabb igényeket szolgál, és hi–fi sztereó hangja is többet képes nyújtani. Leszámítva az 5-6 ezer márkás, már félprofiknak tekinthető csúcsmodelleket, az *NV–S99E* az európai piacon igen magas minősítést kapott, akárcsak ezt megelőzően az *NV–S85E* vagy az *NV–S90E*. Alapszolgáltatásaiban mindhárom készülék kitűnt igen jó kép- és hangminőségével, így akik megelégednek az egyszerűbb szolgáltatásokkal, bátran választhatják az *NV–S77E* típust, melynek ára december közepén 229 ezer forint volt. A digitális szolgáltatásokért ugyanis „csekély” 60 ezer forinttal többet kell fizetni, míg a színes kereső további 20 ezer forintot kóstál.

Tesztünk zárásakor a *Sony* árai még nem ismeretesek, így az összevetés érdekességeit olvasóinkkal együtt e lapszám kézhez vétele után éljük meg.

VIDEOPREMIER FEBRUÁR 15.

Ügynökeink

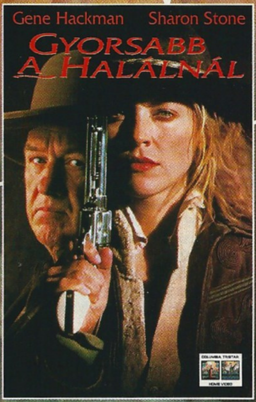
InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094. . **Alpine Piton** Gmk Video Nívo ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19.
S. I. COOP Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/B. Tel.: 164-2055 **Videó Nívó** Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335.
Motophon Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46/346-847 **Motophon World Center** Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764
InterCom 1145 Bp. Bácskai utca 28-36. Tel: 467-1400

Ahol az állig felfegyverzett zsaruk az utcaképhez tartoznak, és egész nap köröznek a rendőrségi helikopterek - ez a Los Angeles-i Fekete vidék. Tre Styles jó srác, itt nőtt fel, de nem rontotta el a környezete. Elege van abból, hogy a legjobb haverjait látja összeesni egy-egy utcai tűzpárbaj során. Két barátjával elhatározza, hogy kitörnek ebből az ördögi körből.
Fekete vidék ez, sötét kilátásokkal.

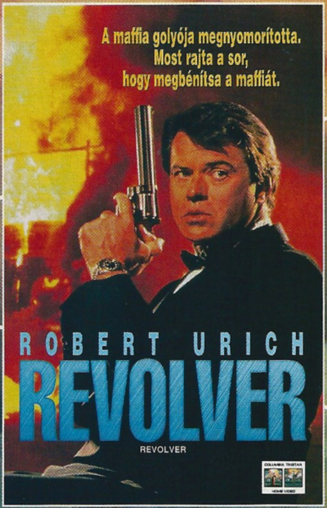


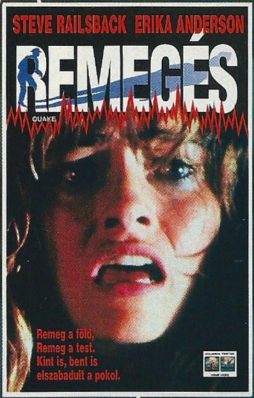


A fényességes szultán minden éjjel elveszíti fejét a nagy szerelemben, ilyenkor egy ártatlan leány is elveszít valamit. Aztán reggelre kivégzik a választott menyasszonyt. Seherezádé nem kér a dicsőségből, és fejvesztve menekül. Szerencséjére sok férfi hajlandó segíteni szökését. Aladdin és a dzsinn segítségével motorhoz és fegyverekhez jut. Varázsos tájakat jár be, sokmindent megtanul, amit egy hamvas leánykának az életről tudnia kell, küzd férfiakért és a férfiak ellen, elrabolják és ő szíveket rabol, győz és veszít, egyszer fennt van, egyszer lenn. De végül, az ezeregyedik éjszakán minden világossá válik...



Tizenegy harangütés és egy halálos lövés. Egy vadnyugati kisvárosban így jelzik a delet. A városka ura, a könyörtelen és kiismerhetetlen seriff (Gene Hackman) vezette be ezt a szokást. A minden órában megvívott pisztolypárbajok pedig csak egyféleképpen végződhetnek. Ő még sohasem hibázott. Senkinek nincs esélye, hogy szembeszálljon vele.
Ekkor jelenik meg egy nő (Sharon Stone). Nem tudni, honnan jött és mit akar. De halálosan szép. Bár jónéhány férfi vállalkozna, hogy beavassa az élet rejtelmeibe, ő másért érkezett. Elszámolnivalója van, és mindenki elhallgat, ha megszólal a fegyvere.
A veszélyes szépség és a szörnyeteg végül szembekerül egymással. Kettejük közül valakinek ütni fog az órája.





Földrengés San Franciscóban: a természet tombolása több ezer embert tesz földönfutóvá és hajléktalanná. Nick egy eszméletlen nő segítségére siet. De valami mást akar, mint a mentőalakulatok. A mániákus férfi lelkében is hatalmas a felindulás. Már régóta követte Jennyt, minden lépéséről tud. Elrabolja a nőt, és a lakásán tartja fogva. Legvadabb elképzeléseit akarja kiélni vele.
Jenny harcol a túlélésért, azért, hogy megszabaduljon a hidegvérű és elszánt férfi rabságából. Ha a földrengést túlélte, talán ehhez is lesz elég ereje.

Egy nyugalomba vonult titkos ügynök még egyszer, utoljára visszatér a nemzetközi bűnözés veszélyes világába. Végre egyszerű, biztonságos, boldog életre vágyott. De valami egészen mást kap helyette.
A spanyol kábítószer-maffia az egész világra ki szeretné terjeszteni hatókörét. Amikor az ügynök meg akarja állítani őket, őt állítják meg - de örökre. Lábon lövik, és megnyomorítják. Ő elhatározza, hogy nem adja fel, és kettőzött erővel folytatja a harcot. Az idő ellene dolgozik. Világra szóló összeesküvés nyomára bukkan. Bosszút kell állnia. Megnyomorítója, a maffiavezér, óriási hatalomra igyekszik szert tenni.
Minden egy ügynöktől függ. Ő pedig egy tolókocsitól.

Ő AZ ÜGYELETES VÁGYKELTŐ. FILMJEIBEN HOL FÉRFIAKAT (PHILADELPHIA), HOL NŐKET (MADONNÁVAL AZ ÁGYBAN) CSÁBÍT. Ő A SPANYOL EXPORT HOLLYWOODBA. FŐ VONZEREJE SZEXUALITÁSÁBAN REJLIK, BÁR SZÍNÉSZNEK IS REMEK. NEM TÚL MAGAS, DE RENDKÍVÜL JÓKÉPŰ, AMOLYAN LATIN SZERETŐ-TÍPUS. MÁRA MÁR FELKAPOTT SZTÁR, AKI EGY ÉVBEN TÖBB FILMET FORGAT, MINT MÁSOK NÉGY-ÖT ESZTENDŐ ALATT.

ANTONIO BANDERAS

Pedig néhány évvel ezelőtt összes angol nyelvtudása az igen és a nem szóból állt. 1960-ban Spanyolországban, Malagában egy rendőr gyermekeként született *Jose Antonio Dominguez Banderas* néven, s a család kedvence volt. Vezetékneve zászlót jelent, emiatt sokat csúfolták osztálytársai. Eredetileg jogásznak készült, majd állatorvosnak. Anyja, a városi tanítónő azt szerette volna, ha fia diplomát szerez. José szeretett moziba járni, de főleg futballozni. Ha 15 évesen nem sérül meg úgy, hogy abba kell hagynia a sportot, tán a spanyol válogatottságig is viszi. Ezért aztán maradt a mozi.


A Bérgyilkosok című filmben

„Óriási volt az „Oliver". Odavoltam Mark Lesterért. Csodás film. Aztán ott volt a Hair azokkal a fantasztikus dalokkal. Máig imádom énekelni őket."

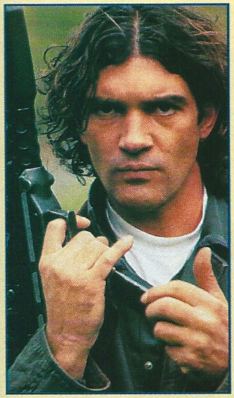
Szenvedélyek labirintusában

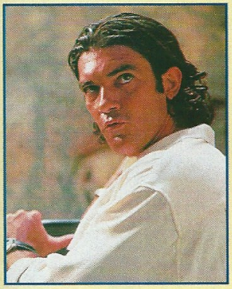
Banderas 21 évesen, miután elvégezte Malagában a drámaművészeti főiskolát, Madridba költözött, kevés pénzzel, ám nagy reményekkel. Színházhoz akart szegődni, de nem sikerült, így egy bárban lett csapos. Másfél évig küszködik így, aztán megismerkedik egy fiatal lánnyal, akinek az édesanyja a leghíresebb spanyol színésznő. A Nemzeti Színház melletti kávéüzletben vállalt munkát, hogy közelebb legyen a színházhoz. Jelentkezett egy meghallgatásra és kapott is egy kis szerepet a színház következő produkciójában. Egyik este az előadásra bejelentkezett az akkorra már híressé vált bolondos filmrendező, *Pedro Almodovar.* Banderas még nem hallott a férfiről, de amikor megjelenik az öltözőjében és megkérdezi: *„Akar velem filmezni?"*, habozás nélkül rávágja: *„Hol az a szerződés?"*

Kilenc évig dolgoznak együtt. Almodovar választja ki Banderas számos keresztneve közül a legkönnyebben megjegyezhetőt. Így a Jose Antonio Dominguezből marad az Antonio. *„Sokat csúfolt vezetéknevemet szerettette meg velem."*

Első közös munkájuk az 1982-ben készült *Szenvedélyek labirintusa* volt. Ez egy csapat kollegista srác hülyéskedéséről szól, amolyan amerikai vígjátékstílusban. Az ifjú titán öt dollárt kapott naponta a forgatásokért...







Ebbben játszott először homoszexuálist Banderas. Ettől kezdve hosszú láncolata jött az effajta szerepeknek.

„Almodovar a fiúkat kedvelte, de tudta, hogy én csak a nőket szeretem. Ezt teljességgel tiszteletben tartotta, soha nem zaklatott, sőt nemegyszer ő mutatott be egy-egy csinos lánynak. Almodovar azonban észrevette, hogy hozzám mindkét nem vonzódik, és ezt ki is használta filmjeiben. Ennek ellenére sohasem osztott rám puhány, nőies, magukat kellető transzvesztitákat. Mindig önmagamból kiindulva játszottam ezeket a szerepeket, bár soha semmiféle szexuális kapcsolatban nem álltam férfiakkal. Soha nem homokosokat akartam ábrázolni, hanem embereket. Különben is, szerintem nem olyan nagy a különbség egy férfiakat kedvelő vagy egy nőket szerető férfi között. Ugyanúgy lehet szerelmes valaki az egyikbe, mint a másikba. Olykor szex nélkül is." Mindezt a *Szenvedélyek labirintusa* kapcsán nyilatkozta.

A spanyol filmgyártásban 1982-től mintegy húsz alkotásban kapott feladatot. Mégis az a négy film tette híressé, amelyet Almodovar rendezésében vállalt el. A legnagyobb érdeklődést a *Matador, A vágy törvénye, Asszonyok a teljes idegösszeomlás szélén, Kötözz meg és ölelj* keltette. Mindegyik a szexszel kapcsolatos. Többségükben azonos neműek iránti vágy vagy kiszolgáltatottság eszköze a színész.

„Tudomásul kell venni, hogy én színész vagyok, aki a filmekben ezt vagy azt teszi. Így vagy úgy szeretkezik. De ez csak film, csak a munkám, és nem az én természetem. Mégis számtalan gyalázkodó vagy rajongó levelet kaptam. Névtelen telefonálók fenyegettek meg. Ez a szakmámmal jár. El kell tűrnöm, ha már egyszer elvállaltam azt a bizonyos szerepkört" – bizonygatta Banderas.

Amerikai karrier

Első amerikai filmje 1992-ben *A mambo királyai* volt. A musical kubai emigránsok története, akik a megélhetésükért nappal a New York-i hentesek életét élik, de minden szabadidejüket azzal töltik, hogy zenekart szerveznek és zenével kapcsolatos álmaikat igyekeznek valóra váltani. Az *Arne Glimchner* rendezte filmben a nagyszerű *Armand Assante* volt Banderas partnere.

Ekkorra már fel kellett bontania Almodovarral költött szerződését, de a rendező boldog volt tanítványa sikerének láttán: *„Szerintem Banderas képességeinek csupán tizenöt százalékát használja fel az amerikai filmekben. Ő sokkal többet tud annál, mint amire ott szükség van"* – véli szakavatott szemmel a spanyol rendező.

Madonna felfigyelt a jó külsejű spanyolra és a dokumentumszerű *Madonnával az ágyban* címet kapott biografikus filmben benne is van egy jelenet, amelyben Madonna a szép spanyolról áradozik és arról beszél, hogy ha egyszer találkozik Banderasszal, elcsavarja a fejét. Ekkor jelenik meg véletlenül Antonio a feleségével azon a partin, amit Almodovar rendezett Madonnának. Madonna igyekezete hiábavalónak bizonyul, mire a szőke énekesztár a női mosdóban kijelenti: *„Antonióval valami nincs rendben. Lehet, hogy túl kicsi a pénisze vagy ilyesmi."*





A Desperado zenészeként

ANTONIO BANDERAS

ANTONIO BANDERAS ISMERTEBB FILMJEI:

SZENVEDÉLYEK LABIRINTUSA (*LABYRINTH OF PASSION/LABERINTO DE PASIONES*, 1982) R.: PEDRO ALMODOVAR
MATADOR (1986) R.: PEDRO ALMODOVAR *(TELEVIDEO)*
ASSZONYOK A TELJES IDEGÖSSZEOMLÁS SZÉLÉN (*WOMEN ON THE VERGE OF A NERVOUS BREAKDOWN/MUJERES AL BORDE DE UN ATAQUE DE NERVIOS*, 1988) R.: PEDRO ALMODOVAR
KÖTÖZZ MEG ÉS ÖLELJ! (*TIE ME UP! TIE ME DOWN!/ATAME!*, 1990) R.: PEDRO ALMODOVAR
MADONNÁVAL AZ ÁGYBAN (*IN BED WITH MADONNA*, 1991) R.: ALEK KESHISHAN *(INTERCOM)*
LŐJ! (*SHOOT*, 1992) R.: HUGH PARKS
A MAMBÓ KIRÁLYAI (*MAMBO KINGS*, 1992) R.: ARNE GLIMCHNER *(INTERCOM)*
KÍSÉRTETHÁZ (*THE HOUSE OF THE SPIRITS*, 1993) R.: BILLE AUGUST *(INTERCOM)*
PHILADELPHIA (1993) R.: JONATHAN DEMME *(COLUMBIA TRISTAR)*
INTERJÚ A VÁMPÍRRAL (*INTERVIEW WITH THE VAMPIRE*, 1994) R.: NEIL JORDAN *(INTERCOM)*
A GYILKOLÁS ÖRÖME (*THE PLEASURE OF KILLING, 1994*) R.: FELIX ROTAETA
MIAMI RAPSZÓDIA (*MIAMI RHAPSODY*, 1994) R.: DAVID FRANKEL *(BUENA VISTA)*
BÉRGYILKOSOK (*ASSASSINS*, 1995) R.: RICHARD DONNER *(MÁR A MOZIBAN, IDÉN JÖN VIDEÓN)*
DESPERADO (1995) R.: ROBERT RODRIGUEZ *(MÁR A MOZIBAN, IDÉN JÖN VIDEÓN)*
TWO MUCH (1995) R.: FERNANDO TRUEBA
FOUR ROOMS (1995) R.: ROBERT RODRIGUEZ
ÓVAKODJ AZ IDEGENTŐL (*NEVER TALK TO A STRANGER*, 1995) R.: PETER HALL (MÁRCIUSBAN A MOZIKBAN, IDÉN JÖN VIDEÓN)
1996-BAN FORGATJA: **EVITA EL ZORRO, TIERRA**

Aztán kijőve tovább folytatja a flörtöt Banderasszal, aki udvarias, de hűvös. Később Madonna elküldi neki a felvételek másolatát azzal, ha az bármilyen vonatkozásban sérti, akkor ő, Madonna kivágatja a jelenetet a filmjéből. Banderas nem tiltakozott, csak megjegyezte: *„Madonna sohasem látta a péniszemet."*

Ő különben nem Madonna-rajongó. Inkább *Prince* az ideálja. Annál jobban kedveli Madonna dalait Banderes külön élő felesége, aki szintén szakmabeli; ő Spanyolország ismert színésznője, Ana Lera (ő játszotta Banderas testvérét a *Philadelphia* című filmben). (E kis Madonnával való affér nem zárta ki, hogy a most készülő s hamarosan Budapesten forgatandó *Evita* című produkcióban Madonna mellett Banderas legyen a sztár. Ő személyesíti majd meg Che Guevarát.)

TOM HANKS SZERELME

Amikor Jonathan Demme-től megkapta a *Philadelphiá*ban *Tom Hanks* szerepét, Banderas lázas izgalommal fogott hozzá angol nyelvtudása tökéletesítéséhez. Napi nyolc órát gyakorolt négy hónapon át. A próbafelvételre még úgy jelentkezett, hogy fonetikusan írták le számára az angol szöveget. Még ma is előfordul, hogy – mint annak idején Garbo – szótárral közlekedik. Hitelesen formálja meg az AIDS-beteg fiú mindvégig kitartó barátját. Az Almodovar-filmekben megedződött színész számára ez könnyebb feladat volt, mint tökéletesen megtanulni angolul.

Ezután szerepet kapott az irodalmilag színvonalas, ám a bevételt nézve kevésbé sikeres *Kísértetházban*. Az all star szereplőgárda így állt fel: *Glenn Close, Meryl Streep, Jeremy Irons, Winona Ryder* és – *Antonio Banderas*. És még ez sem hozott sikert. Hősünk mégis jelen volt az Oscar-díj ünnepségén, 1993-ban már ő lehetett az egyik díjátadó. *„Rettenetesen izgultam, hogy meg tudok-e felelni a követelményeknek, nem bakizok-e a szövegemben és az új cipőm is rettenetes kínokat okozott."* Azután 1994-ben is jelen volt a meghívottak közt: a *Philadelphia* és *Tom Hanks* is nyert, s Banderas adta át *Bruce Springsteen*nek a legjobb dalnak járó Oscart, mely szintén e filmhez kapcsolódott. *„Ott ülhettem a nagyokkal egy asztalnál; Steven Spielberg, Elton John, Bruce, Tom és a felesége koccintottak velem."*



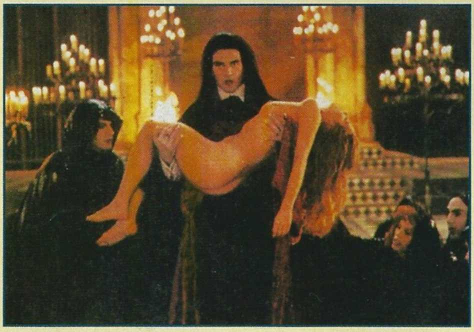
Desperado: Selma Hayek vonzásában

Banderas következő filmje az *Interjú a vámpírral* volt: ebben ő a legöregebb vámpír, több mint kétszáz éves alak, aki Brad Pittet akarja elcsábítani. *„Nagyon megszerettem Bradet. Igazán kellemes fickó és jó partner. Iszonyatos a munkabírása és jó a humora. Ő és Sharon Stone a legjobb barátaim Hollywoodban. Sharonnal akkor barátkoztunk össze, amikor egy spanyol reklámfilmet csináltunk karácsonykor egy katalán pezsgő népszerűsítésére. Sharon rendkívül mulatságos, intelligens és cinikus asszony. A film vicces volt. Egy óceánjárón jelentünk meg ketten, de körülöttünk egy csapat szép lány hemzsegett pezsgőbuboréknak öltözve. Majd megpukkantunk a nevetéstől. Micsoda őrültség!"*

ANTONIO, AZ AKCIÓSZTÁR

1995-ben úgy tűnt, Antonio Banderas személyében komoly riválist kaptak az akciófilmek olyan jóképű, izmos hősei, mint *Arnold Schwarzenegger, Steven Seagal* vagy akár *Sylvester Stallone*, aki felismerve a vetélytársában rejlő vonzóerőt, egyenesen partneréül választotta az „őrült spanyolt".

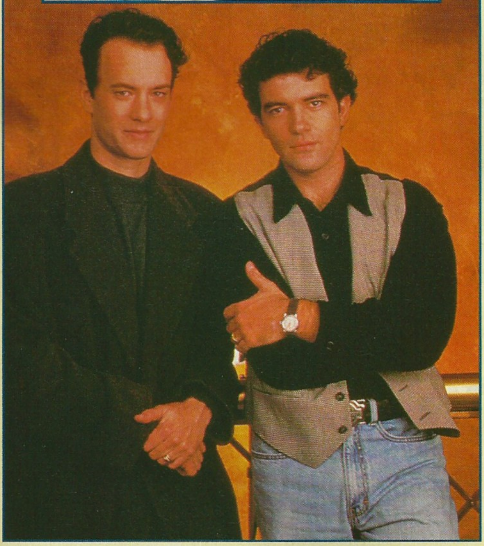
Interjú a vámpírral



Mia Farrow oldalán: Miami rapszódia







Tom Hanksszel a Philadelphiában



A mambó királyai: Desi Arvazzal és Armand Assantéval

Bérgyilkosok a címe annak a *Richard Donner* rendezte filmnek, amelyben Banderas egy merénylőkkel és bérgyilkosokkal zsúfolt világban egy kegyetlen likvidátort játszik. Ellenfele a mester, akit Stallone játszik. Kettejük küzdelmének eldöntése áll a film történetének középpontjában. Az eddig romantikus vagy szenvedélyes, latin típusokat játszó Banderasnak a szerep követelte fizikai erőfeszítésekhez kellett idomítania izmait. *„Rettenetesen elfáradtam a felvételek után. Éjszakánként krémekkel és olajokkal kenegettem fájó térdemet és könyökömet azt hajtogatva: Istenem, nem tudok mozogni"* – panaszkodott, de ezt a szenvedést az ugyanebben az időben készült *Desperadó*ban már megszokhatta volna.

Ez a film az 1992-ben készült *El Mariachi* folytatása, amely egy mexikói balladákat éneklő férfi, az úgynevezett mariachi meséi alapján íródott. A *Desperado* egy western- és akciófilm elemeiből épült mese. Vérbeli kalandfilm, feszültségekkel és robbanásokkal teli, de nem nélkülözi a humort sem, sőt romantikában is gazdag. *„A szerepem egyszerre angyal és ördög, egy álmodozó, aki rettegésben tartja egy mexikói város alvilágát. Talpig feketében, gitártokjában fegyverrel egy hírhedt kábítószerkereskedő életét akarja. Társa és egy csinos könyvesboltot vezető lány segíti a véres leszámolást. Útját halottak jelzik és a saját élete is egyre jobban hasonlítani kezd azokra a balladai tragikus figurákra, akikről mint mariachi énekelt"* – foglalta össze Banderas szerepét a legtehetségesebb fiatal rendezők közé tartozó *Robert Rodriguez*.

A mozirajongók szívesen boronálják össze kedvenc színészeiket. A *Two Much* (Kettő az sok) című vígjáték *Melanie Griffith* és *Antonio Banderas* szerelmét hozta virágba. A történet egyébként nem túl eredeti ötletre épült. Egy ikerpár keres ikerpár lányokat feleségnek. A valóságban Banderas és a 38 éves Melanie egy-egy válságban lévő házasságból menekülve találtak egymásra. Ez az új kapcsolat azóta is kedvenc témája a médiumoknak. Számtalan színes képriport jelent meg az együtt vakációzó, majd Spanyolországba látogató szerelmesekről, akik külön-külön beadták válóperre vonatkozó kérelmüket az illetékes bíróságoknak. Melanie már a vagyonelosztási egyezségeknél tart Don Johnsonnal, Banderas exneje azonban még nem adta be a derekát.

„Szinte a Végzet hozott össze bennünket" – mesél Banderas új kapcsolatáról. *„Tudják, először nem is akartam elvállalni a szerepet, mert már elköteleztem magam másutt és csupán a legeslegutolsó pillanatban tudtam mégis aláírni a szerződést. A filmben Melanie volt a partnerem. Egyszerűen csupán az történt, hogy egymásba szerettünk. Ez elkerülhetetlen volt. Most a legfontosabb, hogy otthont teremtsünk magunknak. Los Angelesben vettünk egy villát. Melanie rendezi be a házat és velünk vannak Melanie gyermekei is. Úgy érzem, kedvelnek engem. Ha a bíróság beleegyezik, akkor a válóper után is velünk maradnak a Melanie előző két házasságából született srácok. A szüleim boldogan fogadták Spanyolországban őt és gyermekeit. Még nem tervezünk házasságot, de az biztos, hogy tűzön-vízen kitartunk egymás mellett."*

Eddig negyvenhárom filmben játszott, igaz, valamennyit még ő sem látta...

A tehetséges spanyol színésszel, az ügyeletes hollywoodi sztárral az *Evita* forgatásán hamarosan a magyar fővárosban is találkozhatunk.

Tatár Eszter

Kísértetház: Winona Ryder szorításában





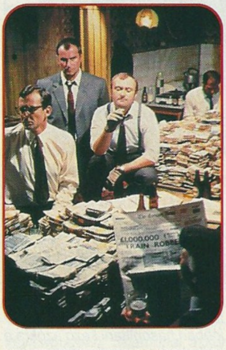
BUSTER

Angliában aligha akad felnőtt ember, aki ne hallott volna valamit az 1963. augusztus 8-án végrehajtott nagy vonatrablásról. Egy munkaszüneti napon a Glasgow-ból Londonba tartó szerelvényt megtámadta egy tizenöt főből álló kis csapat, s 2,6 millió fontot zsákmányolt. A bűvészmutatványra emlékeztető ügyes akció során 126 pénzeszsákot tüntettek el az addig kisstílű zsiványok. A zsákmány használt bankjegyekből állt, úgyhogy ha profi gengszterek végezték volna a munkát, talán máig se ismernénk a neveket...
De minden másképp történt.

A rablók voltak olyan ügyetlenek, hogy rejtekhelyükön rengeteg ujjlenyomatot hagyjanak, úgyhogy az Anglia történetében példátlan rendőri mozgósítással járó embervadászat gyors sikert hozott. Legtöbbjüket hamarosan rács mögé dugták, és – megint csak szokatlan módon –, példásan kemény ítéleteket hozott a bíróság. Volt, aki harminc évi fegyházbüntetést kapott a „csínyért". Egyes elemzők politikai okokra vezették vissza a drákói határozatot, mellyel állítólag a korabeli angol kormány kívánta stabilitását bizonygatni az állampolgárok előtt. Meglehet. Mindenesetre a rendőri rajtaütések csak az országban maradt bűnözők esetében jártak eredménnyel. A rablás egyik résztvevője, Ronald „Buster" Edwards Mexikóba menekült, majd több mint három évi bujkálás után feladta magát. Akkorra az indulatok már némileg lecsillapodtak hazájában, úgyhogy a volt szökevény megúszta tizenöt évvel...

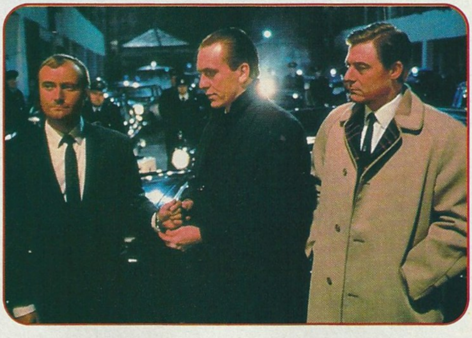
Róla szól David Green 1988-ban készített *Buster* című filmje, a rocksztár *Phil Collins*szal a főszerepben.

A *Buster*-történet alapvetően különbözik a nagy rablásokat megörökítő filmektől. Más esetekben, mondjuk *Jean Gabin, Alain Delon* vagy *Belmondo* „rablós" filmjeiben a főszereplő általában szimpatikus, esetleg vidám fickó, aki azonban csóró, és tettét a meggazdagodás vágya vezeti. Végigizguljuk betörését, a rendőrséget és az őröket kijátszó cseleit, és akkor sem szomorkodunk, ha a film végére pénzét elveszíti, mert cserébe általában egy gyönyörű nő szerelmét nyeri, és ugye az sem éppen megvetendő eredmény hősünktől. Az erkölcsi rend is helyreáll, a néző elégedett lehet.



De Buster más. Ő piti kis tolvaj, aki példás családi életet él feleségével, June-nal *(Julie Walters)* és kislányával, Nickyvel. Semmi köze a nagy balhékhoz, mivel gazdagon is menthetetlenül kisember marad. Mexikóban azt sem tudja, mihez kezdjen az elegáns étteremben, s az étlapon látható ételeknek még a nevét sem ismeri. Neje pedig egyenesen provinciálisan viselkedik Acapulco kék ege alatt. Neki bizony ott is csak a londoni köd, a steak és a sült krumpli hiányzik. Ők ketten kialakult egyéniségek, akik csak szülővárosukban tudnak létezni. Reménytelenül romantikusak, és Buster élete egyetlen tévedését akkor követte el, amikor beszállt a nagy buliba. Számára, miután felesége gyermekestül visszatér Angliába, nem marad más választás, mint hogy kövesse példájukat, holott tudja, mi vár rá angol földön. A forgatókönyv nem lódít, legfeljebb tömörít: Collins–Buster még egy utolsó szerelmes londoni éjszakát tölt el szeretett feleségével, aztán börtönbe vonul. A film egyik legirónikusabb jelenete, amikor a házából kilépő fegyvertelen Bustert töméntelen rendőr és rendőrautó várja, mintha legalábbis egy sejk érkezett volna a brit fővárosba. Az utolsó képek a szabadlábra helyezett és virágárussá átvedlett Bustert mutatják. Ez az ő igazi élete: könnyű munka és családi boldogság. Londoni idill a Waterloo Station mellől. (A film készítésekor még élt az igazi Buster, aki állítólag szerette Collins zenéjét, lemezeit is megvásárolta. Elégedett volt a rendező választásával, csak a kopaszodó énekes haját kevesellte. A nagy vonatrabló egy éve halt meg mint londoni virágárus.)

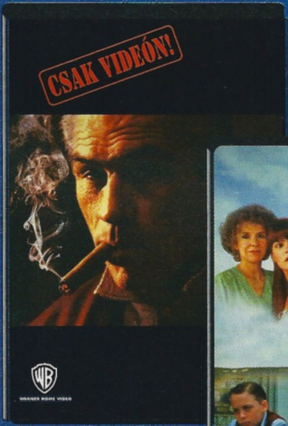
Buster szerepében Phil Collins játékát élvezhetjük, aki, egy *Miami Vice*-beli epizódszerepet leszámítva, ebben a filmben debütált felnőtt színészként. Semmi kétség: a filmvászon is neki való. A Genesis-koncerteken már megismert furcsa grimaszai a filmkockákon még különösebben, néha kissé groteszkül hatnak, de szerepét mégis visszafogottan játssza, egyetlen fölösleges vagy erőltetett mozdulata sincs. *Colin Shindler* forgatókönyve pedig teljesen az ő személyére építi a cselekményt. *David Green* rendező választása tökéletesre sikerült. Collins ugyanis nemcsak tehetséges színész, de a karakter megformálásához szükséges „busteri" szerénység és csendes humor is megvan benne. Muzsikusként és hétköznapi életében is ez jellemzi. Nem kedveli a sztáros allűröket, és jobban szeret utcai ruhában sört inni, mint mondjuk, szmokingban. Egy híres hotel bárjában egy alkalommal ki sem szolgálták, mert nem viselt zakót... Meg is bánta később a tulaj... (Phil Collins portréját lásd: Video Magazin, 1994/10.)



VIDEO

PREMIER: FEBRUÁR 22.

1145 Bp., Bácskai utca 28-36. Tel.: 467-1400



TOMMY LEE JONES

ÖREG HARCOS

COBB

Társai gyűlölték, mert játék közben is úgy viselkedett, mintha háborúban lenne. Aztán Cobb kiöregedett a sportból, és élő legenda lett. Most az életet is csatatérnek tekinti. Még mindig gyűlölik. De van, aki kiváncsi rá....

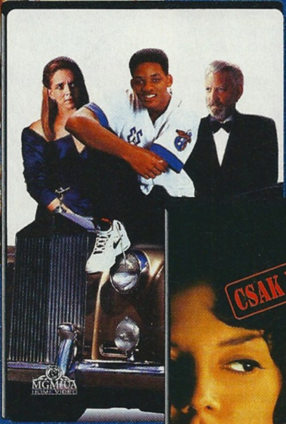


CSALÁDBA NEM ÜT A MÉNKŰ

MY SUMMER STORY

Dőlj hátra, és dőlj a röhögéstől. Csak hanyatt ne ess!

Reszkessetek, szomszédok: a flúgos család nyaralni készül. Akit csak összehoz velük a balsors, az hamar leizzad, és nem a kánikulától. A többi szomszéd csak szájtátva bámul, milyen lököttségeket művelnek ezek. Igazi családi mozi arról, hogyan pukkasszuk a szomszédokat.



WILL SMITH DONALD SUTHERLAND STOCKARD CHANNING

6SZOROS ÖLELÉS

SIX DEGREES OF SEPARATION

Egy előkelő New-York-i pár otthonában egy kifosztott, megkéselt fiatalember kér segítséget, és ha már ott van, el sem megy egy jó darabig. Vendéglátói csak akkor lázadnak fel, amikor rájönnek, hogy ezzel a történettel már jó pár barátjukhoz beköltözött az "áldozat".

WILL SMITH - Bad Boys
DONALD SUTHERLAND - A parazita, Vírus, JFK
STOCKARD CHANNING - Aki kapja, marha

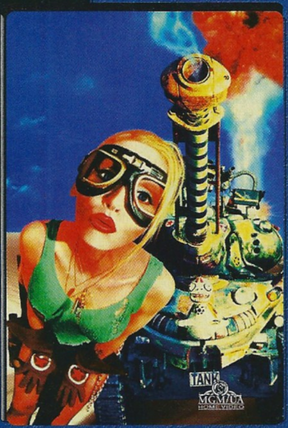


JOANNE WHALLEY-KILMER ARMAND ASSANTE
GABRIEL BYRNE és WILLIAM HURT

ESKÜDT ELLENSÉG

TRIAL BY JURY

A törvény senkinek nem ad jogot, hogy más ember élete felett ítélhessen. Csak az esküdtek tehetik meg. Élet vagy halál. De ennek az esküdtnek nincs meg ez a két választása. Az életével játszik. A maffia játszik vele.



TANK GIRL

Idő: 2033, a meteor után.
Az igazság tankkal jár és rúzsozza magát.

Különleges képvilágú, sodró lendületű "MTV-s" film, mely a kietlen, elsivatagosodott jövőbe játszódik, ahol furcsa, félig állat-félig ember lények küzdenek a túlélésért. Egy belevaló lány tankot szerez, és így száguldozza be ezt a különös tájat.

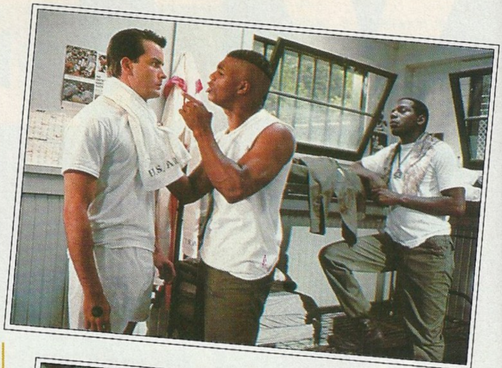
„Tuti film, tutira beindulsz tőle" - Jimmy Yeahh, *Non-Stop-Party*

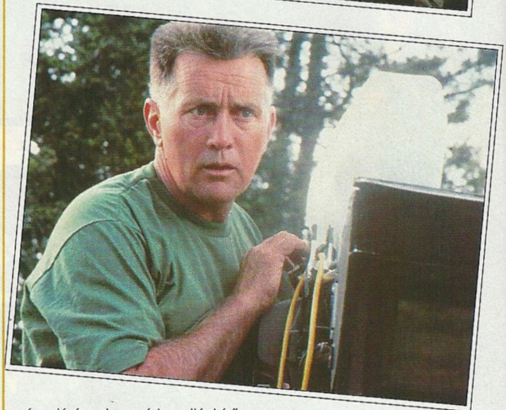
Ügynökeink: InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155-9094 Fax: 155-8686
Alpine Piton Gmk Video Nívó ügynöki iroda Bp. XIV.Dózsa György út 19.
Video Nívó Bt. Bp. XIII. Vág u. 9. Tel.: 149-1335
S.I.COOP Kft. 1147 Bp. Lőcsey utca 12/b. Tel.: 164-2055
MOTOPHON Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u.5. Tel.: 46/346-847
MOTOPHON WORLD CENTER Bt. 8300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1 Tel.: 83/314-764

INTERCOM

INTERCOM

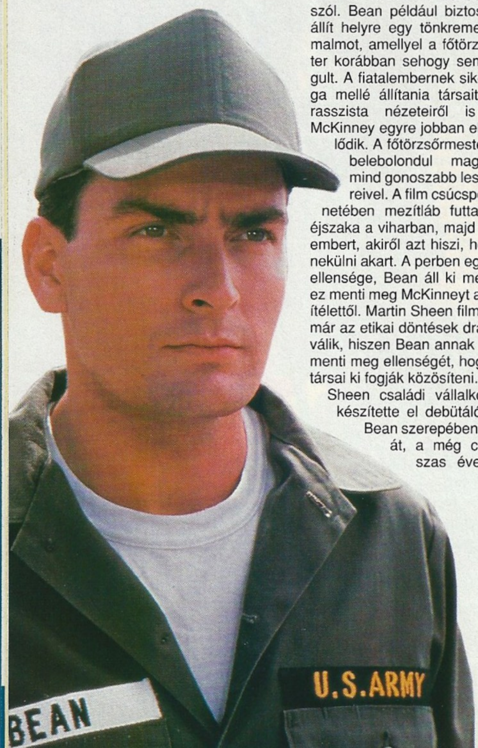
EGYÜTT A SHEEN-CSALÁD





Martin Sheen, sokunk egyik kedvenc amerikai színésze, az aggódó apaként és kemény öklű bunyósként, illetve higgadt detektívként egyaránt meggyőző erejű művész azon kevés számú hollywoodi filmcsillagok egyike, aki láthatóan semmilyen „sztárbetegségben" nem szenved, nem keresi mindenáron a fel- és kitűnés lehetőségeit, mégis mindenki tisztelettel beszél róla kollégái közül. Nos, Martin Sheen nemrégiben új feladattal, a *rendezéssel* is megpróbálkozott. *Megtörhetetlen* címmel hozott tető alá profi filmet, mely a kalandos történetek kedvelői számára éppúgy kínál izgalmakat, mint a filmdrámák szerelmeseinek hiteles emberi konfliktusokat.

A történet látszólag szokványos. Az ifjú Franklin Bean, az amerikai hadsereg tagja elveszíti egyetlen hozzátartozóját, édesapját, így aztán végképp magára marad a világban. Kénytelen-kelletlen visszatér nyugat-németországi állomáshelyére. Végleges elhatározásra jut: otthagyja a hadsereget, de ez csak botránykeltéssel, lázadással lehetséges (mindez nem áll távol a fiatalember jellemétől). Miután megver egy katonai rendészt, börtönbe csukják. Itt találkozik az igazi ellenféllel, Otis V. McKinney főtörzsőrmesterrel (őt maga Martin Sheen személyesíti meg), aki bizony nem ismer kegyelmet: kiégett, csalódott ember, akinek tönkrement a házassága, és még a fia is elidegenedett tőle. Szóval találkozik a két oly különböző korú és felfogású, kétféleképpen csalódott ember, akik persze rögvest gyűlölni kezdik egymást. A film az olykor nyílt, máskor közvetett küzdelmeikről szól. Bean például biztos kézzel állít helyre egy tönkrement szélmalmot, amellyel a főtörzsőrmester korábban sehogy sem boldogult. A fiatalembernek sikerül maga mellé állítania társait, míg a rasszista nézeteiről is ismert McKinney egyre jobban elszigetelődik. A főtörzsőrmester szinte belebolondul magányába: mind gonoszabb lesz embereivel. A film csúcsponti jelenetében mezítláb futtatja őket éjszaka a viharban, majd lelő egy embert, akiről azt hiszi, hogy menekülni akart. A perben egyedül fő ellensége, Bean áll ki mellette, s ez menti meg McKinneyt a halálos ítélettől. Martin Sheen filmje ekkor már az etikai döntések drámájává válik, hiszen Bean annak ellenére menti meg ellenségét, hogy tudja, társai ki fogják közösíteni.



Sheen családi vállalkozásban készítette el debütáló filmjét. Bean szerepében egyik fiát, a még csak húszas évei közepén járó, de máris világhírű *Charlie Sheen*t láthatjuk. A fiatal tehetség már *A szakasz*ban (Platoon) nyújtott alakításával beírta magát a filmtörténetbe, de apja filmjében is kiváló teljesítményt nyújt. Az ifjú Sheen egy ideig habozott, hogy baseballjátékos vagy színész legyen, de amikor apja társaságában több hónapot töltött a Távol-Keleten, az *Apokalipszis most* forgatásán, végképp eldőlt, hogy mi lesz belőle. Coppola rendezései amúgy is nagy hatással voltak rá, egyik kedvenc színésze Marlon Brando, *„A keresztapa"*, illetve Robert Duvall, aki szintén fontos szerepet kapott Coppola maffiafilmjében.

Martin Sheen ezúttal kettős apaszerepet vállalt. Vagy hármast? A valóságban apja a főszereplő Charlie Sheennek, valamint az egyik mellékszereplőnek, *Ramon Estevez*nek. (A Sheen-gyerekek különben négyen vannak, mind a négyük színészkedik, egyikük-másikuk rendez is). A papa mint rendező úgy véli: a rendezői munka apaszerepet jelent számára, hiszen minden színésszel apai gondossággal kell foglalkozni külön-külön is, amellett az egész folyamatot át kell tudni látni, akárcsak egy jó apának a családi életet. S mint főtörzsőrmester, „apja" beosztottjainak ebben az érdekes alkotásban, bár ez az egy atyaszerepe nem igazán nyeri el a néző rokonszenvét.

Martin Sheen a már említett Coppola-filmen kívül olyan alkotásokban csillogtatta színészi erényeit, mint *A 22-es csapdája* (Catch 22), a Stephen King-mű alapján készült *Holtsáv* (The Dead Zone), a *Végső visszaszámlálás* (The Final Countdown) vagy a *Ghandi*. Előszeretettel formál meg nagy politikusokat, akik tömegekért tartoznak felelősséggel önmaguknak és a világnak, s drámájuk épp ebből fakad (John F. Kennedy). Úgy látszik, az életben is a felelősségvállalás, a precizitás és a gondosság jellemzi Sheent. Rendezői munkájában is ez érvényesült. Miután nagy nehezen rátaláltak a megfelelő laktanyaépületre, meg kellett birkóznia azzal a problémával is, hogy színészei nem voltak valami katonás alkatok. Két katonai szakértőt (kiképzőt) szerződtetett melléjük, akiknek egy hetet adott a színészek felkészítésére. Aki megnézi e filmet, látni fogja munkájuk gyümölcsét. Bár a színészek egyöntetűen állítják: bizony nem e rögtönzött kiképzés volt életük legkellemesebb néhány napja...


SZERELEM és HALÁL
Veszedelmes
VISZONYOK
DANGEROUS LIAISONS
EXCALIBUR
KÖNNY és VÉR
BLADE RUNNER
SZÁRNYAS FEJVADÁSZ
SZÜLETETT GYILKOSOK
NATURAL BORN KILLERS
INTERCOM
Február 27-től megvásárolható videokazettán !
INTERCOM

KINEK DRÁGA







Nem irigylésreméltó annak az átlagamerikainak a helyzete, akit Mrs. McLane-nel hoz össze a sors. Életbenmaradási esélyei egyik pillanatról a másikra jelentősen csökkennek, a biztosító alighanem szóba sem állna vele. Az asszonyka ugyanis csőstől vonzza a bajt, megjelenése után várható, hogy rövid időn belül bűnözők csapata tűnik fel az épületben, vagy éppen terrorista kommandó rohamozza meg a repülőteret. És a nehézfiúk nem tréfálnak, lőnek mindenre és mindenkire, ami él és a mozog, aki útjukban áll tervük végrehajtásában. Ezer szerencse a bajban, hogy a hölgy férjezett, és a férjét különösen kemény fából faragták. Van egy jó/rossz(?) tulajdonsága: morcos lesz, ha feleségét bántani akarják. Ilyenkor rendszerint kézbe veszi az események irányítását, és legtöbbször egyedül, a felettesei, illetve az éppen illetékes hatóság képviselőjének határozott ellenkezése dacára indul harcba a rosszfiúk ellen.

❖

John McLane (*Bruce Willis*) alakja a semmiből bukkant fel 1988-ban. Bár rengeteg elődje volt, mégsem hasonlít egyikre sem. Hiányzik belőle *Clint Eastwood* rezzenéstelen tekintete, *Charles Bronson* hidegvére, *Chuck Norris* elszántsága, *Michael Dudikoff* fürgesége, *Mel Gibson* rettenthetetlensége, *Sylvester Stallone* izomkötegeinek ereje. Egyszóval, nem az a kimondott akcióhős. Inkább olyan zsarus alkat, a mackósabb fajtából. Aki számolatlanul kapja a pofonokat. Hol az élettől, de inkább a kemény ellenfelektől. Az esetek többségében ez utóbbiak a nagyobbak. De ahogy a mondás tartja, nem az a legény, aki adja, hanem aki állja. Nos, McLane állóképessége egészen kiváló. Összegyűrt, megviselt ábrázata és kinézete a megmondhatója. Amihez képest a kifacsart citrom ép és egészséges déligyümölcsnek tűnik. A homlokát szántó mély barázdák a megoldott, illetve megoldásra váró ügyeinek számával állnak egyenes arányban. A kis kaliberű zsarura nagy kaliberű fegyverekkel vadásznak a még nagyobb kaliberű bűnözők. Természetesen McLane sem egészen járatlan a fegyverek kezelésében, repertoárjából talán csak a gázpisztoly, a kisöbű sportpuska, no és a tank hiányzik.

A profik és az amatőr hivatásos küzdelme azonban meglehetősen egyoldalú. Willis–McLane ugyanis – akár a mesében a legkisebb fiú – mindig győz. Nem is értjük, hogyan akadhat bárki is, ki próbálkozni mer ellenében. (Magyarázat csak egy lehet: nem látta a filmjeit...) Mert ha ő van akcióban, legjobb, ha az ellenfél szépen leteszi a fegyvert, elkéri tőle a bilincset és önmagára kattintja, majd kihívja a rendőrséget. Ebben az egy esetben talán életben maradhat. Ám régen rossz, ha a balga azt hiszi, hogy ő az okosabb. Mert felrobbanthatja a felhőkarcolót, a repülőgépet, a frászt hozhatja egy egész városra, ám McLane ellen annyi esélye sincs, mint a csirkecsontnak, hogy egyszer a torkán akad. Neki ugyanis rém drága az élete! Több mint hatszázmilliót kóstál – dollárban! – világszerte.

❖

Bruce Willis élete talán legtesthezállóbb szerepét kapta a *Drágán add az életed!* (Die Hard, 1988) című filmben. Az elnyűhetetlen zsarut, akibe csöppnyi kedvesség, emberség és némi fekete humor is szorul. Nem igazi fenegyerek, ám nélküle elképzelhetetlen, hogy a dolgok visszazökkenjenek a régi kerékvágásba. Nem igazságosztó gépezet, még kevésbé jó oldalon harcoló Swchwarzenegger-terminátor, csak egyszerű, emberi léptékű nyomozó. (Bal)szerencséjére, éppen ezért mindenütt ott van, ahol valami lényeges történik. Rendszerint csak az események kezdetéről marad le... Ha már akkor ott lenne, a rendező nyugodtan nyugdíjba küldhetné forgatókönyvíróját. Szóval, ha már ott van, teszi a dolgát. Hogy eközben kő kövön nem marad? Hollywoodban már csak így szokás! Ez aztán a szórakozás, a szórakoztatás!

A film sikere minden várakozást felülmúlt. Megszületett az ezredvég új kultikus figurája, a keljfeljancsi John McLane. A magányos zsaru, aki nemcsak ütni szokott, de őt is ütik, aki nem csak lőni szokott, de tölteni is, aki nemcsak káromkodni szokott, de vicceseket is tud mondani. Esetenként a gengszterekkel való harc megviseli: elharapja a nyelvét, üvegszilánkba lép vagy kap egyet a kobakjára, kettőt meg a gyomrába. Sajátos ténykedésének igazolására mellesleg külön ideológiát gyártott.

„Azt hiszem, McLane nem kelt félelmet az emberben” – ideologizálja figuráját Willis. *Ezzel szemben a Stallone és Schwarzenegger által megtestesített hősök egészen mások. Ők igazi szuperhősök. A filmvásznon megjelenő erőszak szerintem nem is olyan borzasztó. Sokkal rosszabb esténként a híradót nézni, mint a moziban akció- vagy kalandfilmet. A mozifilm csak a képzelet szüleménye, az emberek nem olyan buták, hogy komolyan vegyék azokat a gyilkosságokat, amelyeket a filmvásznon követnek el. Miközben esténként a valós élet borzalmai láthatók a híradóban, családok százai vacsoráznak anélkül, hogy hányingerük lenne. S ha ez így van, érthetetlen, mire jó ez az elutasítás, miért nézik le és vetik meg oly sokan ezeket a filmeket. ... Azt hiszem, az erőszakot minden esetben érzelemnek és humornak kell kísérnie. Másképp az egész nagyon nyugalmas lenne.”*

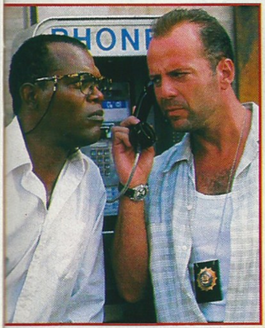
❖

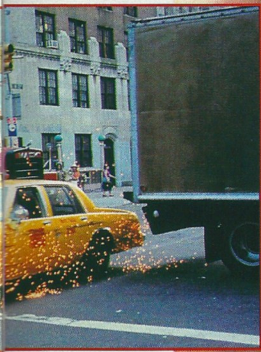
Senki sem merné állítani, hogy a *Drágán add az életed!* a béke és a nyugalom szigetét jelenti a hatalmas mozifolyamban. A filmben patakzik a vér, méltán érdemelte ki a nyolcvanas évek legvéresebb akciófilmje jelzőt. Van, aki ezt dicséretnek veszi, van, aki nem. A legjobb, ha paradicsomlének vesszük! A trilógia két másik darabjában is rendesen fröccsen a ketchup, különösen a második rész igyekezett túlszárnyalni az elsőt. (A harmadik meg a másodikat.) Ebben a nagy Bruce s a kis McLane a tűtorony folyosólabirintusából, szervízcsatornáiból átteszi működését a nagy forgalmú repülőtérre, amelyet a dél-amerikai kokainbáró kiszabadítására verbuválódott különítmény kerített hatalmába. Mivel a terroristák még tökösebb legények, mint az első részben, ezért még több tűz, füst, robbanás, és persze stasztahulla szegélyezi a filmet.

Egyáltalán felül lehet múlni mindezt? Nem lehetett, hanem kellett! Egyszerűen muszáj volt. Bruce hullámvasútja ugyanis – a tőle megszokott módon – a lejtő felé vette az irányt, akciófilmjei és a Simlis szerepe nélkül ugyanis képtelen elfogadtatni magát. (*Az éj színe* gondolkodó pszichológusaként ugyanis kevéssé hatotta meg az amerikai átlagnézőt.) Ezért aztán – no meg az újabb folytatás remélt sikere miatt – megszületett a *Die Hard – Az élet mindig drága* (Die Hard with a Vengeance, 1995). A cselekmény abszolút hűen követi az előző részekét, amelyből egyértelműen kiderül, nem feltétlenül vesztett bármit is, aki azokat valami fatális véletlen folytán nem látta. Ugye, kitalálták, kedvenc mozizsarunknak ezúttal is egy nagystílű, fölöttébb profi terrorista bandával gyűlik meg a baja, melynek derékhadát a munka, otthon és haza nélkül maradt, volt Stazi-ügynökök csapata alkotja.

A történet, akár egy modernizált Indiana Jones-kaland, egyetlen nagy hajsza, ámokfutás, melyhez a hátteret New York felhőkarcolói adják. Föld felett, majd föld alatt folyik

...AZ ÉLETE?







az összecsapás, melynek – az apróságokat leszámítva – áldozatul esik egy áruház, jó néhány autó, az egyik metrószerelvény utolsó kocsija meg egy víztároló. A rendező, *John McTiernan,* aki az első részt is jegyezte, igazán nem takarékoskodott a puskaporral, többet elhasznált, mint a japánok Pearl Harbournél. Különösen a város szívében álló áruház felrobbantása, még különösebben a metróbeli akció érdemel figyelmet: mindkettő tananyaga lett a hollywoodi trükkmesterjelölteknek. Ám az igazi sztorit megint az élet írta, előtte nem sokkal Oklahoma Cityben robbant a valódi bomba.

Az alkotóstáb apait-anyait beleadott. Szédületes az iram, az akciójelenetek tele vannak akcióval, köröm az ujjakon nem marad. A feszültség rázza az embert, a vércukorszint emelkedik, és beindul az adrenalin. Kaszkadőrök és a különböző speciális effektusok szakértőinek egész sora vonult fel, hogy munkájával hozzájáruljon a film sikeréhez. Működésükhöz ezúttal tágabb teret kaptak, hiszen New York egész belvárosával eljátszadozhattak. A korábbi klausztrofóbiás őrületek után ez határozottan jót tett a filmnek. Ugyancsak hasznára vált, hogy Mrs. McLane – akárcsak a ballonkabátos, üvegszemű hadnagy neje – most otthonról kellett hogy szemlélje az eseményeket. McLane-től tudjuk, hogy érzelmi súlypont is kell egy akciófilmbe, az érzelmi hangsúlyt azonban ezúttal nem a férj-feleség kapcsolatára helyezték, hanem két egymásra utalt, végtelenül eltérő személyiségű férfi viszonyára – s ez most nemcsak a bőrszínre utal. A fekete Zeus (a remek *Samuel L. Jackson*) az, aki csipetnyi jószándékból, illetve ennél sokkal több egyéni érdektől vezérelve megmenti a felsőbb utasításra magát Harlem kellős közepén legyilkoltatni készülő McLane-t. Ettől kezdve elválaszthatatlan kettős lesz belőlük, bár meg kell hagyni, jó néhány telefonba és még több bomba hatástalanításába vagy éppen robbanásába kerül, amíg végleg összerázódnak. Nekik nem jutott erre 48 óra.

A Die Hard-széria harmadik epizódja kétségtelenül a tavalyi esztendő egyik legnagyobb szenzációja volt, és most a videóforgalmazásban is tarolhat. A film készítői megőriztek minden olyan momentumot, amely az első két részt olyannyira sikeressé tette, de a legújabb részben az elbűvölően otromba poénokat és hatalmas pofonokat osztogató Willisen kívül bekapcsolódott a terroristák elleni küzdelembe a különleges hatások készítésénél használt szuper számítógép is, amely a maga nemében egyedülálló a világon.

John McLane amúgy kedves, jóravaló ember, nem csoda, hogy belopta magát a néző szívébe. A közönség tódul a filmjeihez, trilógiája minden idők egyik legsikeresebb akciófilm-sorozata lett. Ezt látva és a jövőt tekintve nem kell Nostradamusnak lenni ahhoz, hogy tudja az ember, belátható időn belül újabb nagy durranásban lehet része.

Sz. G. G.







A SZARVASVADÁSZ

Michael Cimino filmje, *A szarvasvadász* (The Deer Hunter, 1978) egyike a filmtörténet legellentmondásosabb alkotásainak. Nehéz eldönteni, hogy amit látunk, az zseniális mű vagy hollywoodi blöff a látvány és a realizmus köntösébe bújtatva. Máig megoszlanak a vélemények arról, hogy milyen célt szolgál: az új hazafiság vérben és mocsokban megszülető szimbóluma, vagy fajgyűlöletre uszító, nyilvánvalóan hazug szellemiséget sugárzó mű, amely a művészi szabadság jegyében glorifikálja a szennyes és értelmetlen vietnami háborút. Tizennyolc hosszú esztendő telt el azóta, hogy Cimino hősei elindultak, hogy a zöld pokolban átessenek a férfivé válás ősi rítusán, és új emberként szülessenek újjá. Az eltelt idő alatt nagyot változott a világ, ám úgy tűnik, a film kiállta az idő próbáját. Felidézése, újbóli bemutatása – ezúttal videókazettán – ma is szenvedélyeket kavar, vitára ingerel. Ennek ellenére vag vagy tán éppen ezért, már jóval árnyaltabb a megítélése, ami elvezethet oda, hogy *A szarvasvadász* végre nálunk is elfoglalja őt megillető helyét.

Cimino filmjének karrierje a 29. nyugat-berlini nemzetközi filmfesztiválon kezdődött. A rendező legmerészebb álmaiban sem gondolt arra, milyen remekül jön számára a filmje körül kipattant botrány. Hiszen a fesztiválon keltette felfordulás még a néhány nappal korábbi, az Oscar-jelölések bejelentéséről szóló híradást is fölülmúlta. Botrány ugyan már többször is előfordult egy-egy fesztiválon, arra azonban még nem volt példa, hogy országok egész sora vonja vissza filmjét a versengéstől, tiltakozásul az egyik versenyfilm levetítése miatt.

1979. február 23-án az alábbi hírt jelentették a világ nagy hírügynökségei: az egyeztető tárgyalások kudarca után a szovjet küldöttség vezetője hivatalosan is bejelentette tiltakozását *A szarvasvadász* bemutatása miatt, majd közölte, hogy emiatt visszavonják filmjüket a fesztiválról. Szerintük ugyanis Cimino műve egyoldalúan mutatja be a vietnami háborút, barbárnak és kegyetlennek állítja be a szabadságáért küzdő hős vietnami népet, és a amerikaiak felsőbbrendűségét hirdeti. A film művészi értékeit háttérbe szorítja agresszív és torz ideológiája. A Szovjetunió nem maradt egyedül, álláspontja mögé fölsorakozott a fesztiválon résztvevő valamennyi szocialista ország, a magyar, az NDK, a csehszlovák és a kubai küldöttség. A magyar fél képviseletében *Dósai István,* a Hungarofilm vezérigazgatója nyilatkozott. Ebben elmondta, hogy a magyar küldöttség nem tudja elfogadni a rendező álláspontját, filmjét antihumánusnak és fajgyűlölőnek tartja. Különösen abban a helyzetben, amikor a vietnami nép ismét a szabadságáért küzd (Kína az év elején megtámadta az országot). Ezért megengedhetetlennek tartja a film bemutatását.

A botrány tehát teljes volt, a szocialista országok kivonulása hatalmas vihart kavart. Azóta kiderült, hogy *A szarvasvadász* keltette hisztéria alapvetően ideológiai színezetű volt. Vagy ahogyan *Veress József* találóan megfogalmazta, *„kirobbanása olyan nemzetközi légkörben történt, amikor a két nagyhatalom egyaránt demonstrálni kívánta erejét és tekintélyét".* Ebben a küzdelemben pedig a kis országoknak csak statisztaszerep jutott.

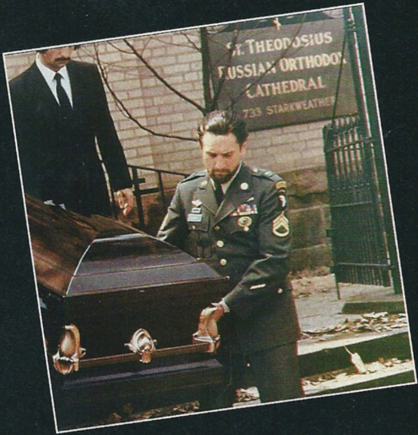
Amerikában a hetvenes évek végén nyílt lehetőség arra, hogy végre nyíltan lehessen beszélni a vietnami háborúról. Paradox, ellentmondásos helyzet volt ez, hiszen ez volt a világ legjobban dokumentált háborúja. Ám míg a moziban addig legfeljebb csak *John Wayne* zöldsapkásainak szurkolhatott az egyszerű átlagamerikai, addig a tévések jóvoltából az egész nemzet egyenes adásban láthatta azt. S nemcsak láthatta, de át is élhette fiai elszenvedett fájdalmainak nagy részét. Az emberek minden este részesei lehettek a véres háborúnak, a televízió könyörtelenül bevonta őket a vérözönbe.

Cimino hősei is átlagamerikaiak, ukrán származású(!) acélmunkások, akik a pennsylvaniai kisvárosban élik a maguk egyszerű, hétköznapi életét. Semmiben sem különböznek a hozzájuk hasonlóktól, ugyanúgy isznak, káromkodnak, berúgnak, tévéznek, biliárdoznak vadásznak, mígnem 1972-ben felkerekednek, hogy részt vegyenek a háborúban. Egészséges hazafiságtól vezérelve, új hazájuk iránti hűségüket demonstrálva mennek egy olyan háborúba, amelyről valójában semmit sem tudnak.

Hármójuk sorsának alakulását kíséri nyomon a film, három fiatalemberét, akik különböző módon élik meg e rettenetes próbatételt. Az egyik testileg-lelkileg összetörten tér haza, a másik koporsóban, a harmadik az egyetlen, aki ép bőrrel megússza a délkelet-ázsiai kalandot. Az értelmetlen és embertelen háború megnyomorított áldozatai ők, akikben végérvényesen megpattant valami. Ez még a rettenthetetlen, sziklaszilárd Michael esetében is igaz. Nekik még a nemes halál esélye sem adatik meg, mint a szarvasnak, csak az embertelen vietnami őrök és orosz tanácsadóik, amint orosz rulettre kényszerítik őket.

Cimino legfőbb érdeme, hogy magát a háborút mutatja meg, a megmagyarázhatatlan, az undorító, csupa vesztest termelő háborút. Az értelmetlen mészárlásokat, az ember elaljasodását, tehetetlen bábbá történő alakulását. A katonát, aki ide-oda hánykódik a tengernyi megpróbáltatás közepette, és akinek valójában csupán









egyetlen döntési lehetősége van meghúzza-e a halántékához illesztett pisztoly ravaszát. Mindennek bemutatásához a fantasztikus filmestechnikát hívta segítségül a rendező.

A film körüli vita valójában az ellenség ábrázolásán robbant ki. Hiszen ilyen aljasnak, kegyetlennek, érzelem nélkülinek még a második világháborús propagandafilmekben sem festették le az ellenfelet. (*Sylvester Stallone* második *Rambó*ja hét évvel később készült...) Miközben a rendező közkatonái *„csak egymást próbálják támogatni, nem helyeselnek mást, csak közös emberségüket, közös gyengeségüket, egymásra -utaltságukat”* (Cimino), addig a vietkongok és az oroszok az arctalan gonosz megtestesítői, szadista vadállatok, akik a foglyok kínzásában élik ki magukat. Ennek csúcspontja az orgiaszerű oroszrulett-jelenetek ismétlődése, amely egyesek szerint a skizofrénia elhatalmasodásának felmutatása, mások szerint öncélú hatáskeltés, a valóság teljes és tudatos elferdítése. Ez már csak azért is ellenkezett a háborús filmek megszokott ellenségképével, mert abban az időben már más volt a szemlélet, az okosnak, bátornak bemutatott ellenfelet nagyobb dicsőség volt legyőzni.

Cimino filmjében nyoma sincs ennek a dicsőséges küzdelemnek, már csak azért sem, hiszen a világ legerősebb hatalma elveszítette ezt a háborút. Ha a háborút el is veszítette, Hollywood eszközeivel mégis megváltotta azt; elérkezett az idő az amerikai lelkiismeret felmentésére, a vietnamiak „megbüntetésére”, amiért megverték és megalázták Amerikát. (Az még külön fricska a rendezőtől, hogy hősei ukrán származásúak, így tulajdonképpen saját honfitársaikkal kerülnek szembe a dzsungelháborúban.) Cimino tehát reinkarnálja a diadalmas amerikai harcost, miközben a szenvedő, bátor népet úgy mutatja be, mint amelynek értelmi szintje alacsonyabb az állaténál.

Valójában ez vezetett oda, hogy – amerikai szemszögből nézve – mitikus alkotás lett belőle. Mert olyan történetet mesélt el, amelyet még sohasem mertek elmondani, mert olyan dolgokat mondott el, amelyeket el kellett már mondani. (*A szarvasvadász*, ellenfilmjével, a *Hazatéréssel* – Coming Home, 1978 – együtt, gyakorlatilag elsőként foglalkozott a vietnami háborúval.)

Megszületett tehát a film, amely megváltotta, illetve megtisztította bűnétől a nemzetet. A háborúban valójában részt nem vevő Cimino így fogalmazott: *„A film készítése közben kétségkívül az volt az érzésem, hogy valami különleges dolgot csinálok. Anynyira gyilkos tapasztalat volt mind érzelmileg, mind fizikailag – a trópusok, a hőség, a nedvesség. Még most sem tudom lerázni magamról A szarvasvadászt. Az az őrült érzésem van, hogy ott voltam Vietnamban. Valahogy sikerült átvágni a finom drótokat, és elmosódott a határvonal a valóság és a regényesség között.”* Ráadásul a rendező már-már balladisztikus képekkel – a filmet mintegy keretbe foglaló két epizóddal, az esküvői, illetve a temetői szertartással – ügyesen ellenpontozza a háború kegyetlen valóságát. Ebben segítségére volt a csodálatos képeket fényképező operatőr, *Zsigmond Vilmos*, valamint a nagyszerű színészek, *Robert De Niró*val az élen. A film nyolc Oscar-jelölést kapott, s öt aranyszobrocskát be is gyűjtött: az év legjobb filmje és legjobb rendezése lett, *Christopher Walken* a legjobb férfi mellékszereplő díját érdemelte ki, s a legjobb vágás és hang díja is A szarvasvadász alkotóihoz került. Jelölték legjobb színésznek Robert De Nirót, s a film nominációt kapott az operatőri munkáért és a forgatókönyvért is.

Ez a leegyszerűsített mítoszgyártás azonban sok emberben, mindenekelőtt egykori veteránokban – vérmérséklettől függően – mégis szomorúságot vagy indulatot keltett. Ők ugyanis abban különböztek a közönség nagy részét kitevő tizennyolc–huszonévesektől, hogy valóban látták a tömegpusztító fegyverek éles bevetését, és látták a demoralizált, brutálissá tett, kábítószerező, saját vérükben fekvő amerikai tizen- és huszonéveseket. Amikor a film végén az életben maradottak visszatérnek otthonukba, és az asztal körül ülve éneklik az Isten, áldd meg Amerikát! (God Bless America), minden nézőnek magának kell eldöntenie, hogy ez most vezeklés a Vietnamban elkövetett bűnökért, vagy ellenkezőleg, felmenti őket az ott vállalt szerepük alól.

Szilágyi G. Gábor

AZ EGYHA

LARA FLYNN BOYLE

LARA VAGY LAURA, AZ *ÉDESHÁRMAS* INTELLIGENS ÉS KIROBBANÓAN ÉRZÉKI, FIÚNEVET VISELŐ SZÍNMŰVÉSZETI FŐISKOLAI HALLGATÓJA, ALEX; EGYIDEJŰLEG A *SZABADNAPOS BABA* TIP-TOP AGGÓDÓ ANYUKÁJA, AKIT ALAN PARKER MINT DOKTOR KELLOGS PÁCIENSÉT ALAPOS KÚRÁNAK VETI ALÁ A *PROMENÁD A GYÖNYÖRBE* CÍMŰ MOZIJÁBAN, NOS, A MAGA ALIG 25 ÉVÉVEL MÁR CSAKNEM HÚSZ BEMUTATOTT JÁTÉKFILMMEL, VALAMINT A *TWIN PEAKS* IDEGBORZOLÓAN SZÜRREALISZTIKUS TÉVÉ-SZAPPANOPERÁVAL MÚLTJÁBAN POZÍCIÓJA MEGINGATHATATLAN AZ ÚJ GENERÁCIÓS IFJÚ HOLLYWOODIAK ÉLBOLYÁBAN.



Berobbanását egyértelműen a különc *David Lynch* sorozatának, a Twin Peaksnek köszönheti. Igaz, Lara egyik epizódszerepről a másikra – főként iskoláslányokat, barátnőket alakítva – szép csendben már alapozgatta karrierjét, amikor Lynch beválasztotta őt az elitcsapatba. De az is tény, hogy a szép arc így hétről hétre egyre mélyebbre hatolt a nézők és producerek tudatában, mint a démoni erőknek áldozatul esett gimnazista, Laura Palmer *(Sheryl Lee)* kedves, de önfejű pajtása. Ráadásul a forgatás kávészüneteiben olyannyira összemelegedett a romantikus lelkű FBI-nyomozót, Dale Coopert megformáló *Kyle MacLachlan*nel, hogy a túláradó érzelmekből több évig tartó házasságra is futotta. S ha nem áll közéjük a szép *Linda Evangelista,* talán még ma is boldogan élnének...

❖

Lara Flynn Boyle (az egyszerűség kedvéért LFB) számára sohasem volt kétséges, hogy színésznő lesz. Tanárai, barátai, szülei, de Lynch is megerősítheti, hogy játékát menynyire áthatja a határtalan magabiztosság, önbizalom. Ez a kisebbfajta „színészcsoda" Davenportban született, de már Chicago lenyűgöző üvegpalotái között szívta magába a kultúrát és az életismeretet. Mint mesélte, ideális és teljesen átlagos gyermekkora volt. Ugyanakkor a szerencse is mellé szegődött, amikor a helyi színművészeti akadémia másodéves hallgatójaként, 17 évesen, már az *Amerika* című televíziós minisorozatban szerepelhetett. Ekkor forgatta első játékfilmjét is, a démoni *Rémkoppantó* harmadik részét (Poltergeist III), valamint egy egész estés televízió-thrillert, a *Preppie Murder*t, amelyben Jennifer Levint, egy sorozatgyilkos elragadóan szép áldozatát alakította.

Éppen betöltötte a húszat, amikor indult a Twin Peaks, hetente újabb és újabb epizódokkal, amelyekből az első huszonkettő még képes volt több kontinens lakóit a tévéképernyőkhöz szegezni, s várakozással teli izgalomban tartani hónapokon át. Vajon ki ölte meg a mindenki által olyannyira szeretett középiskolás diáklányt, Laura Palmert? Ezen töprengtek kicsik és nagyok, lélekben mélységesen átitatódva az amerikai határmenti kisvárost körüllengő misztériumokkal, Andrea Baladalmenti mágikus zenéjével aláfestve. A Twin Peaks Amerikában egy időre valósággal népbetegséggé, mániává fajult: fontos programokat, tárgyalásokat, partikat is lemondtak s napoltak el miatta. Egyes epizódjait a videó-fekete piacon csillagászati összegekért szerezhették be azok, akik mégis elmulasztották a tv-vetítést. David Lynch idővel elkészítette a történetet egész estés mozifilmként, amelyben viszontláthattuk a sorozatból megismert szereplőgárda javát, így Larát, Kyle-t s még David Bowie-t is, a süket hivatalvezető, Gordon Cole szerepében pedig magát David Lynchet. E film sem nélkülözte a valóságos és szürreális, thriller és horror, komédia és dráma elemeinek sajátos elegyét, amely a Lynch-mozit a '92-es Cannes-i Filmfesztivál legtöbb figyelemmel kitüntetett látványosságává tette.

Lara, miközben Kyle-val kézenfogva eljárogatott a Twin Peaks forgatásaira, még vagy fél tucat játékfilmben is szerepet kapott és vállalt. Például *Clint Eastwood*dal és *Charlie Sheen*nel *A zöldfülű* című Eastwood-moziban vagy a *Négykezes géppisztolyra* (Mobsters) című maffiafilmben is. Egy hamisítatlanul amerikai mozitermékben, a *Wayne világa* (Wayne's World) produkcióban pedig kiderült, hogy Lara egész jó a vígjátékban is. E jeles műalkotás egy népszerű televíziósorozat, a Saturday Night Live kedves, ártalmatlan paródiája, *Mike Mayers* és *Dana Carvey* főszereplésével, akik a maguk sajátos, mondhatni bugyuta stílusában vezetik különbejáratú kábeltelevíziós show-műsorukat. Komolyabb feladatot szánt Larának a morális tartalmú filmjeiről ismert *Alan Rudolph Equinox*ában, ahol a rendező szokásához híven egy merész dramaturgiai húzással egy ugyanazon városban élő férfi és alteregója mindennapi cselekvéseit állítja párhuzamba.

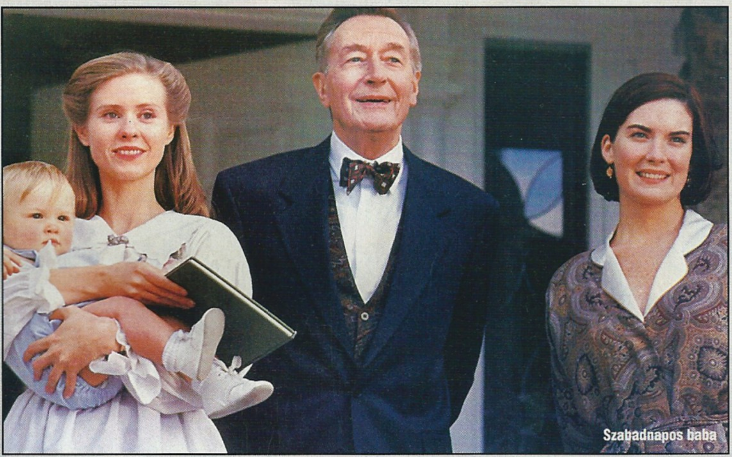
❖

A *Red Rock West* című country-westernben a főhős Nicolas Cage, azaz az ex-tengerészgyalogos Michael Williams női közül Lara Flynn Boyle (Mrs. Brown) hibátlan alakítása semmiben sem maradt el a bérgyilkost alakító Dennis Hopperétől. Lara különben a Twin Peaks óta nem jutott annyi játékle-



LARA FLYNN BOYLE JÁTÉKFILMJEI:

POLTERGEIST III (*Poltergeist III*, 1988) R.: Gary Sherman *(InterCom)*
HOLT KÖLTŐK TÁRSASÁGA (*Dead Poets Society*, 1989) R.: Peter Weir *(Buena Vista)*
HOW I GOT INTO COLLEGE (1989) R.: Savage Steve Holland
MAY WINE (1990)
A ZÖLDFÜLŰ (*The Rookie*, 1990) R.: Clint Eastwood *(InterCom)*
THE DARK BACKWARD (1991) R.: Adam Rifkin
EYE OF THE STORM (1991) R.: Yuri Zeltser
TWIN PEAKS – TŰZ, JÖJJ VELEM (*Twin Peaks: Fire Walk with Me*, 1991) R.: David Lynch *(Guild)*
NÉGYKEZES GÉPPISZTOLYRA (*Mobsters*) R.: Michael Karbelnikoff *(UIP-Duna Film)*
WAYNE VILÁGA (*Wayne's World*, 1992) R.: Lorre Michaels *(UIP-Duna Film)*
WHERE THE DAY TAKES YOU (1992) R.: Marc Rocco
EQUINOX (1993) R.: Alan Rudolph
RED ROCK WEST R.: John Dahl *(MOKÉP Videókiadó)*
A BEUGRÓ (*The Temp*, 1993) *(UIP-Duna Film)*
ÉDESHÁRMAS (*Threesome*, 1994) R.: Andrew Fleming *(Columbia TriStar)*
SZABADNAPOS BABA (*Baby's Day Out*, 1994) R.: Patrick Read Johnson *(FoxVideo)*
PROMENÁD A GYÖNYÖRBE (*Road to Wellville*, 1955) R.: Alan Parker *(Flamex InterStar - Odeon)*
CAFE SOCIETY (1995) R.: Raymond De Felitta


Szabadnapos baba

hetőséghez, mint ebben az alkotásban. Egy szép, fiatal, pénzéhes vidéki nőt alakít, akit nyilvánvalóan nem szerelem, hanem anyagi érdek köt jóval idősebb férjéhez, Red Rock seriffjéhez, aki – hasonló indíttatásból – bérgyilkost fogad, hogy nejét eltegye az útból... miközben Mrs. Brown (LFB) is csak egy megfelelő alkalomra vár, hogy meglépjen a családi kasszával.

LFB lényének szavakkal nehezen megfogható, erősen emancipált jellege, vagány, intelligens, ugyanakkor erotikával fűtött szabadossága eddig *Stephen Baldwin*nal és *Josh Charles*szal alkotta a legélvezetesebb egyveleget az *Édeshármas* című Andrew Fleming-moziban. Három egyetemi, főiskolai tanulmányait végző diák szokatlan barátságáról szól a különös történet: az esztétika szakos Eddyről (Josh Charles), a kereskedelmi főiskolai hallgató Stuartról (Stephen Baldwin), akik kollégiumi lakosztályukban épp kezdenek összeszokni, amikor az egyetemi számítógépes rendszer jóvoltából beosztanak hozzájuk egy fiúnevet viselő színművészeti főiskolás lányt, Alexet (LFB). A két fiú eleinte nem tudja, miként viszonyuljon a felettébb szemrevaló, ám meglehetősen kemény természetű nőnemű betolakodóhoz.

A rendezőt a barátság határterületei izgatták, ezért eszelt ki egy olyan sztorit, amelyben három eltérő szexuális orientációjú embert hozott szoros közelségbe egymással. Larát, vagyis Alexet mind szellemiségében, mind szexuálisan a komoly és szorgalmas Eddy vonzza, aki egyáltalán nem érez vonzalmat a lányok iránt, sőt szexuális identitásával sincs tisztában. Így Alex igényeit – jobb híján – Stuarttal kénytelen kielégíteni, aki viszont – szemben Eddyvel – lankadatlan érdeklődéssel viseltetik az ivászat és a nők iránt. *„Alex rendkívül intenzív nő, aki a három fiatal közül nyilvánvalóan leginkább tudja ötvözni az intellektuális és fizikális szenvedélyt”* – fogalmaz Lara. Fleming ugyancsak elégedett volt LFB alakításával: *„Szerepe miatt néha át kellett lépjen bizonyos határokat, melyek bemutatását mindig stílusosan és professzionálisan oldotta meg.”*


Promenád a gyönyörbe

A *Szabadnapos baba* „jómódú szép anyuka”-szerepén túl feladatot kapott Alan Parker *Promenád a gyönyörbe* című filmszatírájában is. A Parker-mozi egy századeleji egészségfarmon játszódik, ahol a legendás John Harvey Kellogs terápiájától remélték gyógyulást emberek ezrei. Módszereit ma már senki sem követné, de a maga idejében állítólag hatásos volt. A vígjáték keretében láthatunk néhány ma már rémesnek és mulatságosnak ható korabeli gyógyászati technikai eszközt, és megismerhetjük közelebbről is, miként is játszottak szerepet a freudi tanok az emberek szexuális öntudatra ébredésében. LFB a sápkórosan csábító Ida Munzot alakítja, aki szoros barátságba kerül a bélelzáródásával küszködő Will Lyghbodyval (*Mattew Broderick*).

Legújabb, múlt év végén bemutatott filmje a *Cafe Society*, mely igaz történeten alapul. Egy prostituáltat alakít az ötvenes években, aki egy csapásra a legkiváltságosabb réteg soraiban találja magát.

LFB változatlanul keresett színésznő, aki szépségével, különleges, sejtelmes tekintetével továbbra is rabul ejti a nézőket, különösen a férfiakat.

Varga Mária


Négykezes géppisztolyra


Red Rock West

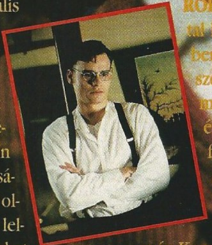
OLIVER STONE BEMUTATJA
JAMES WOODS ROBERT SEAN LEONARD

KILLER

EGY SOROZATGYILKOS NAPLÓJA

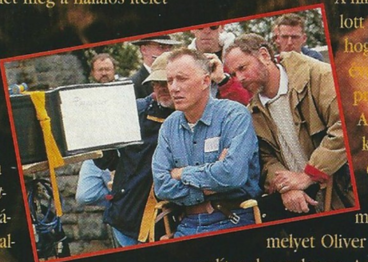


A Leavenworth börtönben tölti büntetését egy férfi, akinek minden ösztöne azt diktálja, hogy bosszút álljon fogvatartóin. Carl Panzram (*James Woods*) betöréses rablásokért került a rácsok mögé, de veszélyes viselkedése miatt állandó célpontja a börtönőröknek, akik gyakran brutális verésben részesítik. Amikor a börtönbe érkezik Henry Lesser (*Robert Sean Leonard*), az ifjú börtönőr, furcsa viszony alakul ki elítélt és fogvatartója között. Lesser a szabályok megszegésével egy naplót és ceruzát csempész be Panzram cellájába, aki életének történetét akarja papírra vetni. A napló lapjain derül fény a szörnyű igazságra: kegyetlen gyilkosságokról, csalásokról és nemi erőszakról mesélnek az oldalak. Több mint 30 ember halála szárad Panzram lelkén, és soha nem tudták rábizonyítani a bűntetteket. Most Henry Lesser kezében ott van egy veszedelmesen gonosz és rendkívül intelligens ember vallomása. Választania kell: vagy feladja a sorozatgyilkost, vagy hallgat. Amikor Panzram agyonveri az egyik börtönőrt, már nem menekülhet meg a halálos ítélet elől.



1995-ben ismét összeállt a győztes csapat: Oliver Stone Oscar-díjas rendező és James Woods újra egyesítették erőiket, hogy filmre vigyék Carl Panzram igaz történetét *Killer: Egy sorozatgyilkos naplója* címmel. Woods és Stone a *Salvador* óta nem dolgoztak együtt. A *Killer: Egy sorozatgyilkos naplója* Oliver Stone produkciójában készült el. A forgatókönyvet Tim Metcalfe írta, aki a rendezést is magára vállalta. *„James Woodsszal már a Salvador forgatásakor élmény volt együtt dolgozni"* - nyilatkozta Oliver Stone, a film producere. - *„Kiváló színész, akinek minden megnyilvánulása feszültséggel teli pillanatokkal ajándékozza meg a nézőt. Amikor elolvastam a Killer forgatókönyvét, már tudtam, hogy Carl Panzram szerepét csakis James Woods játszhatja el. A Salvador bemutatása után Woods kis híján megkapta az Oscart. Remélem, idén újra felterjesztik a díjra és ezúttal meg is kapja."*

ROBERT SEAN LEONARD alakítja Henry Lessert, a fiatal börtönőrt, aki barátságot köt Carl Panzrammal. Robert Sean Leonard egyike a legtehetségesebb ifjú színészeknek. New Jersey-ben született és 12 éves korában már színészkedett egy nyári színjátszó táborban. 15 évesen a New York-i Shakespeare-fesztiválon lépett fel. Első filmszerepét 1986-ban kapta a *The Manhattan Project* című filmben. Ezt Peter Weir nagysikerű drámája, a *Holt Költők Társasága* követte, melyben együtt játszhatott Robin Williamsszel. Szerepelt még Kenneth Branagh Shakespeare-adaptációjában, a *Sok hűhó semmiért* című filmben és Scorsese kosztümös drámájában, *Az ártatlanság korában*.



TIM METCALFE (forgatókönyvíró és rendező)

A film rendezője már 10 éves korától megszállott filmrajongó lett és mindent elkövetett, hogy Hollywoodban dolgozhasson. A 70-es évek végétől forgatókönyvekkel ostromolta a producereket és rendezni is szeretett volna. A *Revenge Of The Nerds* című forgatókönyvét a 20th Century Fox vásárolta meg és mivel a belőle készült film nagy sikert aratott, Metcalfe végre bekerülhetett a filmes körökbe. További munkái: *Kalifornia*, melyet Oliver Stone *Született gyilkosok* című filmjével említenek egy lapon. Az *Acéllabirintus* című film producere Oliver Stone volt és a főszerepet *Bridget Fonda* és *Jeff Fahey* alakította. 1995-ben megvalósulhatott Metcalfe másik nagy álma. A *Killer: Egy sorozatgyilkos naplója* című forgatókönyvét Oliver Stone produkciós vállalatának égisze alatt saját maga rendezhette meg.

A *Killer: Egy sorozatgyilkos naplója* című izgalmas lélektani krimi februártól videókazettán.

Forgalmazza a MIRAX.

DÉMONPOFA

A Grimm testvérek egyik klasszikus meséjének rémalakja visszatér a XX. századi Los Angelesbe. Démonpofa, a gonosz gnóm ötszáz évvel ezelőtt elrabolt egy újszülöttet, hogy lelkéből lakmározva gyűjtsön erőt fennmaradásához. Akkor egy boszorkány elátkozta és elvarázsolta őt: ezer évre kőbe zárta a tenger fenekére hajította. Egyetlen dolog szabadíthatja ki Démonpofát „börtönéből”: egy gyermekes anya könnyes kívánsága.



Ötszáz évvel később a furcsa kődarab egy Los Angeles-i régiségboltba kerül. Ötszáz év alatt nem sokat változott a világ. A bűn és a gonosz uralja az utcákat. Russell Steward rendőrtisztet a nyílt utcán lövik agyon. Felesége, Shelly és újszülött gyermeke egyedül marad. Szörnyű fájdalmában a „kívánságkőhöz” könyörög, melyet barátnőjével vásároltak egy régiségboltban. Könnyei ráhullanak a titokzatos kőre. Azon az éjszakán Shelly feloldotta az évezredes átkot és ezzel megpecsételte gyermekének sorsát. Démonpofa visszatért és gonoszabb, mint valaha!

Démonpofa valóban a Grimm testvérek egyik meséjének a hőse. A két meseíró német parasztoktól hallotta először a gonosz gnóm történetét az 1880-as években. A történet szerint Démonpofa megígéri a molnár lányának, hogy segít neki elnyernie a király szívét, aki csak azt a lányt veszi el feleségül, aki arannyá tudja változtatni a szalmát. Démonpofa nem kér mást cserébe, csak az ifjú pár elsőszülött fiát. Évekkel később, amikor a királyné életet ad egy újszülött fiúnak, a gonosz gnóm eljön, hogy elvigye jussát. A lány könyörgésére azt a feltételt szabja, hogy három nap alatt ki kell találnia Démonpofa valódi nevét.

Mint a mesékben, természetesen ebben a történetben is a Jó győz. A királynő megtarthatja gyermekét és boldogan élnek, míg meg nem halnak. A Gonosz megbűnhődik. A mese egyik változatában Démonpofa örökre eltűnik. Egy másikban, amely most kerül videón bemutatásra, a gonosz újjáéled napjainkban.

A Démonpofa lenyűgöző technikával elkészített akció-horror-fantasy film. Alkotói között ott van Kevin Yagher, aki a gnóm maszkját készítette el. Yagher mozilátogatók millióit rémisztette a karmos kezű Freddy Krueger alakjával, aki a *Rémálom az Elm utcában* című világsikerű horrorsorozat főhőse volt. Ugyancsak ő tervezte a *Mesék a kriptából*-sorozat Kriptaőrét és a *Gyerekjáték* című horror gyilkos babáját, Chucky-t.

A görnyedt, ronda és visszataszító Démonpofa jelmezébe *Max Grodenchik* bújt, akinek nem mindennapi megpróbáltatásokat kellett kiállnia a maszkban.

„A legrosszabb azt volt, amikor Démonpofa szemét rakták fel” - mondja a színész. - *„Ronda sárga kontaktlencséket erőszakoltak bele a szemembe. Utáltam őket. A folytatást csak akkor vállalom, ha Démonpofa napszemüveget fog hordani.”*

DÉMONPOFA februártól hozzánk is megérkezik videókazettán. Forgalmazza a MIRAX.


Februártól megvásárolhatók
Ügynökeink
InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094.
Alpine Piton\ Gmk Video Nívo ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19.Tel.: 344-0007
S. I. COOP Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/B. Tel.: 164-2055
Videó Nívó Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335.
Motophon Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46/346-847
Motophon World Center Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764
JOAN CHEN
A szerzetes
OLIVER STONE BEMUTATJA
JAMES WOODS ROBERT SEAN LEONARD
KILLER
EGY SOROZATGYILKOS NAPLÓJA
CSAK EGY DARABOT AKAR A LELKÜNKBŐL.
DÉMONPOFA
EZ NEM TÜNDÉRMESE!
BRIDGET FONDA
PHOEBE CATES
TÁNCŐRÜLET
A kazetták kedvezményes ára:
2240 Ft+Áfa
Kérje ingyenes tájékoztatónkat
Telefon: 209-2919
MICHAEL MADSEN
SZENVEDÉLYES GYILKOSSÁG
MARC SINGER
SHANNON TWEED
PÉNZVADÁSZOK
ALLEN PAYNE
JADA PINKETT
FOREST WHITAKER
A VÉR ERŐSEBB A SZERELEMNÉL
JASON BALLADÁJA
MIRAX
MIRAX filmek a legnagyobb videóügynökségeknél
MIRAX
Nemzetközi Filmforgalmazó és Multimédia Kiadó Kft.
1113. Budapest, Karolina út 34/a
Tel/Fax: (36-1) 209-2919, 209-2920
RANDY QUAID
Jasper, a dög
FRANK WHALEY

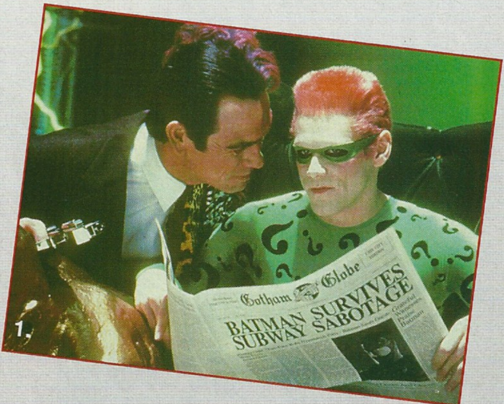
TOP 50 AMERIKÁBAN

A siker értékmérője természetesen nem a pénz, az üzleti életben azonban az. Márpedig a film egyben üzlet is, s a haszon egy részéből lehet új alkotások elkészítését finanszírozni. Amerikában évről évre összeállítják az előző évi mozibevételek nagysága alapján a filmek „üzleti" rangsorát. A *Variety* amerikai filmes szaklap csaknem félezer produkciót tartalmazó listát tett közzé január közepén. Az összegek tartalmazzák az Egyesült Államok és Kanada moziforgalmát, a listán pedig jó néhány olyan film is előkelő helyen szerepel, amelyeket még 1994-ben mutattak be. Ezekben az esetekben csak az 1995-ös bevételeket vették figyelembe. Még így is előkelő helyen áll a *Dumb és Dumber*, amely a tavalyelőtti több mint százmillió dollár mellé még 1995-ben is csaknem hetvenmilliót termelt – csak az észak-amerikai kontinensen! *A Ponyvaregényt* is sok stúdió megirigyelheti, hiszen még idén is 45 millió dollárt hozott a konyhára.

A legsikeresebb filmnek Amerikában a *Mindörökké Batman* bizonyult 184 millió dollárral, bár színvonaláról igencsak megoszlanak a vélemények. Nem úgy a második helyezett *Apolló 13*-ról, melyről nézők és kritikusok egyaránt elismeréssel szóltak. Az új James Bond-film, az *Aranyszem* alig másfél hónap alatt ért el 92 millió dolláros bevételt. A sikerfilmek javát idehaza is ismerjük, számos film a következő hetekben kerül a mozikba, sőt akad, amelyik már videókazettán is megjelent *(Ki az úr a házban?, Vírus, Szenvedélyek viharában, Ponyvaregény, Zaklatás, Egy igaz ügy)*.

Filmcím:	Bevétel USA dollárban:
1. Mindörökké Batman	184.031.112
2. Apolló 13	172.071.312
3. Játékháború	146.198.683
4. Pocahontas	141.523.195
5. Ace Ventura – Hív a természet	104.194.467
6. Casper	100.328.194
7. Die Hard – Az élet mindig drága	100.012.499
8. Aranyszem	92.436.092
9. Az utolsó esély	91.387.195
10. Waterworld	88.246.220
11. Seven	87.034.954
12. Veszélyes kölykök	84.211.543
13. Aludj csak, én álmodom	81.057.016
14. Kongó	81.022.333
15. Mortal Kombat	70.360.285
16. A szív hídjai (The Bridge of Madison Country)	70.112.709
17. Áldatlan állapotban	69.690.770
18. Get Shorty	68.645.723
19. Dumb és Dumber	68.102.654
20. Vírus	67.823.573
21. A rettenthetetlen	67.018.197
22. Szenvedélyek viharában	66.206.415
23. Mire jók a rossz fiúk?	65.807.024
24. A lény	60.054.449
25. Babe	56.737.040
26. Clueless	56.436.496
27. Jumanji	53.745.261
28. Something To Talk About	50.892.160
29. A hálózat csapdájában	50.727.965
30. Szerelem a Fehér Házban	50.305.552
31. Száguldó erőd	50.024.083
32. Pár lépés a mennyország	50.012.507
33. Az örömapa 2.	49.881.012
34. A Brady-család	46.576.136
35. Ponyvaregény	45.537.739
36. Ki az úr a házban?	40.070.995
37. Nobody's Fool	39.229.453
38. French Kiss	38.896.854
39. Higher Learning	38.290.723
40. Power Rangers – Atomcsapat	37.804.616
41. Az első lovag	37.600.435
42. Casino	37.127.510
43. Egy igaz ügy	36.853.222
44. Zaklatás	36.764.625
45. Wong Foo, kösz mindent! Julie Newmar	36.475.691
46. The Indian in the Cupboard	35.617.599
47. A Goofy Movie	35.348.597
48. Dredd bíró	34.693.581
49. Tűz	34.493.095
50. Pénzvonat	34.461.327

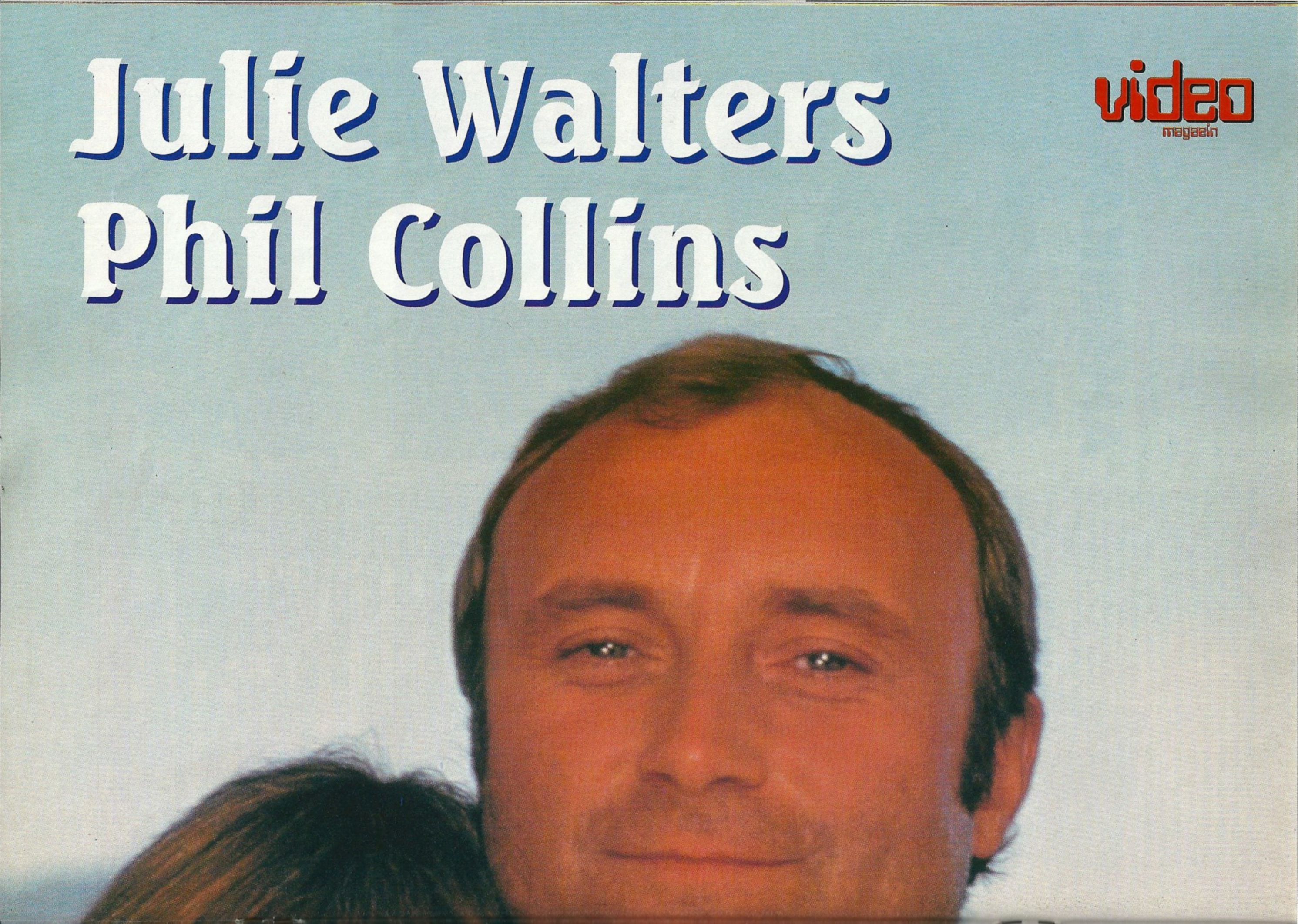
(Megjegyzés: A Magyarországon ismert és a közeljövőben bemutatásra kerülő filmek címét magyarul közöljük.)



1.


8.


9.


Julie Walters
Phil Collins
video
magazin



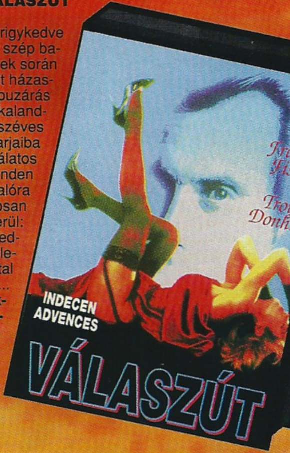

COMET
Professzionális VHS
videókazetták profi
felhasználók részére
5-től 210-percig, 5 percenként
tetszés szerinti hosszban
Standardtól a csúcsminőségig
1000 db-ig 24 órán belül
NTSC szabvány szerint is
– műsoros kazettához
– oktatókazettához
– reklámkazettához
– VHS-kamerákhoz
Megrendelés:
Tel.: 06-26-326-226
Fax: 06-26-325-102
Minőségi fokozatok:
BASF Super High Grade Back Coated
BASF High Grade Back Coated
BASF High Grade
BASF Super Grade
Added Value by BASF
BASF
COMET COMET COMET

FEBRUÁRI PREMIEREK

VÁLASZÚT

Carl Riding irigykedve nézi fia fiatal, szép barátnőit. Az évek során unalmassá vált házassága és a kapuzárás előtti pánik, kalandvágy egy húszéves manöken karjaiba sodorja. Csodálatos szeretője minden elképzelését valóra váltja. Hamarosan válaszút elé kerül: házassága és eddig felépített élete vagy fiatal szeretője...

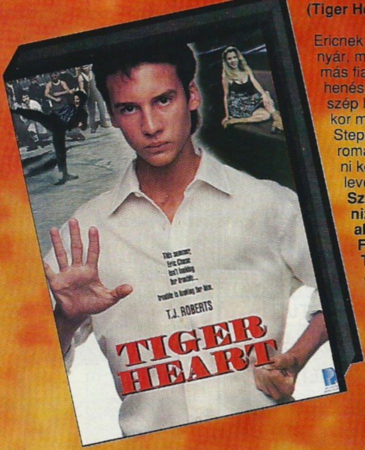
Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Frank Fish, Troy Donhio



TIGRISSZÍV
(Tiger Heart)

Ericnek is úgy indul a nyár, mint bármely más fiatal számára: pihenés, uszodai partik, szép lányok. Ám amikor megismerkedik Stephanie-val, a várt románc helyett izzani kezd körülötte a levegő...

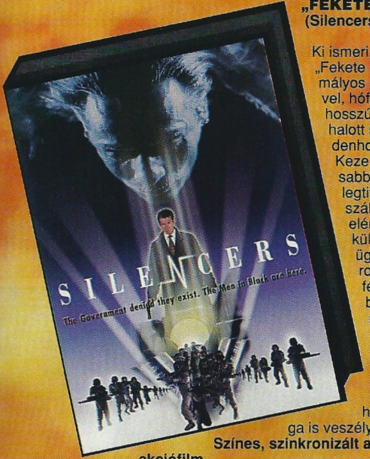
Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: T. J. Roberts, Jennifer Lyons
Rendezte: Georges Chamchoum



„FEKETE EMBER”
(Silencers)

Ki ismeri, honnan jött a „Fekete ember?” Homályos személyiségével, hófehér arcával, hosszú kabátjával, halott szemével mindenhová beférkőzik. Keze a legmagasabb régiókba, a legtitkosabb állami szállítmányokig is elér. Refferti, a különleges titkosügynök elhatározza, kideríti e félelmetes ember kilétét. A nyomozás során sok életveszélyes akcióba keveredik, mígnem rá kell jönnie: hazája biztonsága is veszélyben van.

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Jack Scalia, Dennis Christopher, Lucinda Weist, Carlos Lauchu



TISZTOGATÓK
(Sweeper)

Mark Goddard, a Los Angeles-i zsaru egész fiatalon belekóstolt az erőszak ízébe, amikor szeme előtt lemészárolták az egész családját. Élete gyökeresen megváltozik, amint bekerül a rendőrök titkos szövetségébe, akiket csak „Tisztogatók-ként” emlegetnek. A szervezetben nem ismernek szabályokat és Mark minél jobban belemerül, rájön, hogy az események szoros összefüggésben állnak családja kiirtásával, sőt még a jövője is veszélybe kerül.

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Ed Lanter, Kristen Dalton, Janet Gunn • Rendezte: Joseph Merhi





JÖN márciusban!

A Fórum Film címe:
1122 Budapest, Krisztina krt. 17.
Tel./fax: 156-3141



HALT 36 ÉVET, ÉLT NÉHÁNY NAPOT - ÍRTA 36 ÉVESEN SAJÁT SÍRFELIRATÁBAN, MAJD RÁ KÉT ÉVRE MUNKASZOLGÁLATOSKÉNT ELEGET IS TETT NEKI *REJTŐ JENŐ*, A MAGYAR IRODALOM E TITOKZATOS ÉLETŰ FIGURÁJA. LÉGIÓS- ÉS PONYVAREGÉNYEIT FILLÉRES FÜZETEK FORMÁBAN JELENTETTE MEG AKKORIBAN A NOVA KIADÓ. *A FEKETE HUMOR ELMÉS VÁLTOZATÁVAL TŰZDELT KALANDREGÉNYEI EMBEREK SZÁZEZREIT VIGASZTALTÁK ÉS TERELTÉK AZ EMBERI TISZTESSÉG FELÉ EGY SIVÁR, TÖMEGGYILKOS KORBAN* - ÍRJA AZ ÍRÓRÓL SZÓLÓ MÉLTATÁSÁBAN *NEMESKÜRTHY ISTVÁN*. NEMZEDÉKEK NŐTTEK FEL RAJTA, MÁIG TARTÓ SIKERE MÉGSEM CSUPÁN HUMORÁNAK KÖSZÖNHETŐ - FOLYTATJA. REJTŐ MÁR SZINTE PROFÉTIKUS IHLETTEL ÉS FÁJDALMAS HUMORRAL ÍRTA MEG MINDAZT, AMI VELE ÉS SORSTÁRSAIVAL NÉHÁNY ÉV MÚLVA A VALÓSÁGBAN MEGTÖRTÉNT.



LÉGIÓ MINT

Hogy évtizedek múltával is nagy hatást gyakorol olvasóira, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy filmes adaptációkkal is kísérleteztek már. 1963-ban *Palásthy György* álmodta filmre a *Vesztegzár a Grand Hotelben* című regényét *Meztelen diplomata* címmel, majd *Somló Tamás* készített egy mozit, amelyben Rejtő életét és regényalakjait kapcsolta össze filmes eszközökkel. A legújabb vállalkozást *Bujtor István* jegyzi, aki több mint tíz éve álmodik arról, hogy megfilmesíti *A három testőr Afrikában* című regényt. Az álom magvalósulni látszik: a múlt év végén három héten át Tunéziában forgatták a film legfontosabb jeleneteit.

A csodálatos vidék már más filmeseket is megihletett. Itt forgatta *George Lucas* a *Csillagok háborúja* néhány jelenetét, *Polanski* a *Kalózokat* és *Jancsó Miklós* is Tataouine-ban forgatott *Kende János* operatőrrel. Őt választotta Bujtor István is a mostani produkcióhoz.

Bár Tunézia nem éppen a Kongó vidéke, ahogy azt Rejtő Jenő megálmodta, a jeleneteket az ország déli részén, a Tozeurtól Kebili felé vezető út mellett a sósivatagban, Kebilitől délre a Szaharában és Chebika szakadékokkal, sziklákkal tagolt vidékén vették fel, hiszen P. Howard szavaival élve: *„Oly mindegy, hol kerül halálos bajba az ember."*

„Már a piarista kápolnában imakönyv helyett a Piszkos Fredet olvastam. Több évtizede fontolgattam, hogy filmre viszem Rejtő regényeit. Majd néhány évvel ezelőtt felhívott László Ágnes *újságíró és azt kérdezte: Mit szólnál hozzá, ha azt mondanám, megvannak A három testőr helyszínei Tunéziában? Attól kezdve már csak a szponzorokat kellett begyűjteném."* – meséli Bujtor István.

Majd persze többszöri kiutazás következett helyszínkereséssel, fényméréssel tarkítva. Az ottani fényviszonyok ugyanis különleges eljárást, érzékeny filmet igényelnek, hiszen nagy a kontraszt világos és sötét felületek között. A filmet 35 mm-es Kodak Eastmen Colorra forgatta Kende János operatőr. Természetesen a talajviszonyok is megnehezítették a filmesek munkáját. A sivatagban nehezen, sőt egyáltalán nem építhető sín, így a fahrtokat *Nyerges Tamás* steadicam operatőr segítségével vették fel.

„Arriflex BL kamerával dolgoztunk. Azt erősítettük a steadicam állványra, amikor a talajviszonyok azt tették szükségessé. A sivatagi homokban való mozgás még súly nélkül is meglehetősen nehézkes volt, elképzelhető, milyen lehetett egy 35 kg-os kamerával." – magyarázza Nyerges Tamás. – *De ezt alkalmaztuk akkor is, amikor szűk helyen követtünk egy szereplőt vagy lépcsőn kellett le- és felmenni. A steadicam ugyanis képes arra, hogy kiegyenlítse a kameramozgást."*



Rendhagyó módon a stábbal töltött néhány napot a tunéziai magyar nagykövet, Nikicser László és felesége is. Nélkülük talán még mindig a kikötőben vesztegelnének a kamionok, a vámnál ragadtak volna a puskák és a robbanótöltetek, melyek fontos kellékei a forgatásnak, akár a *Torday Hajnal* tervezte ruhák és *Selmeczy Anikó* által beszerzett tárgyak. Ők az előkészületek alatt hosszasan tárgyaltak a Hadtörténeti Múzeum szakértőivel. Még egy gyűjtőt is felkerestek, hogy korhű tárgyakhoz jussanak. Egy nagy nehezen meglelt légionárius







HALÁLIG

gombot például úgy öntettek ki több száz darabban. Természetesen a stábbal ment a *Piroch Gábor* vezette kaszkadőrcsoport is. Ők voltak a szpáhi lovasok, nekik köszönhetők a kocsmai bunyók, és ők vontatták fel egy pálmafa tetejére Tuskó Hopkinst, vagyis a legtestesebb szereplőt alakító Stenczer Bélát is.

A dumas-i három testőr története valószínűleg minden olvasó számára ismert. De ez a három testőr nem az a három testőr. Ők: Senki Alfonz – *Rátóti Zoltán,* Tuskó Hopkins – Stenczer Béla és Csülök – *Koncz Gábor,* akik csak Yvonne Barre – *Nyertes Zsuzsa* szemében válnak valódi hősökké. Akik életük kockáztatása árán is elviszik a titkos jelentést a hadtestparancsnokságra. Vonulnak a sivatagon, hegyen-völgyön át, hozzájuk csapódik a Nagy Levin – *Benedek Miklós* és a rovott múltú hajóorvos-bárzongorista Kvasztics Fedor – *Kállai Ferenc* is. A történet természetesen happy enddel zárul. Csak Levint és Fedort kellett eltemetniük útközben... A katonai parancs teljesítése után mindhárman kitüntetést kapnak, és Senki Alfonz még Yvonne kezét is elnyeri. Ennyi a banálisnak ható történet. Amitől valójában mindenki tart, az annak a nem kis feladatnak az áthidalása, miként ültethető filmre a rejtői humor. Hogyan mutatható be a négy asztalnál ülőből például az orosz hússaláta?

„A verbális humor eladását narátorral oldottuk meg, Csülök mondja filmre" – említi a rendező. *„A mozi egyébként megpróbálja visszaadni Rejtő szellemiségét. A dialógok 95 százaléka megegyezik a könyv szövegével."*

„A kellemes mondatfűzésekben van Rejtő humora, az karakterizálja azt, aki beszél és azt is, akiről beszélnek. Az én szerepem egy lebegtetett naturál-szerep, amibe zord komolysággal kell beleilleszkedni. Tehát komolyan kell játszani, azt teremti meg az atmoszféráját" – teszi hozzá Kállai Ferenc. Kicsit ugyan – saját szavaival – „megviselősnek" tartotta a forgatást, bár télvíz idején igazi nagy melegtől már nemigen kellett szenvedni Tunéziában.

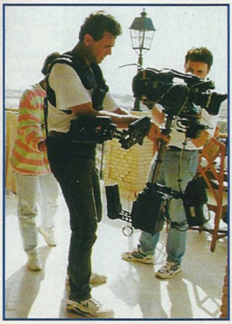
A film lényeges alkotóeleme a zene. Bujtor István nem a népszerűségi listát vezető filmzeneszerzőket, hanem öccsét, *Frenreisz Károlyt* bízta meg ezzel a feladattal, sőt még a szövegeket is ő írja a dalokhoz.

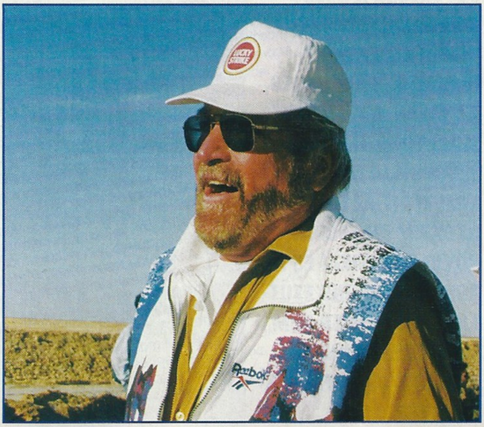
„Tuskó Hopkins a magyar Svejk maga. Csak annyi a különbség köztük, amennyi a csehek és magyarok közötti mentalitásbeli eltérésből fakad. Hopkins kicsit tuskóbb, de épp olyan derűs, optimista és legyűrhetetlen, mint Svejk" – vallja Stenczer Béla.

Hogy népszerű lesz-e a film, azt persze ma még nem lehet tudni, csak reménykedhetünk abban, hogy a nézők visszatalálnak a magyar filmekhez. A forgatás nyáron, már itthoni helyszíneken folytatódik tovább. Az októberre tervezett bemutató után Bujtor István 300 ezer nézővel már elégedett lenne, feltéve persze, hogy a videó feketepiac nem csap le rá idő előtt, ahogy előző filmjével, a *Hamis a babával* tette. A forgatásról Beta-kamerára werkfilm is készült, mely először valószínűleg egy időben lesz látható a Corvin mozi megnyitóját ünneplő filmbemutatóval. A mozi után néhány hónappal pedig már videókazettán is látható lesz a három testőr afrikai kalandja.

S hogy lesz-e folytatás? Tunéziában már szó esett arról, hogy koprodukciós változatban elkészülhet majd az *Elátkozott part* című Rejtő-regény is.

Zentai Mari





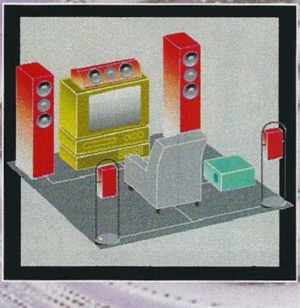
HOGY VÁLTOZIK A VILÁG! ALIG NYOLC–TÍZ ESZTENDEJE MÉG A MÁSODIK, HARMADIK MÁSOLATÚ KAZETTÁK IS KÖZKÉZEN FOROGTAK: SZÍNEK MÁR CSAK ELVÉTVE LÁTSZÓDTAK A KÉPERNYŐN, ANNÁL TÖBB VOLT A ZAVARÓ CSÍK, S A TORZ HANGALÁMONDÁS SEM ZAVARTA A NÉZŐT. MA MÁR, HATALMAS MINŐSÉGI UGRÁSSAL, SOKAK SZEMÉBEN NEM IS ÉLVEZHETŐ IGAZÁN AZ A FILM, AMELY NEM SZTEREÓBAN SZÓLAL MEG A MŰSOROS KAZETTÁRÓL. A HI–FI SZTEREÓ KÉPMAGNÓK TERJEDÉSÉVEL EGYRE NAGYOBB AZ IGÉNY A SZTEREÓ HANGGAL RENDELKEZŐ FILMEK IRÁNT, AKIK PEDIG MEG TUDJÁK VENNI A HÁZIMOZIT, A DOLBY SURROUND HANGZÁSÚ HI–FI-VIDEÓ „TORNYOT”, AZOK MÁR EGYENESEN A DOLBY SURROUND VIDEÓFILMEKRE VADÁSZNAK. S AKI KERES, AZ TALÁL. MA MÁR MIND TÖBB KIADÓ SOKSZOROSÍTJA MŰSOROS KAZETTÁIT AZ ÚJ IGÉNYEKHEZ IGAZODVA. RÖVID TECHNIKAI ÉS KIADÓI KÖRKÉPÜNK EZÚTTAL KIVÉTELESEN NEM A „VÁJTSZEMŰEKNEK”, HANEM A „VÁJTFÜLŰEKNEK” SZÓ.

A MONÓTÓL A

A normál videómagnók kezdetben az ún. *állófejes sávon monóban* rögzítették a hangot, a szalagnak a felső 1 mm széles csíkján, ráadásul maga a szalagsebesség (2,4 cm/mp) csupán fele volt egy kazettás hangmagnó sebességének (4,75 cm/mp), nem csoda, hogy a jel/zaj-arány csak 45–50 dB volt, az átviteli frekvencia kb. 60 Hz-től 12-13 kHz-ig terjedt, és a nyávogás is csak ± 0,1 százalékig volt leszorítható.

A jel/zaj-arány csak romlott az állófejes sztereó átviteli rendszernél, ahol az előbbi 1 mm-es sávba már két hangcsíkot kellett beszorítani úgy, hogy közöttük még egy 0,3 mm-es elválasztó sáv is maradjon.

A minőségi ugrást az FM Hi–Fi sztereó hang jelentette, ahol azt használják ki, hogy az alacsonyabb frekvenciájú jelek nagyobb mélységben tárolódnak a szalagon lévő mágnesrétegben, a magasabb frekvenciák pedig a felület közelében rögzítődnek. Ez tette lehetővé, hogy a forgó fejdobba a videófejek mellé még egy-egy hangfej is bekerüljön, és a fejdob fordulásakor először a hangjel, majd ennek a tetejére a videójel rögzítődik. A dolog további érdekessége: mivel a fejdob percenként 1500-at fordul, ennek és a félkör alakban rásimuló, lassan haladó szalagnak mégis relatív sebességeként 487 cm/mp adódik. A teljes képhez persze az is hozzátartozik, hogy a jelek rögzítése nem hagyományos analóg-rendszerben, hanem a videójelek rögzítésénél is ismert FM-rendszerben történik. (Innen származik az FM Hi–Fi elnevezés.) E rendszer igen feljavította a



HORVÁTH MÁRIA (Flamex):

– Már több mint fél éve minden olyan videófilmünket Hi–Fi sztereóban gyártjuk, amelyek eredetije is sztereó hanggal érkezik hozzánk. *A maszk* és a *Gyújtóhatás* műsoros videókazettáink sztereó hangjáról igen elismerő visszajelzéseket kaptunk a tékásoktól. Sztereó hanggal hoztuk forgalomba egyebek mellett a *Lopakodók*, a *Corrina, Corrina*, a *Szemfényvesztés*, a *Hosszú lé*, a *Hegylakó 2. – A renegát*, a *Hegylakó 3.* című filmeket. A jövőben is szeretnénk minél több filmet sztereóban kiadni. Azok az alkotások, amelyeket moziban surround térhatású hanggal hozunk forgalomba, ugyanilyen változatban lesznek hallhatók videókazettán is.

KÁRPÁTI GÁBOR (Mirax):

– Természetesen tovább folytatjuk a sztereó filmek megjelentetését. 1995-ben mi jelentünk meg elsőként Dolby Surround térhatású sztereó szinkronnal. Tőlünk nyugatabbra szinte teljesen természetes, hogy egy film ilyen hanggal jelenik meg. Nálunk tavaly óta tapasztalható nagyobb érdeklődés a surround hangú filmek iránt, de ez az érdeklődés még nem öltött akkora méreteket, amelyek az eladásoknál kiugró eredményeket hoznának. A szinkronstúdiók többsége még nem képes megszerezni a Dolby Surround szinkronok készítésére alkalmas technikát, ezért az ilyen szinkronok készítése ma még sokkal drágább, mint egy normál sztereó szinkroné. A Dolby Surround szinkronok készítése egyelőre hosszabb távon megtérülő befektetés. Számítanunk kell arra, hogy néhány év múlva a hazai videózás eljut arra a szintre, hogy a nézők a tökéletes hangélményre is vevők lesznek. Akkor visszamenőleg mérgelődhet az ember, hogy például a Pink Floyd: A Fal című világhírű zenés film annak idején monóban jelent meg.
A Mirax az idén majdnem minden filmjét sztereóban tervezi megjelentetni. A „majdnem” azon kivételeknek szól, amely filmek nemzetközi hangja monóban érkezik. Dolby Surround szinkronokat is szeretnénk készíteni és reméljük, hogy a szinkronstúdiók reális áron tudják majd vállalni az elkészítést.

SIFLIS OLIVÉR (Best Hollywood):

– Tavaly két filmünk jelent meg Hi–Fi sztereó hanggal, a *Csillagkapu* és *A bizalom ára*. Idén a lehetőségek szerint minél több kazettát szeretnénk így kiadni, amely legalább negyven–ötven filmet jelent majd.

DOLBY SURROUNDIG

jel/zaj-arányt, gyakorlatilag lehetővé tette a 20 Hz-től 20 kHz-ig tartó hangátvitelt és a nyávogásértékeket ezredszázalékra vitte.

A Dolby Surround az Egyesült Államokban kifejlesztett négycsatornás hangrendszer, amely öt hangsugárzót igényel: elöl, bal és jobb oldalon (Front), középen (Center) és hátul (Surround). Az elöl lévő hangsugárzópár elsősorban zenét „sugároz", de olyan zajokat is, amelyek jelzik a képernyő bal és jobb oldalán zajló történéseket. A kép közepén zajló párbeszédek és zörejek logikus módon a középső csatornán „jönnek"; ezeknek mindig összhangban kell lenniük a képernyőn látható jelenetekkel, figyelve a szem és a fül harmóniájára. A térbeli hatás illúziójáért felelős hanginformációk – ezek legtöbbször a néző háta mögött zajlanak le – a két surround-boxból szólnak. A négy csatorna együttműködése nyomán jön létre a mozira jellemző realisztikus atmoszféra, ami sok Dolby-produkció révén már ismert.

Mivel azonban a mozifilmeknek csak két (bal és jobb) hangsávjuk van, egy sajátos „csomagolási" technikával ide kellett elhelyezni a négy hangcsatornát. Ezzel nem szenvednek hátrányt azok a videósok sem, akiknek Hi–Fi sztereó videómagnójuk vagy lézerdiszk lejátszójuk van, sőt ezek a készülékek le tudják játszani az ilyen hangot sztereóban, természetesen a surround-effektusok nélkül.

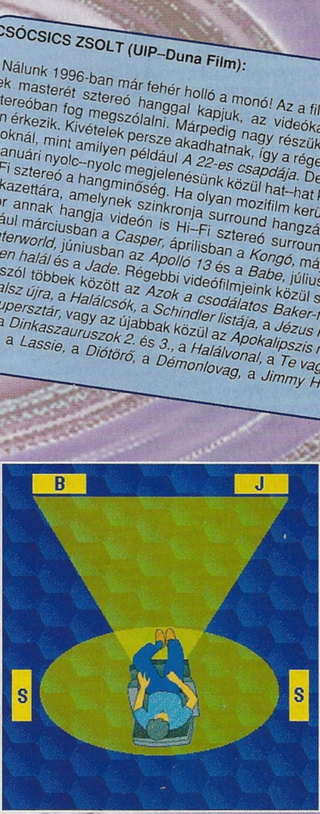
Ha valaki mégis hallani akarja a surround-zörejeket, annak egy úgynevezett surround-dekóderre is szüksége van. Ez megfejti, kicsomagolja a sztereó jelből a négy hangcsatorna információit és szétosztja az öt hangsugárzó felé. Igazi házimozihangzást pedig azok a Hi–Fi sztereó magnók, különleges erősítők és hangfalegyüttesek nyújtanak, melyek már a hazai üzletekben is megvásárolhatók. Igaz, nem hétköznapi áron. Egy Hi–Fi sztereó képmagnó azonban ma már nem számít luxusvásárlásnak. Különösen akkor nem, ha egyre több sztereó műsoros kazetta közül válogathatunk.

CSÓCSICS ZSOLT (UIP–Duna Film):

– Nálunk 1996-ban már fehér holló a monó! Az a film, amely-
nek masterét sztereó hanggal kapjuk, az videókazettán is
sztereóban fog megszólalni. Márpedig nagy részük sztereó-
ban érkezik. Kivételek persze akadhatnak, így a régebbi alko-
tásoknál, mint amilyen például *A 22-es csapdája*. Decemberi
és januári nyolc–nyolc megjelenésünk közül hat–hat kazettán
Hi–Fi sztereó a hangminőség. Ha olyan mozifilm kerül műso-
ros kazettára, amelynek szinkronja surround hangzású volt,
akkor annak hangja videón is Hi–Fi sztereó surround lesz!
Például márciusban a *Casper*, áprilisban a *Kongó*, májusban
a *Waterworld*, júniusban az *Apolló 13* és a *Babe*, júliusban a
Hirtelen halál és a *Jade*. Régebbi videófilmjeink közül sztere-
óban szól többek között az *Azok a csodálatos Baker-fiúk*, a
Meghalsz újra, a *Halálcsók*, a *Schindler listája*, a *Jézus Krisz-
tus Szupersztár*, vagy az újabbak közül az *Apokalipszis most*,
az *IQ*, a *Dinkaszauruszok 2.* és *3.*, a *Halálvonal*, a *Te vagy az
idegen*, a *Lassie*, a *Diótörő*, a *Démonlovag*, a *Jimmy Holly-
wood*.

NÉMET ATTILA (InterCom):

– A sztereó videólejátszók és a házimozi-rendszerek ma-
gyarországi elterjedésével egyre nagyobb igény mutatko-
zik a sztereó hangtechnikával illetve a surround-rendszer-
ben készült filmek iránt. Mivel már az elmúlt hónapokban is
rendszeresen jelentek meg az InterCom forgalmazásában
sztereó filmek, a jövőben pedig tovább nő a számuk, sze-
retnénk az olvasók és a videófilmrajongók ilyen jellegű igé-
nyeit jobban kielégíteni. Februárban jön a *Gyorsabb a ha-
lálnál*, *Az élet mindig drága (Die Hard 3)*, márciusban pedig
a *Rejtekhely*, a *Mindörökké Batman* és a *Double Dragon –
A medál hatalma* című, surround-rendszerben készült film-
jeinket ajánljuk a házimozi rajongóinak. Februári filmjeink
közül sztereó hanggal készülnek a következők: *Az X-ak-
ták*, *Esküdt ellenség*, *Tank Girl*, *Öreg harcos*, *6szoros öle-
lés*, *Családba nem üt a ménkű*, *Mesebeli vadnyugat*.
Íme egy rövid lista eddigi kínálatunkból:
Sztereó filmjeink: *Csúzli*, *Díszkíséret*, *Édeshármas*, *Az éj
színe*, *Frankenstein*, *A 3 ninja visszarúg*, *Interjú a vámpír-
ral*, *Irány Colorado 2*, *Jack, a mackó*, *Kék ég*, *Kerge Kelly*,
Lovagok, *A mángorló*, *Mr. Jones*, *Only You*, *Özvegyek
klubja*, *Pancserock*, *A paradicsom foglyai*, *A parazita*, *Por-
celánhold*, *Ragadozó 2.*, *A reggae gyilkosság*, *Rob Roy*,
Rossz társaság, *Rosszlányok*, *Sorsjegyesek*, *A specialis-
ta*, *Született gyilkosok*, *Szenvedélyek viharában*, *Szimat-
nak szemét, szemétnek szimat*, *Szupermanus*, *Takarodó*,
Terror az éjszakában, *A törvény ökle*, *Új karate kölyök*, *Az
utolsó igazi harcos*, *Az ügyfél*, *Végzetes ösztön*, *Villám III.*,
Zaklatás, *Gyilkosság nagyvonalakban*, *Elég a vadnyugat-
ból*, *Dumbo*, *Macskaarisztokraták*, *Maverick*.
Dolby Surround filmjeink: Csoda New Yorkban, Egy igaz
ügy, Karácsonyi lidércnyomás, Kő egy csapat,
Philadelphia, Streetfighter, Szabadnapos baba, A végső
megoldás: Halál, A zűr bajjal jár, Bad Bays avagy Mire jók
a rosszfiúk, Rosszcsont beforr, Vírus, Csillagok háborúja
(THX), A birodalom visszavág (THX), A Jedi visszatér
(THX), Dennis, a komisz, Féktelenül, Függő játszma,
Hook, Hüvelyk Panna, Mrs. Doubtfire, Nagy durranás I.,
Nagy durranás II., Nicsak, ki beszél most!, Az oroszlánki-
rály, Az utolsó akcióhős.



Illusztráció: CD Panoráma '95/4. szám lemezmelléklet

Jogi kérdezz-felelek!

Mindennapi videóséletünkben számtalan kérdés merül fel a videóvilág szinte minden szereplőjében: a kölcsönzőbe betérő filmbarátban, a videótékásban, s még a videóforgalmazók körében is. E felmerülő kérdésekre igyekszünk feleletet adni dr. Kiss Zoltán igazságügyi videószakértő segítségével.

1. A novemberi dobogókői videóvásáron is több, a tékaszerződésekkel illetve a büntetőjoggal, büntetéskiszabással összefüggő kérdést fogalmaztak meg az érdeklődők. Az egyik kérdés arra vonatkozott, hogy a kisvállalkozási formából betéti társasággá átalakuló videotéka miképp védheti ki a kiadó–tékás szerződések némelyikében szereplő kazettaeladási (-átruházási) tilalmat?

Ezzel a gonddal már több alkalommal foglalkoztunk a Video Magazin hasábjain és a konkrét esetektől függetlenül arra a következtetésre jutottunk, hogy a használt műsoros videokazetták jogszerű forgalmazása iránt fokozódó piaci igény miatt az ezt tiltó kiadóknak előbb-utóbb engedékenyebb magatartást kell tanúsítaniuk. A mostani kérdés is erre vezethető vissza, hiszen az említett szerződések tiltó passzusa gátat szab a videótékák szervezeti átalakulásának is. Ez pedig nem lehet egyetlen kiadó érdeke sem.

Véleményem szerint egy ilyen átalakulásra – ahol lényegében csak a vállalkozási forma státusa változik meg – nem vonatkozik a kiadói tiltás. Különösen akkor nem, ha a betéti társasággá történő átalakulás nem jár tulajdonos- és székhely- (telephely-) változással, vagyis ugyanazt a tevékenységet ugyanaz a személy ugyanott folytatja, mint korábban. A betéti társaságba törvényesen belépő társtulajdonosok (beltagok, kültagok) esetén is fenntartom ezt a véleményemet, amennyiben az új tulajdonosi körbe – akár minimális tőkehányaddal – bekerül az eredeti videótékás vállalkozó. Az egyetlen tennivaló: a névváltozásról levélben értesíteni kell a kiadókat vagy azt az ügynökséget, ahol a tékás rendszeresen vásárol.

Itt jegyzem meg, hogy az egyik kazettaterjesztő cég a közelmúltban állásfoglalást kért az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumtól a kazetták másodlagos forgalmazását korlátozó kiadói előírás törvényességével kapcsolatban. Így e témára minden bizonnyal rövidesen visszatérünk.

2. Egy érthető okokból magát megnevezni nem kívánó kisvárosi videótéka-tulajdonossal különös eset történt. „Ránvitott" egy fekete-téka, teljes egészében másolt filmekkel, rendkívül alacsony bérleti díjakkal. Emberünk gondolkodás nélkül feljelentést tett a rendőrségen – mire ő kapott ellenőrzést és házkutatást. Az üzlet „tiszta" volt, de a lakásán megtalálták és lefoglaltak kb. száz darab, kiadói címkékkel és jelzésekkel ellátott, ugyanakkor másolt szalagokat tartalmazó videokazettát. Természetesen ellene indult eljárás szerzői és szomszédos jogok megsértése miatt. Védekezése is roppant tanulságos: a másolatok még abban az időben készültek, amikor nem volt a tékásoknak semmilyen védelme a kazetták eltűnése vagy rongálása esetén, továbbá a Btk-ból hiányzott a szerzői és szomszédos jogok megsértését büntető szakasz. A szalagokat kiemelte a „házból", ahova egy másolatot helyezett vissza. Az eredeti szalagok ezután a lakásában pihentek egy szekrény mélyén, míg az üzletben a másolatok forogtak. A vállalkozó hangsúlyozta, hogy nem nyerészkedési szándék vezette a másolatkészítésben, mivel egy példányt vásárolt egy filmből (amit ugyan szabálytalanul lemásolt) és egy példányt is kölcsönzött. A kiadót végeredményben nem érte vagyoni hátrány, mert a vállalkozó nem tett szert többletjövedelemre a kétségkívül szerződésellenes másolatkészítések révén. A Btk-szigorítás életbelépése után pedig azonnal visszacsinált mindent, azaz visszahelyezte az eredeti szalagokat a tékában lévő kazettákba. Kérdése: ezek után mire számíthat, illetve elfogadható-e ez a védekezés a bizonyítási eljárásban?

Nehéz helyzetben van a jogi szakértő, mivel nagyon sok a méltányolható elem ebben az ügyben. Ugyanakkor nem kívánok a jogalkalmazók pózában sem tetszelegni azzal, hogy előre minősítem az ügyet. A hatóságok nyilván mérlegelik majd az enyhítő körülményeket, egy jó ügyvéd pedig sok mindenre képes. Ehelyütt inkább az ügy kulcspontjait emelem ki.

Az első a házkutatás. Azt már egy korábbi válaszban tisztáztuk, hogy a tékában nem tanácsos „idegen" kazettákat tartani, még szívességi megbízásból sem. A lakásra természetesen ez nem vonatkozik, hiszen minden képmagnótulajdonosnak vannak otthon magáncélú videófelvételei. Ezzel szemben valószínűleg nem hivatkozhat a privát szféra védelmére az a videótékás, akinek a lakásán jelentős számú, kiadói jelzésekkel ellátott másolt kazettát talál a rendőrség...

A másik dolog a kiadók hozzáállása az ügyhöz. Feltételezhető ugyanis, hogy a kiadókat nyilatkozattételre szólítják fel az esetleges vagyoni hátrány meghatározása céljából. Jó lenne, ha a kiadók az ilyen és az ehhez hasonló esetekben nem rugaszkodnának el nagyon a valóságtól, pontosabban különbséget tennének a tisztán feketepiaci és a „szürke" zónába tartozó, kevésbé egyértelmű piaci magatartások között.

Végül foglalkozni kell a Btk. 329/A. paragrafusának hatályba lépése (1993. május 15.) előtt elkövetett jogsértésekkel. A büntetőjog egyik alapelve szerint a törvénynek nincs visszaható hatálya, vagyis minden bűncselekményt az elkövetéskor hatályban lévő jogszabályok alapján kell elbírálni. 1993 májusa előtt a Btk. nem tartalmazta a szerzői és szomszédos jogok megsértésének törvényi tényállását. (Létezett ugyan egy szabálysértési alakzat, de azt senki nem vette komolyan.) Ha tehát a gyanúsított bizonyítani tudja azt, hogy a törvény hatályba lépésekor felhagyott a jogsértő tevékenységgel (és fordítva: a hatóságok nem tudják bizonyítani a folytatólagos elkövetést), akkor mentesül a felelősségre vonás alól.

AZ OPEL DI-FER JÁTÉK NYERTESEI

A Video Magazin 1995. novemberi számában egy Opel négy részlete volt látható. A helyes válasz: az Opel Tigrát fényképeztük le.

Íme a nyertesek:
I. díj: a Di-Fer 10 000 forint értékű autós ajándékcsomagját nyerte:
SCHLOTT JÓZSEF, 8000 SZÉKESFEHÉRVÁR
II. díj: lapunk ajándékaként három műsoros kazettát nyert:
VARGA LÁSZLÓ, 3200 GYÖNGYÖS
III. díj: lapunk ajándékaként két műsoros kazettát nyert:
TÓTH ISTVÁN, 2532 TOKODALTÁRÓ

A Video Magazin 1995. decemberi számában öt különböző Opel-típus utastere és műszerfala volt látható. Az alábbi típusokat fényképeztük le: Corsa (felső kép), Tigra (középső bal oldali kép), Astra (középső jobb oldali kép), Vectra (bal alsó kép), Omega (jobb alsó kép).

Íme a nyertesek:
I. díj: a Di-Fer 10 000 forint értékű autós ajándékcsomagját nyerte:
STIGLICZ CSABA, 8254 KŐVÁGÓÖRS
II. díj: lapunk ajándékaként három műsoros kazettát nyert:
TÓTH CSABA, 4300 NYÍRBÁTOR



III. díj: lapunk ajándékaként két műsoros kazettát nyert:
SCHÖN HELGA, 6500 BAJA

A kazettákat postázzuk, a Di-Fer nyereményét a két nyertes az Opel Di-Fer Kft-nél személyesen veheti át (2030 Érd, Fazekas dűlő – 6-os főút 22. km-énél. Tel.: 23/368-816).

Gratulálunk!

A 101 kiskutya a Video Magazintól



Ha most rendeli meg tőlünk a kazettát, a megjelenés napján postázzuk Önnek a 101 kiskutya című videófilmet!

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a *101 kiskutya* című videókazettát .... példányban. A kazetta ára 2400 Ft*, melyet átvételkor fizetek.

Név: ....

Cím: ....

Video Magazin 1036 Bp., Galagonya u. 2/A

* A fenti ár a postaköltséget nem tartalmazza!

Ha már leolvadtak a jégcsapok a falevelekről
Ha már kiszabadult az erdő a fagy fogságából
Ha már újra kiegyenesedtek a fák
S ha már újra van áram

Akkor ismét van DOBOGÓKŐI VIDEÓVÁSÁR!

Dobogókő 5.
1996. április 11–12.

Bővebbet márciusban!

video magazin **Tanácsadó 25.**

Horváth János rovata



AZ S-VHS RENDSZER

Szinte hihetetlen, de a Video Magazin Tanácsadó rovatának elmúlt két évében csak érintőlegesen esett szó az S-VHS-rendszerről, a legelterjedtebb videórendszer, a VHS szuper változatáról. „Látszik-e az S-VHS jobb minősége akkor is, ha a tévémen nincs s-videócsatlakozó?"... „Jelenleg VHS-videóm van, meg tudom majd nézni eddig készített felvételeimet az S-VHS képmagnón is?...„Miben különböznek az S-VHS kazetták a VHS-kazettáktól?"... Rovatunk ezúttal az ilyen és ezekhez hasonló olvasói kérdésekre ad választ.

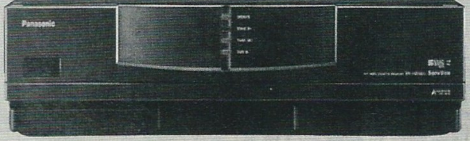
1988 májusában történt, hogy a japán *Matsushita* és a *JVC* bemutatta Európában a VHS-rendszer javított változatát, az S(uper)–VHS-t. Éppen ideje volt már az „eredetiségét" jó egy évtizede őrző VHS-rendszeren némineművű változtatást végrehajtani, annál is inkább, mert annak idején a rendszerek háborújából (Beta, U-matic, Video 2000) a VHS nem annyira minősége, mint inkább üzleti megfontolások miatt került ki győztesen.

Nyolc év ide, újdonságérték oda, az S–VHS még ma is új és drága rendszer. Minőségileg kétségkívül többet, jobbat hordoz, általános elterjedésének elsősorban az ára az akadálya (legalábbis nálunk). Pedig az új rendszert, a módosításokat természetesen úgy hajtották végre, hogy a hagyományos VHS-kazetták továbbra is nézhetők legyenek. Ez mintegy előfeltétel volt. Az S–VHS ennek a feltételnek minden további nélkül eleget tesz, sőt hagyományos VHS üzemmódban is használhatók felvételre. Ellenben visszafelé ez már nem igaz, vagyis az S–VHS-felvételek normál VHS-magnón csak zavaros fekete-fehér képet eredményeznek. Ez azzal magyarázható, hogy a képjelet az eddigiektől eltérő módon kezelik. „Alkotórészeit", az úgynevezett szín- és világosságjeleket ugyanis a felvétel, illetve lejátszás során nem „keverik össze" egymással, hanem külön-külön kábelen továbbítják és teljesen elkülönítve dolgozzák fel. (Bár az utóbbi időben nem egy olyan VHS-képmagnóval akadt dolgunk, amely képes az S–VHS-kazetták lejátszására – természetesen nem olyan minőségben, mint ha S–VHS lenne. Az egyik legfrissebb példa erre a *Panasonic NV–HD650EE* típusú készülék.)

És hogy az újítás milyen előnyökkel járt? A vízszintes felbontás mintegy 60 százalékkal ugrásszerűen növekedett (240 helyett 430 sor), ami azt jelenti, hogy a legparányibb képrészletek sem mosódnak egybe, hanem tisztán, jól kivehetően elválasztódnak egymástól (például a bemondók hajszálai). A kép összhatását tovább javítja a tökéletesebb színszétválasztás, a mérséklődött színzaj, valamint a finom mintázatok tisztasága (nincs szín-moire), és az, hogy elmarad az egyes színátmeneteknél (például zöld–bíbornál) jelentkező, szellemképre emlékeztető szegélyszerű, sötét elszíneződés. A próbák során az is megállapítható volt, hogy szalagmásoláskor az első kópia minősége szinte semmit sem romlott. Az előbbiekben leírtak maradéktalanul akkor érvényesülnek a képernyőn, ha a televíziónak van s-videócsatlakozója is, és ezt használjuk az S–VHS-felvételek lejátszásakor. Ha az antennabemenetet vagy a hagyományos AV-bemenetet választjuk, jobb lesz a kép a VHS-nél, de ez „nem az igazi".

Az új rendszer – technikai oldalról szemlélve – fokozott követelményeket támaszt a videófejjel és a szalagokkal szemben. A normál ferrit videófejek helyett a sokkal nehezebben gyártható és ezért jóval drágább amorf fejeket alkalmazzák. A hagyományos szalagon pedig úgy próbálták meg javítani, hogy a hordozóra az eddigieknél is parányibb (0,18 ezredmilliméter nagyságú) mágnesrészecskéket vittek fel, amelyek tovább javították a szalagok zaját, színhűségét és csökkentették a jelkimaradást (drop-out). A kazetta mechanikai kialakítása révén pedig az S–VHS-képmagnó (a rajta lévő mélyedésről) felismeri, hogy nem normál, hanem szuper rendszerű szalagot helyeztek a gépbe.

Az elmondottakat azonban manapság még elég nehéz egyszerűen szemléltetni, mivel a televízióadók egyelőre képtelenek olyan jó minőségű képet kisugározni, amelyek próbára tehetnék az S–VHS-készülékeket! Ezért csak az S–VHS-kamerák által készített felvételek, esetleg képlemez segítségével mérhetjük le a „szuper" minőséget.







HOLLYWOOD PAKSON

Vége a hidegháború korszakának. A nagyhatalmak kiegyeztek egymással, folyik a nukleáris fegyverek egy részének leszerelése, s szerződések sora igyekszik kordában tartani a nukleáris fegyverek mennyiségét. Ám akadnak olyan országok, amelyek vezetőinek legfőbb vágya, hogy rendelkezzenek atomfegyverrel. Így térségükben nagyobb tekintélyre, befolyásra tehetnek szert, s az erő pozíciójából tárgyalhatnak akár a legnagyobb nemzetek politikusaival is. Ám atombombát előállítani roppant nehéz megfelelő tudósok és a legveszélyesebb fegyver alkotóelemeinek híján. A kilencvenes évek elejétől kezdve ezért is félő, hogy a kelet-európai szaktekintélyek „atombiztos" titkaikkal elvándorolnak országukból, s jó pénzért olyan erők szolgálatába állnak, amelyek veszélyeztetik a törékeny békefolyamatokat. Hasonlóan veszélyes folyamat, hogy az atomnagyhatalomnak számított Szovjetunió utódállamaiból megindult a plutóniumcsempészet.

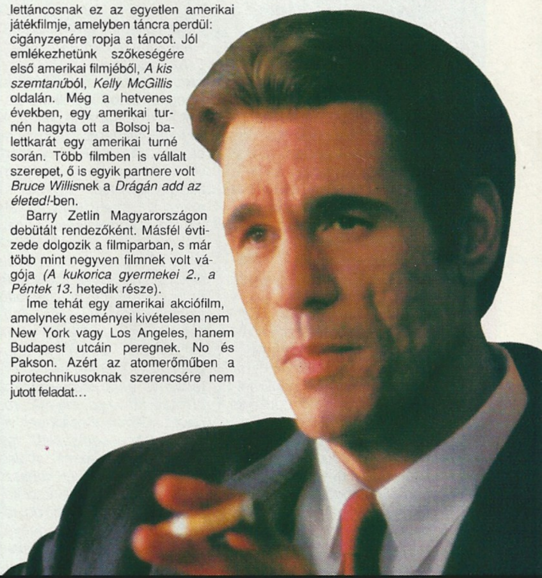
E történelmi hátteret tartották megfelelőnek hollywoodi producerek, amikor megbízták *Barry Zetlin*t, hogy rendezze meg *A zóna* című akciófilmet, melynek középpontjában az amerikai haditengerészet egykori pilótája áll, aki kénytelen elvállalni egy különleges megbízatást. Egy bizonyos Moravash nevű helységbe kell utaznia, hogy meghiúsítsa a helyi maffia fegyverkezési tervét és megölje vezetőjüket. Ám a maffia sem tétlenkedik, s az idegent szeretné eltenni láb alól.

A képzeletbeli történet helyszínét sokáig keresték az alkotók, hogy hihetővé tegyék a sztorit. Végül Magyarországot találták a legmegfelelőbb forgatási helyszínnek. Lehet, hogy azért, mert sejtik(?) tudják(?), hogy tranzitország vagyunk kelet és nyugat határán, s nálunk is sok minden történik és megtörténhet a nemzetközi útvonalakkal tarkított alvilágban? Vagy csak az épületek szolgáltak kitűnő háttérül? Nem tudni, mindenesetre a hollywoodi stáb az egyes epizódokat a magyar főváros utcáin, terein, piacain rögzítette: jártak a Dunaparton és a Várban is. (Ha *Dolph Lundgren A bizalom ára*ban Prágában lövöldözhetett, miért ne lehetne akciódús jelenetet rendezni Budapesten?) De a filmesek bebocsátást nyertek a Paksi Atomerőmű s a Százhalombattai Hőerőmű hatalmas termeibe is. Jeleneteket vehettek fel a tököli katonai repülőtéren is, így igencsak megismerkedhettek az országgal, s annak néhány különleges pontjával.

S hogy kik is? Többek között *Robert Davi*, akinek arcát jól ismerjük a *James Bond, a magányos ügynök* (Licence To Kill) című filmből, hiszen ő volt a 007-es ügynök egyik ellenfele. De láthattuk a *Drágán add az életed!* és a *Maniac Cop 2*-ben is. Élete utolsó játékfilmje *A zóna* volt *Alexander Godunov*nak, aki tavaly májusban halt meg tragikus körülmények között. Az egykori szovjet balettáncosnak ez az egyetlen amerikai játékfilmje, amelyben táncra perdül: cigányzenére ropja a táncot. Jól emlékezhetünk szőkeségére első amerikai filmjéből, *A kis szemtanú*ból, *Kelly McGillis* oldalán. Még a hetvenes években, egy amerikai turnén hagyta ott a Bolsoj balettkarát egy amerikai turné során. Több filmben is vállalt szerepet, ő is egyik partnere volt *Bruce Willis*nek a *Drágán add az életed!*-ben.

Barry Zetlin Magyarországon debütált rendezőként. Másfél évtizede dolgozik a filmiparban, s már több mint negyven filmnek volt vágója *(A kukorica gyermekei 2., a Péntek 13. hetedik része)*.

Íme tehát egy amerikai akciófilm, amelynek eseményei kivételesen nem New York vagy Los Angeles, hanem Budapest utcáin peregnek. No és Pakson. Azért az atomerőműben a pirotechnikusoknak szerencsére nem jutott feladat…









Sorozatunk a nagyobb hazai videónagykereskedésekkel igyekszik megismertetni az olvasót. Azokkal a műsoros kazettákat értékesítő ügynökségekkel, amelyekkel a videóbarát talán sohasem találkozik, mégis közvetve befolyással lehet arra, milyen filmek közül is válogathat a tékákban.

Szerencsés helyzetben volt ifjú korában a ma 48 esztendős Soltész Gábor, a S. I. COOP Videóügynökség ügyvezetője. Ugyanis édesapja, id. Soltész Rezső évtizedeken át a Mokép filmbeszerzésével foglalkozott, így a film iránt érdeklődő fiának lehetőséget tudott adni, hogy részt vehessen olyan szakmai vetítéseken, ahol a bemutató előtt láthatta a mozifilmválasztékot, sőt olyan alkotásokat is végignézhetett, amelyek valamilyen oknál fogva mégsem jutottak el a hazai filmszínházakba.

Aztán következett a másik nagy szerelem, a zene. Bizonyára sokan emlékeznek a Corvina együttesre, ahol a fuvolától a gitárig nyolc hangszeren játszva, stúdióban és színpadon állt éveken át reflektorfényben. Hazai és külföldi fesztiválsikerek, hat nagylemez fémjelzi zenei pályáját. A rádióban még ma is hallhatók az egykori sikerek: *Egy viharos éjszakán, Álmaidban visszatérek, Énekelj, kisleány* és a többiek.

A szinkronizáláshoz szükséges betétdalok és zenei zörejek készítésével munkájában a zene és a film néha találkozott, így a film szinkronizálásának technikai munkájával is megismerkedett.

*Soltész Gábor*ban és társában, *Izsán Judit*ban 1991 őszén, a pécsi videóstalálkozó után érlelődött meg a gondolat videónagykereskedés megnyitására, melyben egyaránt szolgálni lehetne a tékások és a kiadók érdekeit. A videókiadóknak nem kellene eladással foglalkozni, a tékások pedig egy helyen megtalálnák a keresett műsoros videókazettákat.

Zuglóban, a Lőcsei utcában 45 négyzetméteren foglalta el helyét S.I.COOP néven a két alapító vezetéknevének kezdőbetűjét viselő vállalkozás. *„Katalógust készítettünk és küldtünk el a tékásoknak, mely a megjelenő filmek rövid tartalma és szereplőinek bemutatása mellett a filmek árát is tartalmazta. A kiadványnak sikere volt, hamar híre is ment.”* A katalógus készítésével mára már felhagytak, mert több kiadó is akadt, amely még a megjelenés előtti napon sem tudott előzetes anyagot nyújtani premierjeiről. *„Pedig kölcsönösen tudnánk segíteni egymás munkáját, és a tékások is jobban átláthatnák a kínálatot”* – magyarázza az ügyvezető.

Az első évek kemény munkája meghozta az eredményt: a cégnek stabil ügyfélköre alakult ki, a rendszeres vásárlók száma hónapról hónapra emelkedett. A gépipari szervező üzemmérnökként végzett Judit vállalati, ügyviteli ismereteit kamatoztatja, a vállalkozás könyvelését végzi. Gábornak ügyvezetőként akad bőven tennivalója. *„Vállalkozásunk növekedése új munkatársak bevonását tette szükségessé. Újhelyi Zsuzsanna és Kiss László segíti üzletünkben a munkát. Zsuzsa lassan már két éve az értékesítés és a beszerzés koordinálását végzi, ma már irodavezetőként. Korábban videókiadóknál dolgozott, így azok működésének belső munkálataiból leszűrt tapasztalatait is hasznosítja. Laci korábban videótékában dolgozott, így a kölcsönzők igényének ismeretével tudja ajánlani a filmeket.”* Postai tevékenységükre kezdettől fogva büszkék és partnereik is tudják, hogy a leadott megrendelésüket másnapra már utánvéttel átvehetik. Postai partnerkapcsolatuk nemcsak a videótékások körében ismert, közvetlenül a lakosság részéről is egyre nagyobb számban érkeznek megrendelések a legkülönbözőbb műfajú alkotásokra s a tékákban ritkán előforduló klasszikus filmekre. *„Mivel már a megjelenés előtti napon megkapjuk a kazettákat, ügyfeleinkhez a megjelenés napján vidékre is megérkezik a film a rendelkezésünkre álló reklámanyaggal együtt, s a postaköltség még mindig olcsóbb, mint az utazási költség és a ráfordított idő. Több olyan vidéki vásárlónk is akad, akit a távolság miatt személyesen nem ismerünk, igaz, telefonon már családias hangulatban, régi ismerősként beszélünk”* – említi Soltész Gábor. Mindehhez hozzáteszi, hogy kis helyiségük miatt a személyesen hozzájuk látogató, előrendelést leadó ügyfeleiknek előre összekészítik és számlázzák a kazettákat, hogy ne kelljen várakozniuk.

Kevesen tudják, hogy az *lükből az új filmekből is tudnak vásárolni.”*

Az ügyvezető úgy látja, mindegyik kiadó egyformán szimpatikus számukra – sok kiadóban ráadásul régi ismerősök dolgoznak, a Moképtől elrajzott szakemberek, akik annak idején még édesapjával dolgoztak együtt –, de úgy látják, hogy túlontúl nagy a filmkínálat, ebben eligazodni még a nagykereskedőnek sem könnyű, annak ellenére, hogy napi kapcsolatot tart a kiadókkal. A tékások részére kedvező folyamat, hogy a kiadók többsége ma már a hónap azonos hetére vagy napjaira ütemezi megjelenéseit, könnyítve a nagykereskedésbe látogatók vásárlását.

Az S. I. COOP két tulajdonosa szerint a videónagykereskedésekre hosszú távon szükség van a magyar videó-



S. I. COOP használt műsoros kazettákat is kínál. Az ASVÁ-val és a kiadókkal egyeztetve nagyrészt a bezárt videótékák készletét árulják, bizományban. Az eladók által meghatározott áron, 400 és 2000 forint között adják a néhány évvel ezelőtti sikerfilmeket, mint amilyen például a *Csupasz pisztoly* vagy a *Beethoven*. *„Biztos, hogy egy kis vidéki téka tulajdonosa örömmel vesz ennyi pénzért régebbi filmeket is, hogy bővítse választékát”* – mondja Soltész Gábor. *„A kiadóktól új áron biztosan nem venné meg őket, nem is valószínű, hogy a régi filmek még megvannak raktárkészletükben. Úgy érzem, ez a tevékenységünk a kiadóknak is előnyös lehet, mert a kis tékák így talpon tudnak maradni és a bevéte-*

piacon. A kiadók között egyre erősödő konkurencia miatt a gyártóknak a filmbeszerzés mellett egyre nagyobb hangsúlyt kell helyezni a jó minőségű szinkron elkészítésére, a gyártás színvonalának emelésére, míg a kereskedő feladata a kapcsolattartás a vevővel. A tékások körében egyre nagyobb az igény a színvonalas borítóval ellátott kazetták iránt. Azonban szerintük a kiadók még mindig nem törődnek a borítókkal fontosságuknak megfelelően.

A cég vezetői elégedettek ügyfélkörük számával, ezt szeretnék megtartani, ha lehet, némileg növelni, s becsülettel, nyugodt körülmények között dolgozni a szakmában.

Február derekától immáron új helyen: továbbra is Zuglóban, de a Bácskai utca 52-ben.

A NAGY DETEKTÍV

KEZDETBEN VOLT (KI EMLÉKSZIK MÁR?) A KÖNYV. ÉS A KÖNYVVEL SZINTE EGY IDŐBEN LETT A KRIMI. A KRIMIHEZ PEDIG NYOMOZÓ SZÜKSÉGES, A NAGY DETEKTÍV. ÉS HA A KÖZÖNSÉG MEGSZERET VALAKIT, AKKOR NEHEZEN VÁLIK MEG TŐLE, A RÉGI ISMERŐS ÚJABB ÉS ÚJABB KALANDJAIRA KÍVÁNCSI. SZERETI EGYRE JOBBAN MEGISMERNI HŐSÉT, SZINTE CSALÁDTAGKÉNT KEZELI. A HŰ OLVASÓ MÉG A HALÁLBÓL IS VISSZAHOZZA FAVORITJAIT: SHERLOCK HOLMES IS HIÁBA ZUHANT LE A REICHENBACHI VÍZESÉS FÖLÜL, MIKÖZBEN ŐSELLENSÉGÉVEL, A GONOSZ MORIARTY PROFESSZORRAL KÜZDÖTT, AZ ELSÖPRŐ EREJŰ KÖZFELHÁBORODÁS HATÁSÁRA KÉNYTELEN VOLT FELTÁMADNI ÉS FOLYTATNI ÁLDÁSOS NYOMOZÓI TEVÉKENYSÉGÉT.

Philip Marlowe, a melankolikus

A krimisorozatok nagy detektívjei tehát könnyedén tesznek szert elképesztő népszerűségre. *Earle Stanley Gardner* regényei, Perry Mason, a rafinált ügyvéd és bájos titkárnője történetei 1968-ig százötvenmillió példányban keltek el. A hatvanas évek tíz legsikeresebb könyvét tartalmazó listán pedig hat helyet foglalnak el *Mickey Spillane* művei, Mike Hammer, a kemény öklű nőcsábász detektív kalandjai.

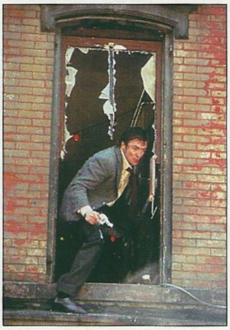
Ha pedig egy műfaj és egy hős ennyire közkedvelt, nem kerülheti el sorsát: megfilmesítik. A film története során szinte az összes híres nyomozó celluloidra került. Legtöbbjük nem is egyszer. Egy-egy különösen sikeres változat örökre meghatározza, hogyan képzelünk el egy addig csak papíron létezett hőst. Hercule Poirot alakja mára véglegesen összeolvadt *Peter Ustinov*val, ha Sam Spade-re és Philip Marlowe-ra gondolunk, biztosan *Humphrey Bogart* arca jut eszünkbe. Az ilyen sikeres szereposztás persze fordítva is megteszi hatását: Bogart első nagy feltűnést keltő főszerepét a *Máltai sólyom*ban kapta. *Dashiel Hammett*, a kemény, magányos, cinikus magándetektív megalkotójának regényében olyan sikerrel alakította Sam Spade-et, hogy krimiben, kaland- vagy romantikus filmben attól kezdve szinte mindig kizárólag „Spadet" játszhatott.

Pedig amikor 1941-ben a Warner Brothers elfogadta *John Huston* forgatókönyvét, ugyanebből a regényből ugyanennél a stúdiónál már két film is készült, 1931-ben és '36-ban, az utóbbi *Satan Meets a Lady* (A sátán és egy hölgy találkozása) címmel, nem kisebb sztárok, mint *Warren William* és *Bette Davis* főszereplésével. Huston addig a cég életrajzi filmeket készítő részlegének forgatókönyvírója volt. Csak nagyon rövid időt és kevés pénzt kapott arra, hogy elkészíthesse a saját változatát. Az eredetileg Spade szerepére kiválasztott színész, *George Raft* nem vállalta a szerepet, mert nem akart kezdő rendezővel dolgozni. (Érdekes, hogy Bogart másik korai nagy sikerében, a High Sierrában is azért kapta meg a főszerepet, mert azt Raft visszautasította, sőt a *Casablanca* főszerepét is neki ajánlották fel először.)

Az amerikai kemény legény – *hard-boiled* – magándetektív figuráját Hammett teremtette meg. A műfaj másik nagyja *Raymond Chandler* volt. Nyomozója, Philip Marlowe kicsit érzelmesebb, líraibb, magányosabb, mint Hammetté, de legalább olyan kemény. És neki is Humphrey Bogart adott alakot. Chandler regényei nagyon filmszerűek. Mindegyik csupa hangulat, epizódok kusza szövevénye: a rejtély pedig, ha egyáltalán, alig kibogozható. A *Hosszú álom* 1946-os, klasszikussá vált változatának rendezője, *Howard Hawks* e tárgyban úgy nyilatkozott: „Sem az író, sem a forgatókönyvíró, sem én nem tudtuk, ki kit ölt meg".

A számtalan feldolgozás során olyan egymástól különböző színészek játszhatták el Philip Marlowe-t, mint *Robert Mitchum*, *Dick Powell*, *Elliott Gould* és természetesen a legnagyobb klasszikus: Humphrey Bogart. Annak a feldolgozásnak, melyben ő játssza a melankolikus detektívet, csak egy hibája van: happy enddel végződik. Chandler-regényben ez nem fordulhatott volna elő – Marlowe-t becsapják a nők vagy ő csapja be őket, de végül mindig egyedül marad. Ettől olyan népszerű.

A regény 1978-as filmváltozatát Michael Winner (Chato földje) vitte filmre. Ő tehát tudta, mitől döglik a macho. Az általa készített változat annak ellenére is közelebb maradt a regényhez, hogy a történet helyszíne és kora megváltozott. A Los Angelesből Londonba, a 30-as évekből a 70-esbe költöztetett sztori mégsem tűnik hamisításnak: minden maradt a régiben. Robert Mitchum olyan kopott, cinikus, romantikus magányos hős, amilyennek lennie kell. Persze neki volt egy kis gyakorlata ebben, hiszen három évvel korábban, 1975-ben, más rendezővel, más stábbal már eljátszhatta Philip Marlowe-t. A *Kedvesem, isten veled* producere az a Jerry Bruckheimer volt, aki azóta is sorozatban gyártja a jobbnál jobb és sikeresnél sikeresebb krimiket. Marlowe ebben a filmben is eseményeк labirintusában tévelyeg, detektívhez méltatlanul gyakran nem tudja, mit kellene tennie, inkább áldozata, mint alakítója az eseményeknek.



Armand Assante, a „Kalapács"

Hammett és Chandler mellett volt egy harmadik sikerszerzője is a negyvenes–ötvenes éveknek: Mickey Spillane. Hőse, Mike Hammer – a „Kalapács" – magányos farkas, mint elődei, ám sokkal kevésbé rokonszenves. Durva, kegyetlen, öntelt; a nők viszont buknak rá. Egyedül dolgozik, de mindig a többséget képviseli, mindenütt kommunisták, homoszexuálisok, színesbőrűek összeesküvését sejti. Azokban az időkben, úgy látszik, sok amerikai volt vevő a magányos hősre, aki megvédi őt az idegenektől: az első regény elsöprő sikerét számos folytatás és megfilmesítés követte. Az *Egyszemélyes esküdtszék* (nyomtatásban Én, a bíró címen jelent meg magyarul) öt filmfeldolgozásából egyszer maga a szerző is eljátszhatta hősét. A leghíresebb változat viszont az lett, melyben Armand Assante alakítja Hammert. A történet a régi maradt, csak áthelyezték a nyolcvanas évekbe. A sorozat két fő védjegyét, a nyílt szexet és a túlzott erőszakot szintén megőrizték az alkotók. És Assante persze lubickol a szerepben: kemény, cinikus, férfias, győzhetetlen és ellenállhatatlan – egyszóval tökéletes.

A lepusztult eleganciájú szépasszony

Ahogy változnak az idők, változnak a detektívek is. Az utóbbi években a könyvesboltok polcain sorra tűnnek fel a különböző kisebbségi nyomozók, nők, feketék, indiánok. A kalandjaikat elbeszélő krimik viszont többnyire a régi sémát követik.

Sara Paretski írónő filmben és irodalomban egyszerre ütötte meg a főnyereményt, amikor feltalálta a kemény fickó női változatát (a magyarországi címadók biztosan nehezen gyűrik le a „Tökös asszony" kísértését). Egyébként minden maradt a régiben, hőse magányos – bár néha futólag ágyába fogad egy-egy férfit –, cinikus, verekszik és olykor megverik, de elsősorban természetesen ő is az igazság megvesztegethetetlen bajnoka.

Azt mégsem mondhatjuk, hogy a zord külső érző szívet takar, hiszen a videón idehaza most megjelent filmváltozatban, a *V, mint Viktóriában*, a zord külsejűnek egyáltalán nem nevezhető Kathleen Turner játssza V. I. Warshawskit, a krimiirodalom első rettenthetetlen női magándetektívjét. Turner, a negyvenes évei elején járó szépasszony rekedtes hangjával, hanyag, kissé lepusztult eleganciájával tökéletes választás.



A színésznő azokat az akciójeleneteket is maga forgatta, melyekhez ijedősebb kolleganői már kaszkadőrt kértek volna. Ilyen jelenet pedig jó néhány van a filmben. A rendező a stúdió határozott kérésére sem vágta ki a túlságosan erőszakosnak ítélt epizódokat, így Turner tökéletes arcfestését jó pár pofon veszélyezteti a film során. Az elmaradhatatlan végső leszámolás alatt pedig egymaga lő szitává néhány bérgyilkost, mialatt kiment a tengerből egy fuldokló kislányt...

Az eddig hétkötetes regénysorozat 1991-es moziváltozata nem követi szorosan egyik rész történetét sem. A filmeseknek elsősorban itt is magára az ötletre, a női detektívre volt szüksége, aki – beszélik – szerzője hasonmása. Legalábbis a szerző ezt állítja. A forgatókönyvírók egyébként a regénysorozat egy feledhető mellékszereplőjéből állandó barátfélét kreáltak, felhasználták egy másik könyv áldozatát, sőt még a nyomozó keresztneveit is megváltoztatták. Viszont Kathleen Turner igazi profi a férfias szépasszony szerepkörében, a whiskyivóéban, aki szükség esetén felváltva veti be összes báját vagy pisztolyát. A *V, mint Viktória* című filmmel, az ő megformálásában vonult be a mozibirodalomba az amerikai detektívek legújabb generációja is.

Európai piszkos ügyek

Mielőtt egy gyors pillantást vetünk az angol nyomozók mozikarrierjére, azt sem árt megjegyezni, mekkora hatást tettek az amerikai krimik az európai filmművészetre.

Wim Wenders Hammett filmje, a *Piszkos ügy* ugyan az író életéről szól, de a történetet és a környezetet maga a mester is megírigyelhetné. Wenders amerikai korszakának ez az első filmje. A pletykák szerint a rendező még egy kis segítségre is szorult, állítólag a film egy jelentős részét Coppola, az executive producer forgatta.

Hammett és társai a francia újhullámra is komoly befolyást gyakoroltak. Godard és Truffaut jó néhány nyilatkozatában mestereként emlegeti őket. Godard tisztelete jeléül számos idézetet is elrejtett filmjeiben: a *Kifulladásigban* Hammett Üvegkulcs című regényéből fedezhetők fel szó szerinti idézetek. Bertolucci is többször nyilatkozta már, hogy régóta dédelgetett terve a Véres aratás megfilmesítése.

Mindenki másképp tiszteleg a nagy elődök előtt: *Scorsese* egyik legjobb filmje, az *Aljas utcák* címét vette egy híressé vált Chandler-mondatból: „Down those mean streets a man must go..." (Kell egy férfi, aki végigmegy minden aljas utcán – lehetne a szabad fordítás). És persze sorolhatnánk még a számtalan filmet, melyek erről a tájról szerezték hangulatukat és kemény férfiszereplőik kicsit szembe húzott kalapját. Gondoljunk csak *Polanski Chinatown*jára!

A híres angolok

Az angol nyomozók mások. Rendezettebbek, elegánsabbak, nyugodtabbak. Inkább értenek a könnyed csevegéshez, mint a balhorgokhoz. Ennek természetesen az lehet az oka, hogy általában elég, ha garden partykon állják meg a helyüket, ritkán fütyülnek körülöttük a golyók vagy csattannak pofonok. Viszont szeretnek gondolkodni.

Aki azt hiszi, hogy az elsősorban szellemi kalandok kevésbé vonzzák a filmkészítőket, az téved. Holmes, Poirot és Miss Marple is számtalanszor újjászületett már a filmvásznon.

A detektívek legeslegklasszikusabbjának sasorrú profiljához talán azért nem kapcsolódik szorosan színészarc, mert Sherlock Holmes külsejét, öltözködését, házát és szokásait annyira pontosan írta le szerzője, *Sir Arthur Conan Doyle*, hogy a számtalan színész, aki életre keltette őt, inkább a már kész képhez volt kénytelen idomulni, és nem alakíthatta ki maga a holmesi megjelenést. Mégis nagyon sokan megpróbálták. Ha egyszer kiosztják a leggyakrabban megfilmesített irodalmi karakternek járó díjat, Holmes egészen biztosan dobogós helyezést érne el.

A Conan Doyle által már megírt történeteknél talán még jobban érdekelte és érdekli a filmkészítőket az, amiről a legbuzgóbb olvasók is csak feltevésekkel rendelkeznek. Mindig is nagyon izgatták a publikumot Holmes életének rejtve maradt részletei, melyekről az 56 novellában és négy regényben nincs szó vagy csak utalás történik rájuk.

Mi a helyzet például a nőkkel? Ha azt a merész feltevést leszámítjuk, hogy Dr. Watson nő volt (a keresztnevét végül is nem ismerjük) és Holmes felesége, egyedül egy kis adattal rendelkezünk: a nagy detektív nappalijában a kandalló fölött egy nemzetközi szélhámosnő portréja lógott. Irene Adler, akiről a *Cseh tolmács*ban olvashatunk, egyszer túljárt Holmes eszén, és ő azóta is sokat gondol e csinos csalóra. Irene és Holmes közös kalandjairól két film is készült.

Sherlock Holmes ifjúkora és magánélete

A Sherlock Holmes magánéletéről szóló moziopuszban, melyet *Billy Wilder* rendezett, elsősorban a lassúdad, melankolikus viktoriánus környezetet élvezhetjük. Watson és Holmes közös ifjúkoráról pedig *Barry Levinson* készített filmet. Az *Ifjú Sherlock Holmes és a félelem piramisa* című produkció ötlete egyszerű, de kézenfekvő: ha a forgatókönyvíró nem vesz tudomást arról, hogy minden Holmes-hívő tudja, a két barát egy londoni kórház hullaházában találkozott először, akkor nyugodtan elképzelheti, már iskolába is együtt jártak. Angol kollégiumokban gyakran történnek bűntények. A kamasz Holmes már kiskorában is nagy detektív volt, hű kísérője pedig diákként is olyan bamba pacák, ahogy a nagykönyvben meg van írva.

A film legalább annyit köszönhet executive producerének, *Steven Spielberg*nek, mint Conan Doylenak. A szokásos holmesi jeleneteket *Lucas* Light & Magic cégének speciális effektusaival és egy Indiana Jonesba illő, fantasztikus díszletek között játszódó végső nagy leszámolással dúsították fel.

A Holmes életét továbbgondoló történetek közül valószínűleg *Nicholas Meyer* regényének megfilmesítése a legmulatságosabb és legelképzelhetetlenebb. Címe: *A hétszázalékos oldat* (hiszen azt már a műfaj kezdő pártolói is tudják, hogy a mester hétszázalékos kokainoldattal kábítja magát). Ebben Holmes az egymástól független apró nyomoknak értelmet adó detektívmunka másik nagymesterével, Sigmund Freuddal *(Alan Arkin)* és Dr. Watsonnal *(Robert Duvall)* együtt nyomoz Bécsben, Freud egy ellopott paciense után. A nagy detektíveknek az ellenfele sem lehet akárki: Moriarty professzort *Laurence Olivier* alakítja.

A görög tolmácsról szóló novellából tudjuk, hogy Sherlocknak van egy bátyja, aki élete jelentős részét a Diogenész Klubban üldögélve tölti. Még a versenytársat sosem tűrő mester is belátja, hogy testvére logikája az övénél is tökéletesebb. Csak éppen a gyakorlati érzék hiányzik belőle. Ő tehát inkább szivarozik és üldögél. Öccse, ha nagyritkán megakad egy ügy megoldásában, őt keresi fel tanácsért. A nagyszerű rokonról szóló leírás alig hosszabb, mint az előző bekezdés, *Gene Wilder* a *Sherlock Holmes okosabb bátyja* kalandjaiban mégis teljes filmet forgatott belőle. Nem mintha a filmnek sok köze lenne kiindulópontjához – a filmbéli báty inkább magára Sherlockra hasonlít, illetve James Bondra és néha egy kengurura. Így legalább azok is megnézik, akik szeretik Sherlockot és azok is, akik nem. De mindannyian jól járnak.

❖

Még folytathatnánk a sort. A népszerű detektívsorozatok hősei a könyvek lapjairól előbb utóbb mind felsétálnak a vászonra, hogy papíréletüket celluloidvalóságra cseréljék. Mozisztár lett Ellery Queenből, Jeffrey Archerből, Maigret és Deutsch felügyelőből. Amíg van mozi és videó, úgy látszik, a könyveknek is van némi esélye.

Deutsch Andor





A KEZDETEK

Számítógép és grafika. Számítógépgrafika. Napjainkban már teljesen természetes, hogy e két fogalom összekapcsolódik, hiszen szinte naponta találkozunk a gépi rajzokkal. Kedvenc filmjeink legjobb trükkjei, a reklámáradat java, a technoklipek özöne vagy gyerekeink elektronikus játékai szinte mind a számítógépgrafikának köszönhetik létüket. Életünkben kevés olyan dolog létezik, amely ilyen rövid idő alatt hódította meg mindennapjainkat. Mindössze néhány esztendeje volt a forradalmi áttörés, korábban csak kísérletező műhelyek irigyelt csodái voltak. De ez is csak néhány évtizedre vezethető vissza. Érdemes végigtekintenünk e viszonylag rövid úton, melynek végeredménye a moziban, a videón s a televíziócsatornákon látott képi világot hosszú távon határozza meg.

Az első lépések

Kezdetkor Isten megteremtette az eget és a Földet. De kifelejtette a komputert. És mivel már hajdanában a nagyokosok kifejtették, hogy az emberi fejlődés hajtómotorja a lustaság, megépítettük magunk örömére. Természetesen azért, hogy ne kelljen annyit dolgozni. Mindebben persze rengeteg az irónia, mégis van valóságtartalma… A számítógépek hajnala az 1940-es években virradt fel, e kezdetleges gépekkel mégis hosszú évtizedekig nehézkes volt a kommunikáció. Az adatokat lyukszalagon és lyukkártyán vitték be, az eredmények sem bukkantak elő a halandó ember számára érthetőbb formában. De a fejlődés nem állhatott meg. Egyre gyorsabb és jobb komputerek készültek. Már csak a velük való kommunikációt kellett felgyorsítani.

Isten szólt: Legyen világosság! És az ember megteremté a monitort. Tulajdonképpen elég sokáig kellett várni a számítógép és a televízió összeházasítására. De még ekkor is csak számok és betűk jelenhettek meg a képernyőn. A számítógép a matematikusok elitjének féltett privilégiuma volt. Ők ébredtek rá, hogy számukra gyakran sokkal érthetőbb, ha az eredmények függvények formájában jelennek meg a képernyőn. A következő áttörést az jelentette, amikor elkészültek az első grafikus hardverek. Innen pedig már nyílegyenesen vezetett az út a komputergrafika kialakulása felé. Megjelentek a színes monitorok, mert több függvény együttes megrajzolása esetén érthetőbbé vált a kép, ha eltérő színekkel ábrázolták őket. A kirajzolódó vonalak pedig megmutatták a matematika igazi szépségét: a függvényekkel leírható ábrák varázsát.

A művészi hajlamokkal megáldott matematikusok szabadidejükben szebbnél szebb ábrákat rajzoltak. Elkészültek az első igazi rajzok, a valóság másolatai. Minél hosszabb lett egy program, minél több matematikai műveletet hajtott végre a gép, annál árnyaltabb, annál részletgazdagabb képek készültek. Megszületett a komputergrafika.





Az egyik út: a mini Dávidok

A nyolcvanas évek legelején aztán megtörtént az igazi áttörés. Elkészültek az első otthoni használatra szánt számítógépek. E gépeket szórakozásra szánták, ezért különleges grafikai képességekkel ruházták fel őket. Az áttörést, gyakorlatilag egy időben, egy amerikai és egy angol gép hozta meg.

Nagy-Britanniában egy *George Sinclair* nevű úriember megépített és piacra dobott egy *Z10* nevű házikomputert. Ez még csak igen kezdetleges feladatokra volt alkalmas, de rövidesen kiadta *Spectrum*nak nevezett újabb alkotását. Ez már színes grafikákat alkalmazott. Mindkét gépet a televízióra lehetett kapcsolni, nem volt szükség drága monitorok beszerzésére. Ugyanebben az időben az amerikai *Commodore* cég is jelentkezett a piacon egy hobbi célokra szánt számítógéppel. Angol vetélytársát pillanatok alatt a



háttérbe szorította, mert olyan szolgáltatásokat kínált, amilyenekről akkoriban még álmodni sem mertek. A Commodore–C64 négyszer akkora memóriakapacitása mellett rögtön megjelent adatmagnóval, floppy-drive-val, nyomtatóval. A C64 egyszerre volt alkalmas televíziós és monitoros megjelenítésre. Az akkoriban lenyűgözőnek számító tizenhat színű grafika, a tengernyi játék berobbantotta hétköznapjainkba a számítógépet és a számítógépes grafikát. Egy új nemzedék nőtt fel ezeken a gépeken, akik már más szemmel nézték a világot. A Commodore–64 a számítástechnika T-modellje lett. Az évek során az agyafúrt programozóknak olyan trükköket sikerült vele elérniük, amelyekre a tervezők szerint a gép egyszerűen képtelen volt. Itt illik szót ejtenünk a legnagyobb riválisról, a Magyarországon ismert *Atari* számítógépről, mely kategóriájában a Commodore-hoz hasonló paraméterekkel rendelkezett. Mivel elsősorban amerikai piacra szánták, nálunk nem futott be karriert.



Indul a PC-korszak

Nem sokkal ezután elindult egy újabb fejezet is, a PC-k korszaka. A személyi használatra (Personal Computer – PC) szánt számítógépek a többszörösség jelképévé váltak: tízszer akkora memória, hússzoros sebesség. De elsősorban munkára szánták őket. Ezért grafikai lehetőségeik az első időkben még a Commodore-énál is gyengébbek voltak. Azután megjelentek az első CGA (Color Graphic Adapter – színes grafikus adapter) monitorvezérlő kártyák, amelyek már rendelkeztek ilyen paraméterekkel. A Commodore és a hozzá hasonló gépek hamar elérték lehetőségük határait, nem úgy a PC-k. Az XT-k majd az AT-k megjelenése rohamos fejlődést hozott. Szinte évente duplázodtak meg a gépek felhasználási lehetőségei. Ez elsősorban annak volt köszönhető, hogy a PC-k moduláris felépítésűek. Ha megjelenik egy jobb alkatrész a piacon, egy mozdulattal ki lehet cserélni a régit. E fejlődés napjainkig sem állt le, sőt... Érzékeltetésül: a Commodore–64 felbontása 320 x 200 képpont 16 szín megjelenítése mellett. Ma a legmodernebb PC-s grafikus kártyák 1600 x 1280 képpontos megjelenítés mellett tizenhatmillió színárnyalatot tárhatnak elénk. A dolog egyetlen szépséghibája, hogy az orvostudomány szerint szemünk maximum tízezer árnyalatot tud érzékelni.

Mivel a mai számítógépes grafika alapja szinte minden szinten a PC, érdemes megnéznünk a fejlődés másik ágát, a szuperszámítógépek világát.

A másik út: a gigászi Góliátok

Mielőtt megjelentek a személyi és otthoni számítógépek, egyedül csak az óriás számítógépek léteztek. Ez hosszú ideig csak a méretre vonatkozott és nem a teljesítményre. Például a NASA Holdra szállást irányító komputere egy három emeletes épületben fért el.

De a mikrotechnika ide is betört. A legnagyobb áttörést egy *Samuel Cray* nevű úriember érte el. Cégénél, amelynek neve egyszerűen *Cray Resource*, saját maga tervezte és építette szuperkomputereit. *CRAY–1, CRAY–XMP, CRAY–2, CRAY–3* a fejlődés mérföldkövei. Ezeket a gépeket olyan feladatokra használták, amelyeknél óriási mennyiségű számolást kellett elvégezni. A legtöbb a CRAY–2-ből készült. Ez volt az első számítógép, amely elérte az 1 gigaflopos sebességet. Ez azt jelenti, hogy másodpercenként egymilliárd elemi számolást végzett. Egy olyan feladat, amely száz matematikusnak kézi számolással 30 ezer évig tartana, a CRAY–2 tíz percnél kevesebb ideig tart.

Cray számítógépeit csak a legnagyobbak tudták megvenni. Legnagyobb vásárlója az amerikai kormány volt. A haditengerészetnél egy darab CRAY–2 működik, feladata a tengeralattjárók tervezése, hidrodinamikai számítások, tengeralattjáró-háborúk stratégiai variációinak kidolgozása. A *Vadászat a Vörös Októberre* című filmben néhány pillanatra megleshettük e különleges berendezés terminálhelyiségét. Az amerikai felderítés szolglatában állítólag két darab működik. Feladatuk a szövetségesek és az ellenfelek kódjainak megfejtése, saját kódrendszerek kifejlesztése. Két amerikai egyetem birtokában van még Cray-komputer, Fizikai, kémiai és csillagászati kutatási feladatokat végeznek vele. A nyolcvanas évek közepén a Toyota cég lepte meg a világot, amikor két darab CRAY–2 komputert vásárolt. A vállalat szóvivője szerint a gépek feladata az új gépjárművek aerodinamikai tesztelése. Olcsóbb volt számukra a számítógép és a gépidő, mint szélcsatornát építeni, s újra és újra kézimunkával előállítani a modelleket. A CRAY–2 darabjáért 22 millió dollárt fizettek.

A CRAY számítógépek már úgy készültek, hogy hihetetlen képességeit kamatoztathassák grafika készítésében is. A képernyőn lehetett megcsodálni, ahogy egy repülő vagy egy autó körül elsüvít a szél; milyen örvények kavarognak a hajók körül, miként fog viselkedni az űrrepülőgép a légkörben. Utánozták a hurrikán kialakulását, a földrengések hatását is.

Az első igazán magas szintű, művészi komputergrafikák és filmtrükkök már ezeken a gépeken készültek. De ez már egy következő történet.

(folytatjuk)

Kovács T. Mihály



Commodore 64 grafikák (Graffity)
Képek: CyborTech.
Fölső logó: Davis

MOZI

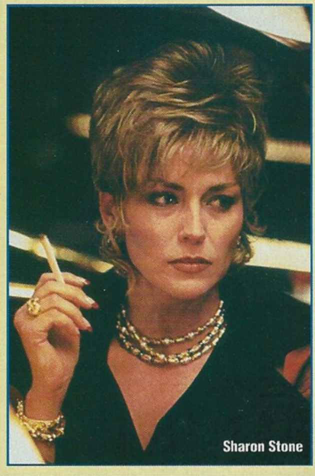
E L Ő Z

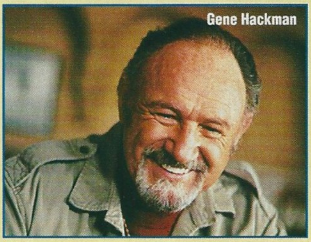
AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

a Golden Globe-díjak odaítélése után a filmes szakma már az Oscarra figyel. Az Oscar-jelöléseket február 21-én hozzák nyilvánosságra, az ünnepélyes díjkiosztó gála pedig március 25-én lesz Los Angelesben. Hollywood egyébként nem panaszkodhat az elmúlt évre, a világ úgy fogyasztotta filmjeit, mint a cukrot, s a videóforgalmazás bevételei már rég lepipálják a moziét. A kábeltelevíziós és a számítógépes hálózatok fejlődésével, házasságával pedig hamarosan kiderül: a filmbarátok filméhsége nagyobb, mint ahogy azt Hollywood csillapítani tudná. A karosszékben ülve nemsokára egyre több otthonból lehet majd házimozit rendelni egy központból, s egyetlen számítógépes kattintásra megjelenhet a képernyőn a kiválasztott mű.

MAGYARORSZÁGON

erre egyelőre még nem számíthatunk, marad a mozi és a videó. Márciusban valóságos bemutatódömping várható a filmszínházakban, s lehet, hogy több Oscar-jelölt művel is az első tavaszi hónapban ismerkedhetünk meg idehaza. Például **Martin Scorsese** legújabb, háromórás eposzával, a *Casinó*val, melynek főszereplői **Sharon Stone, Robert De Niro, Joe Pesci** és **James Woods.** 1973-ban,


Sharon Stone


Gene Hackman

Las Vegasban járunk, mely maga a Paradicsom a maffia számára. Robert De Niro mint „Ászu" a szerencse birodalmának császára lesz, ám amikor megismerkedik Gingerrel (Sharon Stone), a luxusprostival, akit feleségül is vesz, minden megváltozik körülötte...

Három Golden Globe jelölést is kapott a *Get Shorty* (a magyar címválasztás lapzártakor folyamatban), **Barry Sonnenfeld** legújabb filmje, melynek szintén kiváló a szereposztása: **John Travolta, Gene Hackman, Rene Russo, Danny De Vito**... A téma Hollywood utcáin hever. A filmkészítés kulisszáiba pillanthatunk be: ha egy digó, egy dugó, egy dagi és két didi összefog egy film érdekében, akkor ott kő kövön nem marad. Vagy mégis?

Szintén Hollywoodban járunk, csak egy másik korban, az 1937-es esztendőben. A *Mrs. Parker és az ördögi kör* című **Alan Rudolph**-produkcióban egy vágószobában elmélkedik **Dorothy Parker**, mi mindenre is képes a film, majd az író-újságíró felidézi elmúlt évtizedeit. A gyártó **Robert Altman**, a főszereplők között pedig ott találjuk **Jennifer Jason Leight**, **Campbell Scott**ot, **Matthew Broderick**et és **Peter Gallagher**t.

Egy asszony igaz szerelméért egy életen át vállalja a társadalmi számkivetettséget. Vajon miért? Megtudhattuk **Nathaniel Hawthorne** regényéből, *A skarlát betű*ből, s most megtudhatjuk a **Roland Joffé** rendezte filmfeldolgozásból, melynek hőseit **Demi Moore, Gary Oldman** és **Robert Duvall** személyesítik meg.

S vajh' mit tesz egy fehér és egy fekete rendőr, ha nap mint nap szemük előtt húz el a a metróban a pénzvonat? S miről ábrándoznak? Kitalálhatjuk a *Pénzvonat* című filmből, **Woody Harrelson** és **Wesley Snipes** játékának segítségével.

Sydney Pollack frissítette fel a *Sabriná*t, a régi romantikus vígjátékot. Tervezett házasság és vállalati fúzió, s egy gyönyörű lány ismételt felbukkanása vezet érzelmi és családi konfliktushoz. A két sztár pedig ezúttal **Julia Ormond** és **Harrison Ford.**

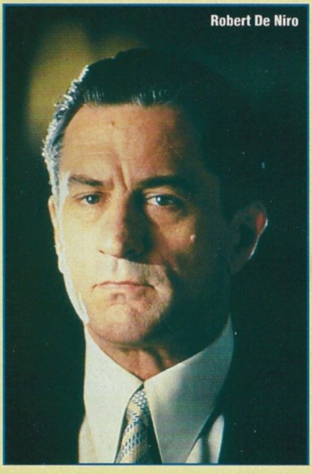
Úgy tűnik, **William Shakespeare** is halad a korral, mert megszületett *Othello,* mint erotikus thriller. **Oliver Parker** rendező szakít a hagyományos felfogással, s újraértelmezi a klasszikus művet. Jágó szerepében segítségére van a gyakorló Shakespeare-színész **Kenneth Branagh**. Othellót **Laurence Fishburne** alakítja Desdemonát **Irene Jacob,** Cassiót **Nathaniel Parker**.

Ha februárban még nem untuk meg moziban és videón a szexi-macho spanyolt, **Antonio Banderas***t*, akkor ráadásként megnézhetjük vele az *Óvakodj az idegentől!* című újabb amerikai filmjét, ezúttal erotikus pszicho-thrillerét, oldalán **Rebecca De Mornay**val, aki rátermett pszichológusnőt alakít. Egy különös idegennel ismerkedik meg – ő Banderas –, aki már az első pillanatban lenyűgözi. Kettőjük kapcsolata azután nem várt fordulatokat vesz...

Gyerekeknek szól a *Játékháború,* a Walt Disney cég ajándékaként. Négy(!) esztendeig dolgoztak az alkotók, hogy kizárólag háromdimenziós komputeranimációs eszközökkel életre keltsék egy kisgyermek játékbábuit. Játszik velünk **Robin Williams** is a *Jumanji* című filmben, egy dzsungelbirodalomban...

A HONI VIDEÓPREMIEREK KÖZÜL

kiemelkedik *A tábornok* című, 1970-ben készült háborús film, amely annak idején hét Oscar-díjat kapott. A második világhá-


Robert De Niro

E T E S

VIDEO


Wesley Snipes

ború egyik legbátrabb tábornokának története elevenedik meg, s a kritikusok a háborús alkotások egyik legjobbjaként tartják számon. Többek között Oscart érdemelt maga a film, **Franklin J. Schaffner** a rendezésért, **George C. Scott** mint legjobb férfi főszereplő és **Francis Ford Coppola** a forgatókönyv társszerzőjeként.

Márciusra érkezik meg a sokak által várt „szellemes" film, a *Casper,* **Bill Pullman**nal, **Christina Ricci**vel. Mozi után költözik kazettára **Roman Polanski** különlegesen izgalmas erotikus thrillere, a *Keserű méz,* **Vangelis** zenéjével. A tolókocsihoz kötött férfi és a szép fiatalasszony különös és perverz házasságának történetébe pillanthat be egy csendes életű angol úriember s felesége, melytől mind a négyük élete gyökeresen megváltozik. A főszerepekben **Hugh Grant, Peter Coyote** és **Emmanuelle Seigner** (Polanski felesége). Szintén erotikus *A szerelem művészete* című francia alkotás, **Walerian Borowczyk** rendezése.

Videón is folytatódik a *Batman*-sorozat, a *Mindörökké Batman* című filmmel. Akik játsszák: **Val Kilmer, Tommy Lee Jones, Jim Carrey** és **Nicole Kidman. Jodie Foster** a remetelány a *Nell, a remetelány* című egyéni hangvételű műben. Horror a *Rejtekhely* című alkotás, **Jeff Goldblum**mal, **Alicia Silverstone**-nal. Vígjáték a *Zsákolj, ha tudsz!,* mely annak idején szintén futott a mozikban. **Wesley Snipes** s **Woody Harrelson** a főszereplők, csakúgy mint a friss mozifilmben, a *Pénzvonat*ban. Két New York-i srác őstehetség kosárlabdában, kérdés azonban, mire használják ezt a tehetséget.

Műfaji változatosságként sci-fi a *Nem vagyunk egyedül,* melyben a túlnépesedett Földről telepesek indulnak, hogy távoli bolygókon építsenek hazát maguknak. Megint más műfajban született a *Halhatatlan kedves,* **Gary Oldman** főszereplésével. Beethoven tanítványa a nagy zeneszerző szeretői után nyomoz. Egyszerre indul meg a vetélkedés a mester örökségéért és a kutatás Beethoven legnagyobb szerelme után. (Végre egy film, amely nem Beethovenről, a kutyáról szól!) **John Voight** is új filmmel jelentkezik, ő a főszereplője a *Börtönrodeó*nak, mely a legújabb a börtönfilmek sorában. Thriller *A gonosz árnyékában, A bárányok hallgatnak* modorában, **Treat Williams**szel.

Közvetlen lakossági forgalomban premiernek számít majd a nagy horrornégyes megjelenése: *A bárányok hallgatnak* **Anthony Hopkins**szal, **Jodie Foster**rel, a *Drakula* **Gary Oldmannel, Winona Ryderrel,** a *Farkas* **Jack Nicholsonnal, Michelle Pfeifferrel** és a *Frankenstein* **Kenneth Branagh**gal, **Robert De Niróval** és **Helena Bonham Carter**rel. Nemcsak rémülnünk kell márciusban, hanem tornásznunk is, méghozzá nem is akárkivel, hanem magával a szépséges **Claudia Schiffer**rel, akinek fitness gyakorlatai megjelennek műsoros kazettán. A mamákkal mozoghatnak a gyerekek is, akik ha elfáradtak, egy ültő helyükben megnézhetik a *101 kiskutyát*, a klasszikus Disney-rajzfilmet.

További címek a tavaszi filmáradatból: Safari Express, *Végzetes választás, Power 98, Ölni kell, A csavar fordul egyet, Marilyn mosolya, Nehézfiúk, Nevess, ha fáj, Marathon életre-halálra, Double-Dragon – A medál hatalma.*

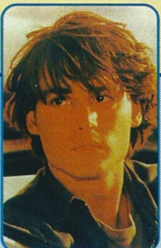

Irene Jacob


Demi Moore

SZTÁRCÍMEK AUTOGRAMGYŰJTŐKNEK

JOHNNY DEEP

1901 Ave. of
Stars 840
Los Angeles,
CA 90067
USA



MICHAEL CAINE

c/o Jerry Pam
8500
Wilshire
Blvd. 801
Beverly Hills,
CA 90211
USA



JACQUES COUSTEAU

930 W.21 St.
Norfolk, VA
23517
USA



KAZETTÁN A

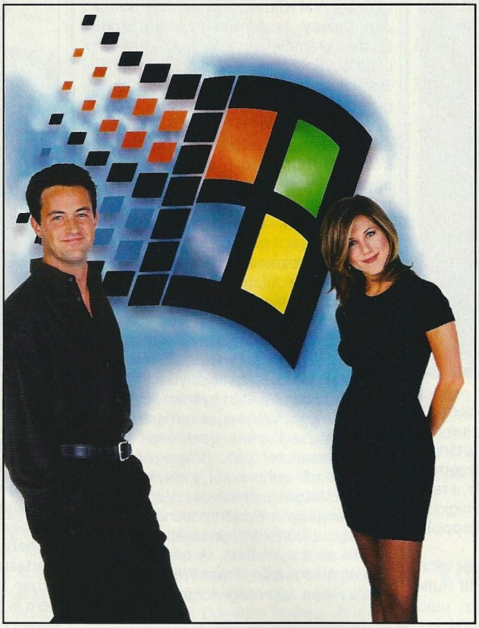
Windows 95

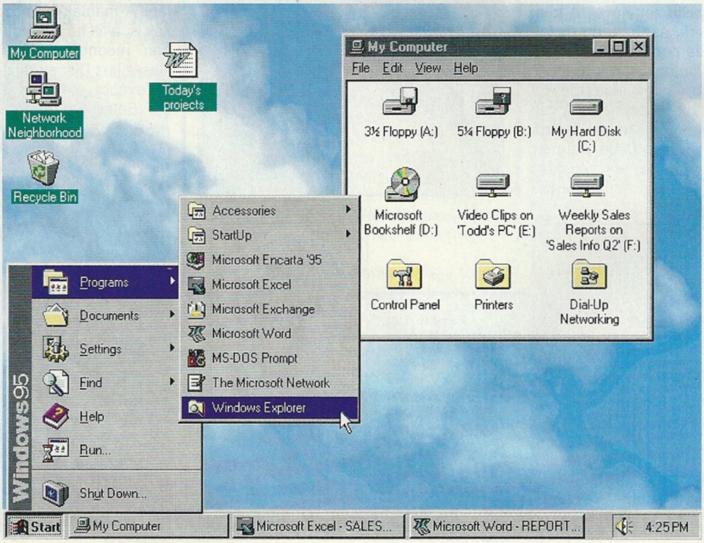
Félreértés ne essék, természetesen nem a programcsomag kapható VHS-kazettán, hanem egy különleges egyórás film, amely részben szórakoztatva kívánja nézőjével megismertetni és megszerettetni a a Windows 95-öt. A nagyvilágban eddig már több tízmillióanyian, Magyarországon sok tízezren vásárolták meg a személyi számítógépek legújabb operációs rendszerét. A hazai videópiacon most megjelent műsoros videókazetta, a *Windows 95 videókalauz* szórakoztató és közérthető módon szól mindazokhoz, akik még nem ismerik a Microsoft új ajánlatát, de azokhoz is, akik már használják e rendszert.

A *GT Interactiv Software* produkciója a Microsoft cégtől függetlenül készült – ezt a film végén olvasható feliratban az alkotók hangsúlyozzák is –, mégis, már az első percekben a Microsoft főrészvényes-igazgatójának, *Bill Gates*-nek (képzeletbeli?) irodájában találjuk magunkat. Itt ügyetlenkedik ugyanis két, az angol nyelvterületen jól ismert komikus sztár, *Jennifer Aniston* és *Matthew Perry*. A film első harmadában ők ülnek Bill számítógépe elé, s néhány különleges figura segítségével ismerkednek a Windows 95 alapjaival, jellemzőivel. A monitorra szegezve tekintetüket, s megragadva az egeret, aktívan barátkoznak meg a munkaasztal új objektumaival, a Start menüvel, a fájlok egyidejű kezelésével, a multimédia lehetőségekkel, a fax vagy a hálózatba kapcsolódás lehetőségeivel, a rendszer huszonöt legalapvetőbb tulajdonságával. A játékos bemutatót követően tizenöt percben kapunk precíz, tömör összefoglalást a látottakról-hallottakról, így a My Computer, a Recycle Bin vagy a Taskbar újdonságairól, a Plug and Play funkcióról. Végül a húsz leggyakrabban felvetődő kérdésre adnak feleletet a videókalauz készítői. Például arra, milyen teljesítményű számítógép szükséges az operációs rendszer zavartalan működtetéséhez.

A *Jonathan Gross* által írt filmtől nem szabad csodákat várni: aki mindig is idegenkedett vagy félt a számítógéptől vagy a Windows 95 kínálta újdonságoktól, az e kazetta megnézését követően se várja azt, hogy ha leül az új operációs rendszerrel megáldott gép elé, egy csapásra minden funkciót működtetni tud, s minden trükköt ismerni fog. Ebben az se bízzon, aki csupán e film segítségével szeretne elmerülni a rendszer rejtelmeiben. Arra azonban kiválóan alkalmas e videókalauz, hogy eloszlassa a nézőben esetleg megbúvó félelmet a számítógép és a Windows 95 kezelésével szemben, hogy megtanítsa a legalapvetőbb funkciók kezelésére, s olyan felhasználói ötleteket adjon, amelyek megkönnyítik a későbbi munkát. A Windows 95 újabb és újabb tudományát, rejtelmeit csak gyakorlással, egyes funkciók kipróbálásával, a Help tanácsaival ismerhetjük meg, de egy jó szakkönyv sem hátrány. A film erénye, hogy a szereplők vagy a narrátor egyszerű, közérthető magyarázatait – a képernyőn teljes nagyságban feltűnő monitoron – a gyakorlatban kísérhetjük nyomon. Igaz, aki ezek alapján ismerkedik a Windows 95 környezetével, munkaasztalával, ikonjaival, fájljaival, mappájával, keresőjével és egyéb, megannyi funkcióval, arra néhány perc alatt is információk özöne zúdul. Így számára nem árt, ha él a videózás egyik legfőbb lehetőségével és alkalmanként vissza-visszapörgeti a szalagot, hogy újra megnézze, mikor, mit és hogyan lehet alkalmazni. A film magyar szinkronja – szakértők bevonásával – többnyire jól sikerült, külön erénye, hogy ahol szükséges, a hazai sajátosságokat is a szövegbe ágyazták. Bár a számítógépes nyelv az angol, néhány esetben azért még elkelt volna néhány szakszó magyar fordítása.

Színvonalas oktatófilm a Windows 95 videókalauz, elsősorban kezdőknek. Azoknak az újdonsült számítógéptulajdonosoknak, akiknek száma, különösen a korszerű szövegszerkesztés és a multimédia iránti vágy miatt, idehaza is rohamosan növekszik.





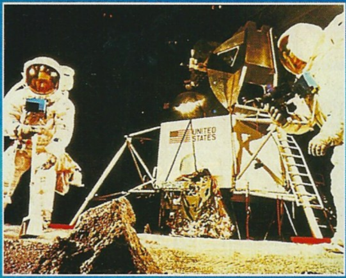
AMERIKAI ŰRODÜSSZEIA

Az emberek időtlen idők óta arról álmodoztak, hogy az űrutazás egyszer valósággá válik. Ennek az ősi álomnak a bizonyítéka már az időszámításunk előtti négyszázas évek babiloniai szövegeiben is megtalálható. Egy második századi görög író, Lucian képzeletbeli Hold-utazásról írt. 1896-ban Jules Verne írt ugyanerről, a híres Utazás a Holdra című regényében.

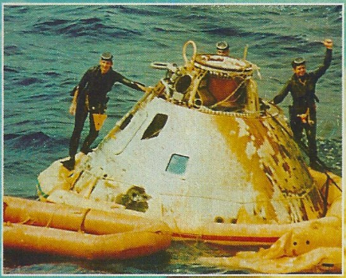
A rakétakilövés technikáját már az időszámításunk szerinti 1232-ben használták Kínában. A mai tűzijátékhoz hasonlatos „fegyvert" védekezőeszközként használták a mongolok ellen. Az Egyesült Államokban az 1920-as évek elején Robert Goddard fizikaprofesszor végzett úttörő kísérleteket a rakétakilövés terén. A második világháború alatt az amerikaiak, a szovjetek, a britek és a németek egymástól függetlenül fejlesztették ki saját harci rakétáikat. A „legsikeresebb" modell a németek V2-es rakétája volt, melyet a londoni bombázásokban is felhasználtak. A háború befejeztével az amerikai hadsereg magával vitte a V2-es modelleket, melyeket kísérleti célokra használtak fel.

Az emberiség történetének egyik legnagyobb álma valósult meg, amikor 1957. október 4-én felbocsátották az első szovjet műholdat, a Szputnyik 1-et. Az amerikaiak csak 1958-ban követték példájukat, amikor az Explorer 1-et fellőtték. A műholdas kísérletek sikerén felbuzdulva az amerikaiak és a szovjetek is felkészültek arra, hogy egy éven belül embert is feljuttatnak az űrbe. A szovjetek egy hónappal ebben is megelőzték az amerikaiakat. 1961. április 12-én Jurij Gagarin szállt fel a Vosztok 1 fedélzetén. Amerikában a Mercury-program keretében 1961. május 5-én került sor a Freedom 7 felbocsátására Alan B. Sheparddal, a Haditengerészet pilótájával a fedélzeten. 1961 májusában John F. Kennedy meghirdette az Apollo-programot, mely szerint még ebben az évszázadban egy amerikai űrhajósnak kell a Holdra szállnia. 1969-ben az Apollo 11 történelmi repülést hajtott végre és leszállt a Hold felszínén.

Ezekről az eseményekről sokat olvashattunk különféle szakkönyvekben, lexikonokban, újságokban, de képanyagot ritkán láthattunk. Az amerikai űrhajózás történetének legfontosabb dokumentumait hozta nyilvánosságra pár éve a NASA, az amerikai kormány űrhajózási hivatala. A NASA-t 1958-ban hozták létre a Nemzeti Űrhajózási Törvény megszületésével. A hivatal feladata az amerikai űrprogram megtervezése és komplett lebonyolítása, kivéve a katonai célú programokat. A NASA vezetőjét – aki civil személy – az Egyesült Államok elnöke választja meg, a szenátus beleegyezésével. A szervezet a legjobb erőket gyűjtötte maga köré, tagjai világhírű tudósok, feltalálók, szakemberek. Az űrhajózási program sikere miatt a NASA-t később katonai feladatok elvégzésére is felhatalmazták. A NASA szigorúan titkos belső filmdokumentumai, melyek a földi irányítóközpontokban, az űrhajók fedélzetén és műholdakról készültek – eddig zárolva voltak. Csupán néhány éve hozták nyilvánosságra a történelmi képsorokat. Ezekből színvonalas filmsorozat készült, amely szinte teljes egészében bemutatja az amerikai űrprogramot kezdetektől napjainkig. Ez a 30 részes összeállítás a legteljesebb kollekció, amelyet valaha kiadtak az amerikai űrkutatás három évtizedéről. Mindegyik epizód egy-egy volt űrhajós bevezetőjével indul, akik maguk is részt vettek az űrprogram misszióiban. Szerepel Alan Shepard, a Freedom 7 asztronautája, az első amerikai űrhajós, Wally Schirra, Pete Conrad, Walt Cunningham, Charlie Duke, Rick Hauck és még sokan mások.







Eredeti filmfelvételeken láthatjuk az Apollo 11 pilótáinak Holdra szállását, vagy az Apollo 13 legénységének viszontagságos útját, melyről nemrégiben mozifilm is készült Tom Hanks főszereplésével. Megismerhetjük az 1986-os Challenger katasztrófa körülményeit és az ügyben folytatott nyomozás eredményeit. Mindezt olyan képsorokon láthatjuk, melyeket valóban a „kulisszák" mögött forgattak és hosszú évekig elképzelhetetlen volt, hogy nyilvánosságra kerüljenek. Bejuthatunk a houstoni irányítóközpontba, az űrhajók pilótafülkéjébe, ott lehetünk kilövésnél és leszállásnál.

A 30 részes filmsorozat kilenc kazettán kerül forgalomba: ma ez a legteljesebb dokumentumgyűjtemény az űr meghódításának dicsőséges és sokszor tragikus történetéről.

FEBRUÁRI FILMAJÁNLATUNK

PREMIER INTERNATIONAL · VIDEO RENT · GALAXY



CSIPKERÓZSIKA

ÁLOM, ÁLOM, ÉDES ÁLOM...

rajzfilm

Ha a jószívű és jóképű herceg fel akarja ébreszteni a százéves álomba szenderült Csipkerózsikát, minden ügyességét és bátorságát össze kell szednie, mert a gonosz varázslónő összes fondorlatával az útjába áll...

Klasszikus mesék videón

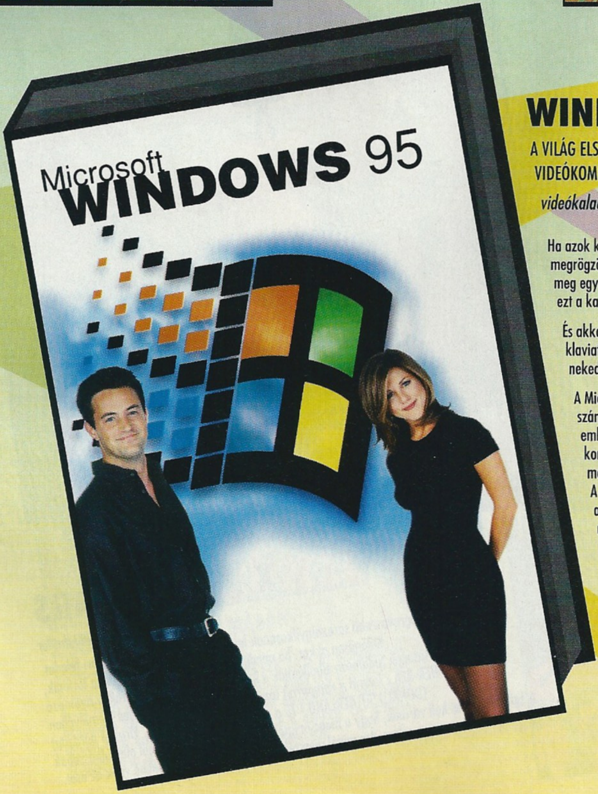
PIROSKA ÉS A FARKAS

MESÉL, ZENÉL AZ ERDŐ...

rajzfilm

Amikor Piroskának szembe kell néznie az ősgonosz Farkas képében jelentkező fenyegtő veszedelemmel, barátai, a bájos állatfigurák védelmére kelnek, és borsot törnek a Farkas préda után szaglászó orra alá...





WINDOWS 95

A VILÁG ELSŐ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI VIDEÓKOMÉDIÁJA!

videókalauz

Ha azok közé tartozol, akik még mindig megrögzötten idegenkednek a számítógéptől, állj meg egy pillanatra, mielőtt undorral elhajítanád ezt a kazettát!

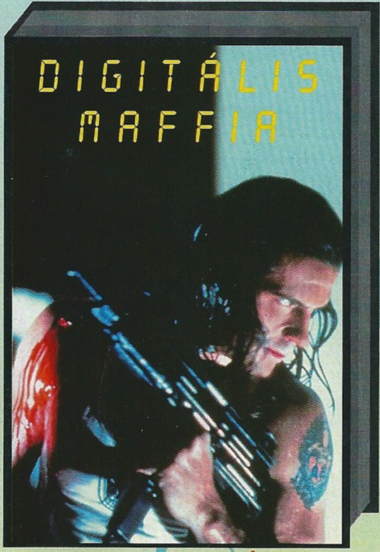
És akkor se dobd el nagy ívben, ha fanatikus klaviatúra-püffölő vagy, és azt hiszed, hogy neked már nem lehet újat mondani!

A Microsoft immár nemcsak a számítástechnikát hozta forradalmian emberközelbe, hanem ezzel a komputer-komédiával a szoftver-oktatást is megszabadította az izzasztó unalomtól. A 21. század operációs rendszerének, a *Windows 95*-nek a megismertetését ugyanis népszerű amerikai komikusokra bízta, akik a humor cukormázába csomagolva tálalják fel nekünk a fenséges bájtokat. És miközben jókat szórakozunk egy derék ablakmosó és egy kínai vendéglős csetlésén-botlásán, mellesleg megismerjük a hamarosan mindenki számára nélkülözhetetlen szoftver...
25 csúcslehetőségét!

FEBRUÁRI FILMAJÁNLATUNK

PREMIER INTERNATIONAL

VIDEO RENT



LORENZO LAMAS 1996-OS ÚJ FILMJE

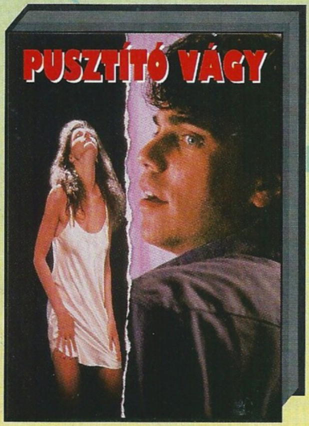
DIGITÁLIS MAFFIA

ODAKINN EGY VIRTUÁLIS DZSUNGEL VÁR RÁD...

sci-fi akciófilm

A *Cybertech* nem más, mint a bűnüldözés szupermodern számítógépes eszköze. Ennek segítségével indul harcba Bobby Chase (LORENZO LAMAS) a halálos és pornográf VR *(virtuális valóság)* játékokat terjesztő modern bandafőnök ellen, aki éppen egy VR-szexsztár kromoszómáit próbálja megszerezni...

2 Golden Globe-díj 1996:
Az X Polgártárs című filmért, a legjobb színész kategóriában: Donald Sutherland



PUSZTÍTÓ VÁGY

Amikor a szenvedélyből szenvedés lesz...

thriller

Alex beleszeret fiatal főnöknőjébe, és amikor az nem viszonozza közeledését, betör az otthonába, és titokban videóra veszi a gyönyörű nőt. Őrületté fokozódó heves vágyakozása azonban nem marad ennyiben. Alex a legrosszabbra is képes, hogy magáévá tegye az imádott asszonyt...



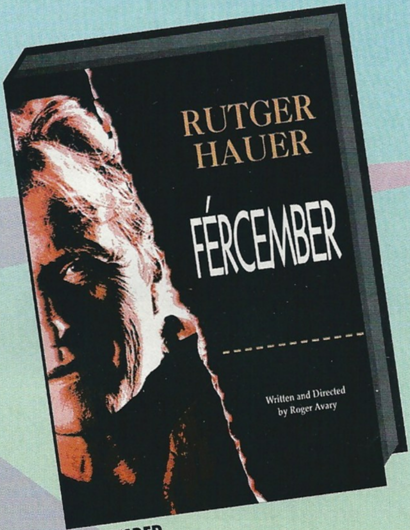
X POLGÁRTÁRS

politikai thriller

A század legravaszabb sorozatgyilkosának leleplezése nem könnyű rendőri feladat. Különösen akkor, ha mindez 1982-ben, a Szovjetunióban történik, ahol a hatóságok tudatosan elhallgatják a kéjgyilkosságokat. Bár Burakov nyomozó (STEPHEN REA - *Interjú a vámpírral*) támogatóra lel Fetiszov ezredes személyében (DONALD SUTHERLAND - *Tű a szénakazalban, Zaklatás, Vírus, A parazita*) mégis nyolc évet kell várniuk, hogy a megcsonkított holttesteket rejtő erdőből elindulhassanak a nyomokon. Ám minél messzebb jutnak, annál rejtélyesebbé válik az eset...

1025 BUDAPEST, SZÉPVÖLGYI ÚT 128.
Telefon: 250-4523 Telefon/Fax: 250-4106

GALAXY



FÉRCEMBER

EGY MODERN FRANKENSTEIN TÖRTÉNETE

fantasztikus–horror

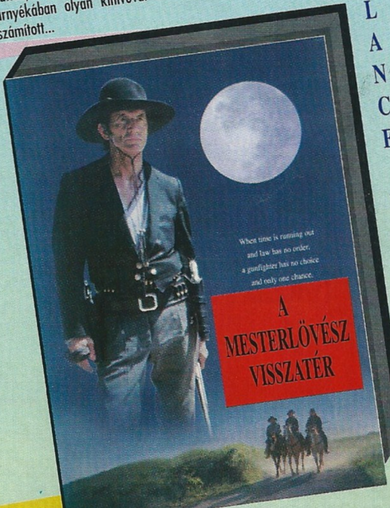
A több tucat hullából összefércelt mesterséges ember rendelkezik egy veszélyes tulajdonsággal, ami nem szerepelt a tervben: emlékezik. Éjjelente azoknak a szerencsétleneknek a rémálmai gyötrik, akiknek testrészeiből megteremtették őt...

A MESTERLÖVÉSZ VISSZATÉR

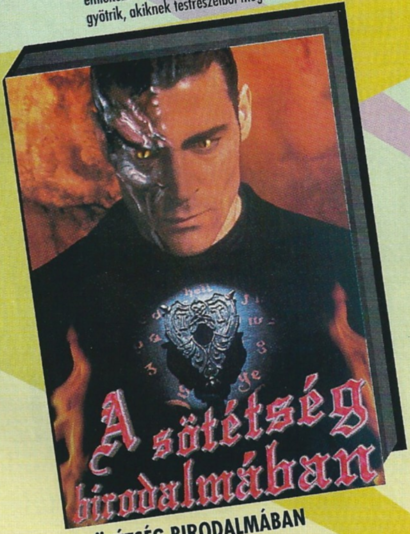
EGY COWBOY, AKI NEM PUSKÁZHATJA EL UTOLSÓ LEHETŐSÉGÉT...

western

1867-et írunk, Morgan, a messzeföldön híres mesterlövész lóra pattan, hogy még egyszer, utoljára igazságot osszon. Legendájának árnyékában olyan kihívóval kell szembenéznie, akire sohasem számított...



LANCE HENRIKSEN



A SÖTÉTSÉG BIRODALMÁBAN

psycho–thriller

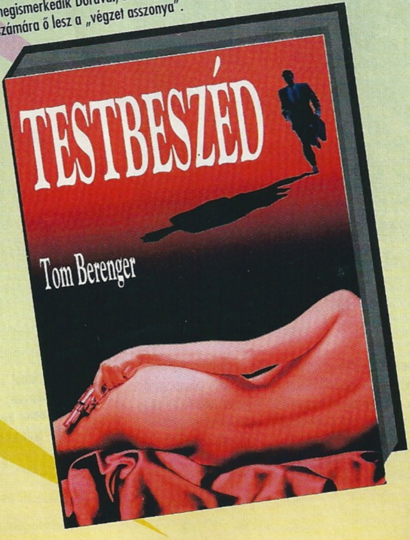
A sötétség dimenzióját egyetlen kapu köti össze az emberekével. Brian Fields átlépi ezt a bejáratot. Kral, e világ ura a Gonosz, aki hatalmába keríti Brian testét. Mindenkit megsemmisít, aki ellene fordul, csak Brian felesége győzhetné le a démont. De szembeszegülhet-e az asszony egy földöntúli hatalommal?

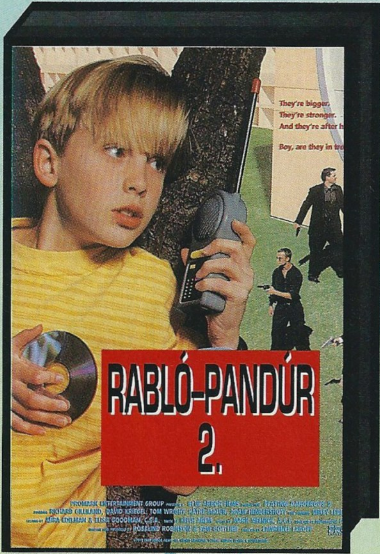
TESTBESZÉD

SZERELEMRE VONZOTTA...
ÉS BŰNBE TASZÍTOTTA...

thriller

Gavin (TOM BERENGER) jóképű ügyvéd, aki éppen egy maffiavezér védelmét látja el. Mikor egy autóbaleset során véletlenül megismerkedik Dorával, a sztriptíztáncosnővel, még nem sejti, hogy számára ő lesz a „végzet asszonya".



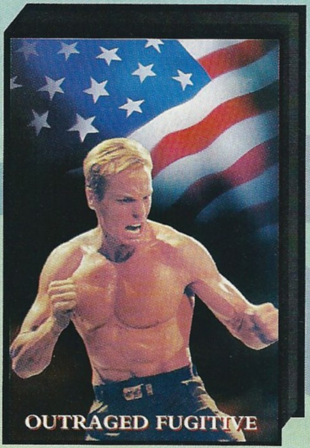


RABLÓ–PANDÚR 2.

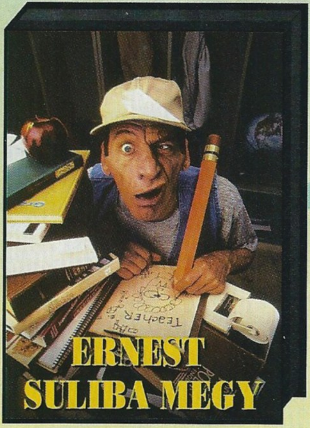
KISEBB ÉS GYENGÉBB...
NANÁ, HOGY Ő GYŐZ!
akció-thriller

A tizenegy éves Stuart nyaralás helyett csatlakozik a mesterséges intelligencia létrehozásán fáradozó kutatáshoz. Rájön azonban, hogy a rendszerben valahol egy kalóz garázdálkodik, aki szupertitkos államtitkokat próbál megszerezni. A hálózati macska–egér-játék rövidesen kilép a komputer–mederből, és a kisfiúra vadászó bérgyilkosok képében jelentkező életveszélyes fenyegetéssé válik...

JÖN! JÖN! JÖN!



Frank Zagarino (Árnyékvadász), Martin Kove (Főnix hadművelet) szenzációs akciófilmje

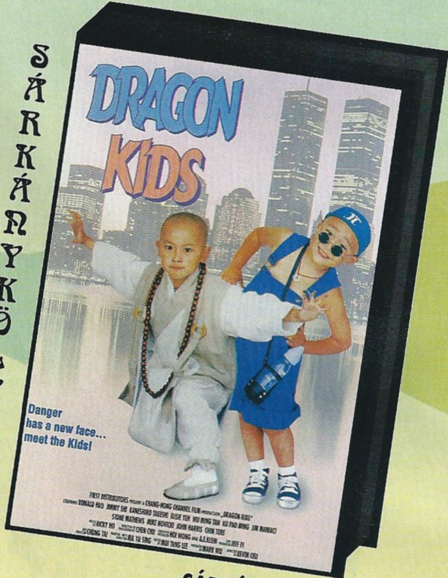


ERNEST SULIBA MEGY

ERNESTNEK JÁR AZ AGYA.
TERMÉSZETESEN PÓRUL...
vígjáték

Ernest, hogy mínusz nullás intelligenciaszintjét növelje, igénybe veszi két őrült tudós világmegváltó találmányát, az Atomfifikus Eszecskegyorsítót. A hatás nem késlekedik, bár nem egészen a várt irányú: felturbózott gógyijával ez a tökeletlen tökfej még az eddigieknél is több bonyodalmat okoz...

SÁRKÁNYKÖLYKÖK



SÁRKÁNYKÖLYKÖK

NE BÁNTSD A KISEBBET. VISSZAÜT.
karate–akciófilm

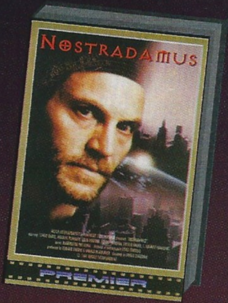
Két kínai kiskölyök Hawaii-ba utazik, hogy képviselje hazáját a Nemzetközi Harcművészeti Versenyen. Váratlanul azonban nagyon is valóságossá válik számukra a küzdelem: azt a feladatot kapják, hogy szerezzenek vissza egy titkos dokumentumot, amelyet az öreg Hung mester lopott el...

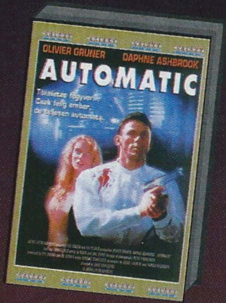
EXKLUZÍV!

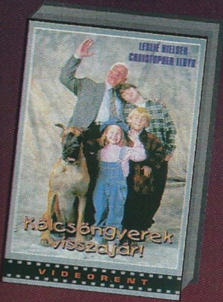
Csak a Video Magazin olvasóinak!
A Premier Videoklub újdonságaiból!

Lakossági videófilmajánlataink (kölcsönzési jog nélkül)

Válasszon az oldalon lévő filmek közül!

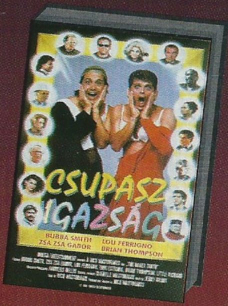


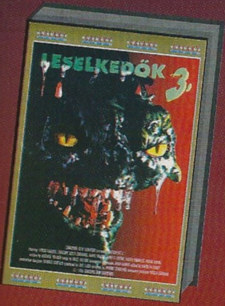










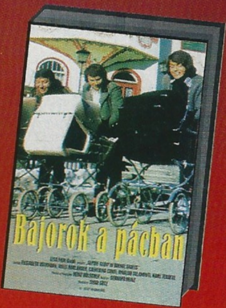






Ára:
1 db megrendelés esetén 1200 forint,
3 db megrendelés esetén 3000 forint
+ postaköltség.





Megrendelőlap

Megrendelem az alábbi filmeket:

A film címe .... pld-ban
.... pld-ban
.... pld-ban

A megrendelő neve: ....

címe: ....

A Premier Videoklub tagja kívánok lenni: igen ❑ nem ❑

Csak katalógust kérek: igen ❑ nem ❑

Premier Videoklub
1025 Budapest, Szépvölgyi út 128.

A

Video Magazin

havilap mellett már készül az

Interaktív Video Magazin

CD–ROM legújabb száma; nézhető minden hónapban a

Mozgó Video Magazin

című televíziós műsor;

s máris nyit a

Video Magazin Klub!

Szeretettel várjuk a Kedves Olvasót minden hónapban a Video Magazin Klubban, ahol találkozhat a lap készítőivel, barátaival, a honi videósélet szereplőivel, neves személyiségekkel, s minden hónapban meglepetés-vendégekkel! A klub általában minden hónap első keddjén este 8-tól tart nyitva, elsőként ***február 6-án***, majd ***március 5-én,*** a legújabb Video Magazinnal az asztalokon.

Cím: La Pampa Étterem pincehelyisége: Indián Music Pub, Budapest, XIII. ker. Pannónia u. 7.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Mozgó Video Magazin

Január 31-i műsorával elbúcsúzott a Mozgó Video Magazin a Szív Tv-től, hogy átköltözzön az AM 47 Budapest TV csatornájára. Ezentúl minden hónap utolsó szombatján itt jelentkezik a filmmel, videózással foglalkozó műsor, legközelebb február 24-én, 20 órakor. Az este vendége a *Koltay*-testvérpár lesz, *Gábor* és *Gergely*. Koltay Gáborhoz kapcsolódnak a műsor kérdései is.

1. *Melyik a kedvenc zenekara Koltay Gábornak?*

2. *Említse meg legalább két rendezését!*

3. *Mi a címe idén készülő játékfilmjének?*

Beküldési határidő: 1996. március 7.

Cím: Fotifon Videoklub, 1036 Budapest, Pannónia u. 13.

A Mozgó Video Magazint kiadja a Fotifon Videoklub és a Multi Home Video

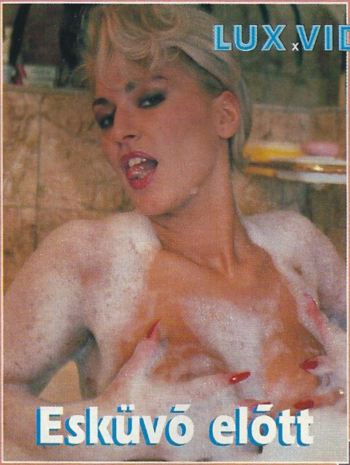


AKCIÓ!
Kellemes Zaklatás
Rózsaszín cicus
Titkos napló
TABATHA CASH
VADMACSKÁK
Szőke bombázók
CSODA POPÓ
GHOSTS
ZARA WHITES
Két film vásárlása esetén:
950 Ft + áfa/db
Telefon: 252-3275, 252-8263
1145 Bp., Amerikai út 96.



Erotika a csúcson, a legkedvezőbb áron!
Kérem ne csodálkozzon én is a LUX VIDEO sztárja vagyok!
Elisabeth megjelent filmjei:
Szextúra Párizsba
Az angyalszív
Esküvő előtt
SEX
(Elisabeth King)
Elisabeth filmjei megvásárolhatók, illetve megrendelhetők a
LUX VIDEO -nál 1085 Budapest, Baross u. 48.
Telefon/Fax:134-2124 illetve az ismert ügynökségeknél.

LUXxVIDEO®



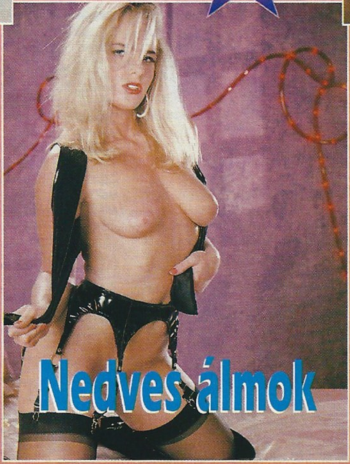
Egyedi ár: 2.360.-Ft+ÁFA
Másodpéldány: 1.920.-Ft+ÁFA

MEGJELENÉS: FEBRUÁR 27.

SZTÁR VIDEO



Egyedi ár: 2.360.-Ft+ÁFA
Másodpéldány: 1.920.-Ft+ÁFA



CSOMAG ÁR:

2.360.-Ft+ÁFA
2.360.-Ft+ÁFA
1.500.-Ft+ÁFA

~~6.220~~.-Ft+ÁFA

HELYETT:

5.040.-Ft+ÁFA

CSINOS MAGYAR LÁNYOK!

Egyedi ár: 1.500.-Ft+ÁFA
Másodpéldány: 1.200.-Ft+ÁFA

HÁROM FILM EZEN AZ ÁRON:
SZUPER!

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvétellel megrendelhetők:

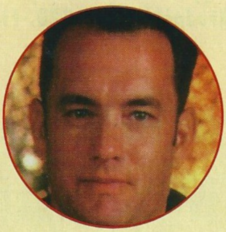
LUXx VIDEO: 1085 Budapest, Baross u. 48. Tel.: 134-0363, 134-2124/fax ❖ Interfilm Kft.: 1126 Budapest, Németvölgyi út 66. Tel.: 155-9094
Alpine Piton Video Nivo: 1146 Budapest, Dózsa György út 19. Tel.: 344-00-07 ❖ S.I. Coop Kft.: 1147 Budapest, Lőcsey u. 12/b. Tel.: 164-2055
Video Nívó Bt.: 1133 Budapest, Vág utca 9. Tel.: 149-1335 ❖ Motophon Wordl Center Bt.: 8360 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83-319-931
Motophon Kft.: 3527 Miskolc, Rácz Ádám u. 50. Tel.: 46-401-600 ❖ Alfa Video Ügynökség: 1213 Budapest, Hollandi út 23.
VIDEÓHÁZ: 1114 Budapest, Bocskai út 23. Tel.: 371-0866

101 nagykutya

Míg a Premiere amerikai filmes szaklap minden év tavaszán jelenteti meg a filmszakma legbefolyásosabb embereinek százas listáját, addig az ugyancsak népszerű amerikai magazin, az Entertainment Weekly az év végén adja közre a szórakoztatóipar hatalmasságainak 101 nevet tartalmazó listáját. Közöttük természetesen a filmipar mogul-jai foglalják el a vezető helyeket.

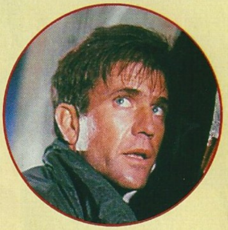
A hetilap listájának élén *Michael Eisner*, a Walt Disney cég feje áll, akit a Warner Brothers első embere, *Gerald Levin* követ, megelőzve a médiacézár *Robert Murdochot*. Az első tizenegy helyet filmstúdió- és médiabirodalom-főnökök foglalják el, köztük a Dreamworks alapítói, az álomcsapat tagjai: *Steven Spielberg, Jeffrey Katzenberg* és *David Geffen*. Ők egyébként egy esztendeje külön-külön is tagjai voltak a legjobb tíznek.

A listán legelőkelőbb helyet elfoglaló színész 12. helyével *Tom Hanks*, aki két Oscar-díjat érő alakítás után tavaly sikerre vitte az Apolló 13-at is. Igaz, Hollywoodban azt mondják, egymás után harmadszorra már nemigen fogja elnyerni az aranyszobrocskát. *Jim Carrey* az előző évi 67. után az előkelő 29. helyre tornázta fel magát a lemezkiadó elnökök, tv-főnökök és műsorvezető sztárok mögé. Mind *A maszk*, mind a *Dumb és Dumber* százmillió dollár fölötti bevételt hozott, s az *Ace Ventura* folytatása is siker. *Tom Cruise* a 31., igaz, az *Interjú a vámpírral* című film után eltűnt a közönség szeme elől. 1996 nyarán mutatják be új moziját, a *Missing Impossible* című művet, melynek egyben társproducere is. Gázsija 15 millió dollárt tesz ki. *Mel Gibson* a 35., bevételei azonban meghaladják *Tom Cruise*-ét, hiszen a *Ron Howard* rendezte Ransom-produkcióban 20 millió dollárért vállalta a színészi játékot.



Tom Hanks

A hatvanöt éves *Clint Eastwood* még mindig a csúcson van. 36. a listán, elsősorban a *Madison megye hídjai* sikerével. Azóta azonban pihen, s egyelőre nem kíván forgatni.



Mel Gibson

Clintet *Michael Crichton* követi, akinek minden írása siker. Négy hellyel előzi meg írótársát, *John Grishamet*, aki 6 millió dollárral lett gazdagabb, miután eladta The Rainmaker című regényének megfilmesítési jogát *Michael Douglas* produkciós vállalkozásának. E könyv első kiadásából csaknem 3 millió példányt adtak el. Douglas egyébként két hellyel megelőzi Grishamet. A *The American President* című film főszerepéért 15 millió dollárt kapott, így abból bőven ki tudta fizetni az írót. Filmes cége, a Constellation Films egyébként tizenkét filmet gyárt majd a Paramount megbízásából. Kettőben ő maga lesz a főszereplő, az egyikben apjával, *Kirk Douglas*szel együtt szerepel majd. Douglas előtt egy hellyel áll *Bill Gates*, a Microsoft elnöke, aki a Windows 95 sikerével e listán kereken hatvan helyet lépett előre az előző évhez képest.



Sandra Bullock

A színészek közül a legjobb ötvenbe még *Harrison Ford* (44.), *Tim Allen*, a *Télapu* (45), *Arnold Schwarzenegger* (46) és *Demi Moore* (50) tudott bekerülni. Demi 12,5 milliór dollárt kapott a *Striptease* főszerepéért, így bátran adhatta fejét producerségre; filmjének címe: *Now and Then*. Demi után *Jodie Foster* áll a nők közül a legelőkelőbb helyen (52.). Ő is filmproducer lett, hiszen ő adta-szerezte a pénzt *Nell* című filmjéhez. Újabban a *Home for the Holidays* című filmet jegyzi, melynek főszerepét *Holly Hunter* játssza. De Jodienak is elő kell teremtenie valahonnan a produceri szerephez szükséges tőkét; ez pedig többek között abból a 9 millió dollárból sikerül, melyet a *Contact* című sci-fiben vállalt szerepéért kasszíroz. A harmincas éveinek legelején járó *Sandra Bullock* először került fel e listára (69.). Sokak szerint *Julia Roberts* után (54.) ő lesz Amerika kedvence. Az *Aludj csak, én álmodom* és *A hálózat csapdájában* sikere nyomán az égbe szökött az ára: új filmjéért, az *A Time to Kill*ért már 6 millió dollárt remélhet. A harminchét éves *Michelle Pfeiffer*nek meg kellett elégednie a 90. hellyel. Ő úgy érzi, Hollywoodban elsősorban a fiatal színésznőkre számítanak, márpedig ő már aligha lesz fiatalabb. Panaszra azonban – életkorán kívül – nincs oka, hiszen a *Dangerous Minds* című filmje siker lett, azóta leforgatta *Robert Redford*dal az *Up Close and Personal* produkciót, s követve társnői példáját, ő is megpróbálkozik a producerséggel. Az *A Thousand Acres* című filmjében Jassica Lange játssza majd az egyik főszerepet. Robert Redford különben az 59., akit egyre nagyobb tisztelet övez *Sundance* filmiskolája és fesztiválja meneddzselése miatt.



Michelle Pfeiffer

Kevin Costner egy év alatt huszonkét helyet esett vissza, most

Néprajzvideó

Május elejéig látható a néprajzi hang- és képrögzítés fejlődéséről szóló izgalmas kiállítás a Néprajzi Múzeumban, mely a néprajztudomány audio-vizuális technikatörténetéről ad hű képet, kordokumentumok egyidejű bemutatásával. A múzeum gyűjteményében több mint négyezer fonográfhenger, hatszáz órányi gramofon- és lemezfelvétel található, a Néprajzi Filmstúdióban több mint száz elkészült 16 milliméteres film és 450 órányi videófelvétel van, melyet részben szakkutatók és egyetemisták készítettek, részben néprajzi gyűjtőpályázatokra érkeztek be. Eddig csak szűk körben voltak ismertek a magyar népi kultúra e mozgókép- és hangdokumentumai, amelyek a népszokásokat, a hagyományokat, valamint a népi életmódot és gazdálkodást emberközelbe hozzák az érdeklődő számára. A kiállításhoz rendszeres filmvetítés, videóprogramok kapcsolódnak. Számos néprajzi felvétel először tá rulhat a szemünk elé.

PHONO
ETHNO KINEMATO GRAPHIA
PHOTO



Egykori gyűjtőmunka Egyházaskozáron, a kamkorder elődjével, a filmkamerával

HÍRÖZÖN HÍRÖZÖN HÍRÖZÖN HÍRÖZÖN HÍRÖZÖ



Bruce Willis

66. Az agyoncikkezett *Waterworld* végül sikert aratott, igaz a százmillió dollárt meghaladó költségvetés miatt az anyagi haszon mindeddig elenyésző. A sztár a hírek szerint legközelebb egy vígjátékkal próbálkozik. *Bruce Willis* a 81. helyezett. Miközben a *Die Hard 3.* túl van a 350 millió dolláros bevételen a nagyvilágban, a szakma elsősorban a *Ponyvaregény* és a *12 Monkeys* című filmekben nyújtott színészi játékát becsüli. Bruce-t az örök akcióhős, *Sylvester Stallone* követi, aki a hírek szerint 97,5 millió dolláros szerződést szeretne kötni következő öt filmjének főszerepéért. *Brad Pitt* 92-dikként került be a legjobb 101 közé, akinek gázsija 10 millió dollárra emelkedett.

A rendezők közül a legelőkelőbb helyen *Robert Zemeckis*, a *Forrest Gump* alkotója áll (39.) *Joel Schumacher* (Az ügyfél) a 78., míg a nagy üdvöske, *Quentin Tarantino* a 96. A *Ponyvaregény* szinte robbantott a filmvilágban: hatalmas erkölcsi és Oscar-sikere mellett több, mint kétszázmillió dolláros bevételt hozott világszerte, s Amerikában elkapkodták a film videókazettáját is. Tarantino sztár lett, s ha kedve szottyan, beugrik színésznek egy-egy barátja filmjébe is, ahogy azt tette *Robert Rodriguez Desperadó*jában is.

ZOOM NYEREMÉNYJÁTÉK TÉKÁSOKNAK

Az 1995. december 5-én megjelent PUSZTÍTÓ DÜH című amerikai akciófilm-kazettákból visszaküldött sorsjegyek 1995. december 18-án megtartott sorsolásán a nyertesek:
50.000,– Ft-ot nyert: Nagy Imréné, Gyomaendrőd
20.000,– Ft-ot nyert: Vico Video Center, Hercegszántó
10.000,– Ft-ot nyert: Home Video 2000, Tóalmás

Az 1995. december 5-én megjelent MENEKÜLÉS 2 című amerikai akciófilm-kazettákból visszaküldött sorsjegyek 1995. december 18-án megtartott sorsolásán a nyertesek:
50.000,– Ft-ot nyert: Carló Videotéka, Kecskemét
20.000,– Ft-ot nyert: Galéria Videóház, Hajdúbagos
10.000,– Ft-ot nyert: Technika Videotéka, Keszthely

A szerencsés nyerteseknek gratulálunk!

Jön a 101 kiskutya!

Március 5-én jelenik meg videókazettán Walt Disney egyik legnépszerűbb rajzfilmje, a *101 kiskutya*. Az 1961-ben bemutatott alkotás az egyik utolsó volt, amelynek készítését még Disney maga felügyelte. Magyarországon két mozipremiert is megért a mű, igaz, a kettő között csaknem három évtized telt el. A dalmaták és Szörny Ella mellett két másik kazetta is napvilágot lát, *A kis hableány* két-két epizódjával. A kiadó a kereskedőknek a 101 kiskutya esetében 2400, míg az utóbbi kazettákra 1600 forintos eladási árat javasol.

A novemberben piacra dobott Disney-kazetta, *Az Oroszlánkirály* minden eddigi hazai eladási rekordot megdöntött: két hónap leforgása alatt túlszárnyalta a százezer példányt.



Jurassic Park 2.

Steven Spielberg megrendezi a *Jurassic Park* folytatását! A Michael Crichton regényéből készült sci-fi minden idők legsikeresebb produkciója lett: több mint egymilliárd dolláros bevételt hozott világszerte, az alkotóknak pedig két Oscart. Spielberg két év alkotói pihenő után vállalkozik ismét rendezésre: a forgatás ez év nyarán kezdődne, a premierre pedig – az elképzelések szerint – 1997 nyarán lehetne számítani.

Liv Ullman rendez

Az 56. évében járó *Liv Ullman* svéd színésznő ezúttal rendezőként debütál. Az egykori élettárs és rendező példakép, *Ingmar Bergman* forgatókönyvéből készül a film *Magánbeszélgetés* cimmel, mely Bergman szüleiről szól. A film főszereplője *Max Von Sydow,* aki az egykori Bergman-filmek után, némi hollywoodi kitérővel a háta mögött *(Hannah és nővérei, Ébredések, Dredd bíró)* visszatér a gyökerekhez, s legsikeresebb periódusának főszereplőihez.

„Csak videón"

Februártól „Csak videón" megjelöléssel is találkozhatunk majd a Warner Brothers, a Buena Vista, a Columbia TriStar és a FoxVideo műsoroskazetta-újdonságain. Az új címke arra hívja fel a vásárló, a kölcsönző figyelmét, hogy az adott alkotás kiemelt érdeklődésre számot tartó mű, amely a nagyvilágban sikert aratott a mozikban is, ám hozzánk valamilyen oknál fogva nem került a filmszínházakba, s csak videókazettán látható. Ilyen új videófilm például a *Fekete vidék* (Boyz 'n' the Hood, 1991) *Laurence Fishburne* főszereplésével, *Stanley Clarke* zenéjével. A film rendezője *John Singleton,* akit a legjobb rendező és a legjobb forgatókönyvíró kategóriájában Oscar-díjra is jelöltek. Szintén „Csak videón" jelöléssel kerül forgalomba az *Esküdt ellenség* (Trial by Jury, 1995) című thriller *Armand Assanté*val a főszerepben, valamint az *Öreg harcos* (Cobb, 1995), *Tommy Lee Jones* és *Lolita Davidovich* játékával.



1995: a sztárválások éve

Válik a brit színész álompár: legutóbb *Emma Thompson* és *Kenneth Branagh* jelentette be, hogy vége házasságuknak, különválnak útjaik. *Melanie Griffith* már korábban elhatározta, hogy elválik *Don Johnson*tól, mivel *Antonio Banderas*ba lett szerelmes, de nagyon. Nem él már együtt *Julia Roberts* és *Lyle Lovett, Cindy Crawford* és *Richard Gere, Ralph Fiennes és Alex Kingston*, de *Val Kilmer* és *Joanne Whalley-Kilmer* sem. Szintén tavaly költözött el feleségétől *Steven Seagal, Michael Douglas, Tommy Lee Jones* és *Kevin Costner*...

Úgy tűnik, 1995 a válások évének bizonyult a filmsztárok körében.

Útifilmsorozat videón

Újabb műfajjal színesedik a hazai műsoroskazetta-piac, az útifilmekével. Ezentúl sorra jelennek meg a német Falken kiadó egyórás, igényes filmjei, melyek a világ országait, tájegységeit, nagyvárosait mutatják be a turista szemével. A múlt év vége óta már kapható a sorozat első két darabja, a *Thaiföldet* és *Mexikót* bemutató videó. Már előkészületben vannak többek között a *Florida, Kalifornia, Egyiptom, Görög szigetek, Kanári-szigetek, Málta, Ciprus, Mallorca, New York, London, Párizs, Velence* videóútirajzok. A kiadványok érdekessége, hogy valamennyi kazettatok belsejében másodpercre pontosan leolvasható, mikor szól a film egy-egy adott látványosságról, nevezetességről, esetleg utazási tippről vagy ad egyéb hasznos utazási tanácsot.



MEGJELENÉS JANUÁR 31.



Főszereplők:
JAMES BELUSHI
JAMES BROLIN
LIZA MINNELLI

Rendező:
LINDA YELLEN

© 1995



Főszereplők:
STACY KEACH
THOMAS WILSON BROWN

Rendező:
CRAIG BAXLEY

© 1995

Terjeszti a BEST Kft.
1123 Budapest, Győri út 18.
Tel./ Fax: 202-1449
6701 Szeged, Szentháromság u. 75/A
Tel./Fax: 06-62 329-328

DEXTER KAPITÁNY, AZAZ
SÖRÖS SÁNDOR
kedvenc videófilmjei

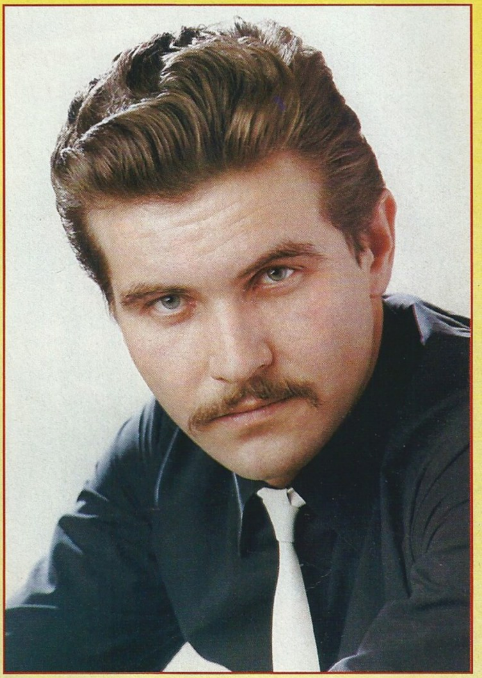
Szerencsés dolog, hogy a külföldi filmek szinkronizálásához rendszerint olyan színészt választanak a rendezők, aki megjelenésében és lelki habitusában a leginkább hasonlít a megszólaltandó külföldi színészhez.

Sörös Sándor orgánuma ráadásul még szinte egyezik is *Tom Selleck*ével. Így érthető, hogy annak idején számos jelölt közül őt választotta a rendező, *Kozma Mari.*

Eleinte csak akcióhősök szerepeit szólaltatta meg magyarul. *Chuck Norris*t, *Mel Gibson*t szinkronizálta. Aztán olyan művészeket, akik nem is annyira testi ügyességük, inkább színészi alakváltozásaik miatt híresek, mint *Martin Sheen, Tom Berenger, Jack Nicholson.*

„Nagyon sok filmben szinkronizáltam már" – meséli. *„A címekre szinte már nem is emlékszem, csak amikor a tévén vagy videón nézem a filmeket, dereng valami. Viszont miután szinkronizálás közben sokszor nem időrendi sorrendben vesszük fel a hanganyagot, hanem összevissza, vagy az egyeztetett többi színész ráérése szerint, a filmeket éppen úgy élvezem, mint a családom többi tagja. Sohasem tudom, mi lesz a sztori vége. A videókölcsönzőből kivett filmeknek még a címe sem hasonlít a régire, így sokszor csak a hangomra figyelek fel, „jé, mintha ismerném ezt a mozit." Edit lányom nem nagyon ér rá moziba járni, mert egyetemista, de videózni ő is szeret. Amikor felismeri apja hangját, akkor még a leggyengébb filmet is végignézi a kedvemért."*

„Úgy gondolom, nem csupán kellemes szórakozás a házimozizás, de nekünk színészeknek szinte továbbképzés is" – folytatja. *„Aprólékosan figyelhetjük neves külföldi kollegáink színészi módszereit. Ha úgy tetszik, egy-egy jelenetet visszapergethetünk az unalomig is. Nekünk viszont egyre kevesebb alkalmunk van arra, hogy a színpadokon kívül megismertessük magunkat. Nem külföldre gondolok, hanem saját hazám fiaira. Nem készülnek magyar filmek, nagyonnagyon kevés a tévéjáték, a sorozat. Marad a reklám, ami nem mindig alkalmas arra, hogy a szereplőről kiderüljön, XY színész nemcsak erre vagy arra az árucikkre alkalmas mosolyogni, de kiváló drámai hős vagy molière-i komikus is. Hol vannak már azok az idők, amikor nem volt magára valamit is adó művésznek elegáns dolog, ha cipőfűzőt reklámoz? Mindenfélét el kell vállalni azért, hogy az ember jövedelemhez és ismeretséghez jusson. Nekem nagy szerencsém, hogy sokat szinkronizálok. Felismernek a hangomról és most már a televízió Ürgammák című sorozatának sikere után a fizimiskámról is. Nagyon sok levelet kapok a fiataloktól. Örülnek ennek a tudományos sci-finek, amely rengeteg ismeretanyagot sugall játékos-filmes módon."*



Amikor azt kérdezzük tőle, van-e olyan videón kölcsönözhető film, melyet különösen szeret, s ezért bátran ajánlja másoknak is, így válaszol:

„Van, nem is egy! Ilyen például A postás mindig kétszer csenget 1981-es változata is. Ebben olyan nagyságok játszanak, mint Jack Nicholson, Jessica Lange, Anjelice Huston. Ennek a filmnek egész légköre, ritmusa, hőmérséklete, helyzete és figurái csak úgy sugározzák az erotikát. Hatása alól nem vonhatja ki magát a néző, ugyanakkor nagyon is valóságos, szinte rendőrriportszerűen igaz is. Váratlan fordulatokban gazdag. Nagyon jól jár, aki megnézi.

A másik film kevésbé ismert, de nem kevésbé nagyszerű. Ebben is ideálom, Jack Nicholson játszik. Címe: Az utolsó szolgálat. Tengerészekről szól. Egy fiatal katonát valami ostoba fegyelemsértés miatt az egyik börtönből egy szigorítottba kell szállítani. Két belevaló fickót jelölnek ki erre a feladatra. Az egyik csak lelkes, de gyakorlatlan, a másik cinikus, kemény és gyakorlott. Ezt a szerepet játssza Nicholson. Őt szinkronizálta Latinovits Zoltán, olyan magas színvonalon, amilyen Nicholson alakítása volt. A cselekmény megrázó, mulatságos és fordulatos. Hihetetlen, hogy egy lényegében kamara jellegű mozi ennyire gazdag legyen ötletben, jellemfejlődésben és mondanivalójában. Kiderül, hogy az egyenruha alatt nem katonabábok, hanem férfiak élnek, önálló akarattal és gondolattal. Van egy jelenetsor a filmben, az elítélt férfivá avatásának ötletével. Egyszerűen felülmúlhatatlan. Tíz évre ítélik a szerencsétlen fickót, akit az őt szállító haditengerészek megismertetnek az élet örömeivel. Ez egy ragyogó film!

Még sorolhatnám Jack Nicholson többi munkáit is, de szerencsére azokat a tévé vagy bemutatta már, vagy a közeljövőben biztosan megteszi. Csak annyit mondhatok, ne mulasszák el kikölcsönözni azokat, például a Szelíd motorosokat, a Becéző szavakat, A Prizzik becsületét is, amelyeket már régen nem vetítenek a mozik és nem láthatók a televíziós csatornákon sem. Nem fognak csalódni."

Ígéri mindezt Sörös Sándor, a Nemzeti Színház művésze, úgy is mint Magnum és Dexter kapitány.

MEGJELENÉS: FEBRUÁR 21-ÉN

FOURSTARS ENTERTAINMENT

Videótékások, figyelem!

A fourstars Video ajánlata:

Amennyiben kiadónkkal hathónapos szerződést kötnek *havi hat film* megvásárlására, úgy műsoros kazettáinkat

1530 Ft/db+áfa

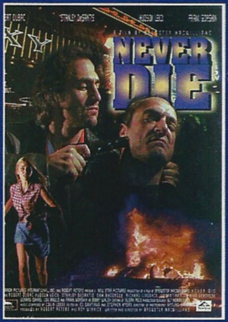
összegért, vagyis
a csomagot
9180 Ft+áfa

összegért vásárolhatják meg.
A szerződéses csomag második példánya filmenként
1430 Ft/db+áfa.
Amennyiben kérik, a filmeket utánvéttel postázzuk Önöknek.
A fenti összegek a postaköltséget nem tartalmazzák.

Egyedi filmvásárlás esetén áraink:
egyedi film:
2400 forint+áfa
egyedi film második pld.:
2000 forint+áfa
egyedi csomag filmenként:
2000 forint+áfa
egyedi csomag második pld. filmenként:
1800 forint+áfa

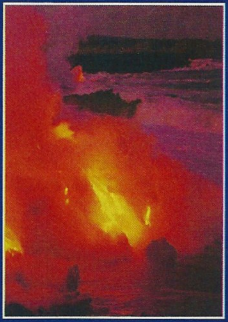
FOURSTARS VIDEO:

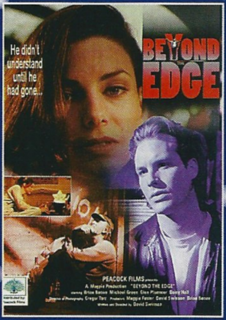
1117 Budapest, Baranyai u. 34.
Telefon: 371-0118, 06 20 392-691



NE ADD FEL!
(Never Die)
Nem biztos, hogy te vagy a nyerő, hiába nyertél a kaszinóban...
akciófilm

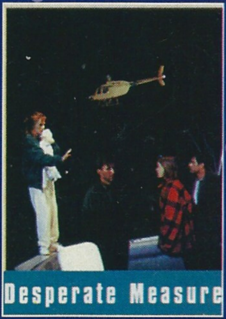
ÉLNI MINDENÁRON
(Captured Alive)
Repülőgépkatasztrófa után egy különös társaság fogságában
akciófilm

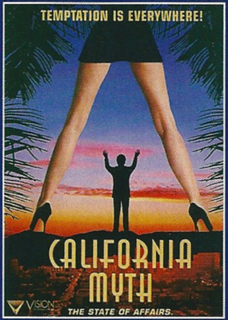




TÚL AZ ÁLMOKON
(Beyond the Edge)
Érzelmi utazás fiatal lelkek sötét világába
thriller

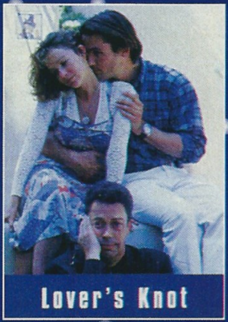
ROSSZREMÉNYSÉG FOKA
(Desperate Measures)
Amikor az álmok másként valósulnak meg...
thriller





KALIFORNIAI LEGENDA
(California Myth)
Mégsem átlagos ez az élet...
játékfilm

HÁRMAN AZ ÁGYBAN
(Lover's Knot)
Hány személyes a szerelem?
komédia





POWER RANGERS A FILM

POWER RANGERS

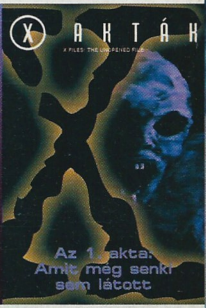
Borzalmas ellenség támadja meg a Földet...
Randag Ooze az űr sötétjéből érkezik, és rettentő hatalmával uralma alá akarja hajtani világunkat. Ám egyvalamit kihagyott a számításból. A jóságos Zordon és ifjú, ám harcias ninja-csapata felveszi a harcot a győzhetetlennek tűnő ellenféllel. Égen és földön folyik a küzdelem; a szembenálló felek bevetnek minden technikát, fegyvert és trükköt, amit e galaktika valaha teremtett. Két világ teljes technikai- és mágia arzenálja csap össze a Jurassic Parkot is megszégyenítő speciális effektusok kíséretében.

X AKTÁK

Az 1. akta: Amit még senki sem látott

X FILES: THE UNOPENED FILE

Valaki behatol a Védelmi Minisztériumba, és hozzájut néhány szupertitkos aktához az Ufókkal kapcsolatban. Fox Mulder FBI-ügynök gyanút fog. A nyomok a sivatagba vezetnek, ahol évek óta egy földönkívülinek látszó jármű hever a homokba temetve. Fox nem kér engedélyt főnökétől, csak eltűnik egy időre, hogy fényt derítsen az ügyre. A kormányban azonban valaki nem akarja, hogy nyomozzon. Bármit elkövet, hogy a titok ne kerüljön napvilágra. Még a gyilkosságtól sem riad vissza.





FRÁSZKARIKA

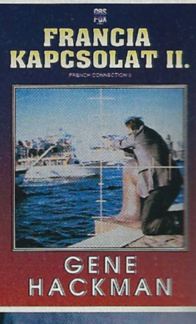
FRIGHTNIGHT-PART 2

A Rettenthetetlen Vámpírölő, Peter Vincent a tévében hetente tart koporsó- és horror-show-t, ahol figyelmezteti a publikumot, hogy a gonosz nem alszik. Ettől aztán a nézők sem alszanak. Kísértetek pedig nincsenek - győzi meg végül a három éves intenzív pszichoterápia Peter barátját, Charley Brewstert. Most már tudja, hogy csak képzelődött, mikor azt hitte, végzett egy vámpírral. A vámpírok királynője szerint viszont ez hülyeség. Ő véresen komolyan veszi az egészet, és rafinált bosszút akar állni bátyja gyilkosán...

FRANCIA KAPCSOLAT II.

FRENCH CONNECTION II

A heroincsászár legutóbb még megúszta. Sikerült kicsúsznia Popeye Doyle (Gene Hackman) kezei közül. A hajdani kábítószeres nyomozó ezúttal egészen Marseille-ig követi ősi ellenfelét. Popeye-t elrabolják, és kokaint lőnek be neki. A nyomozó visszaesik régi állapotába, újra narkós lesz. De emberfölötti erővel sikerül kiszabadulnia a kábítószer rabságából, és elhatározza, hogy mindenáron elkapja Frog One-t.
Az üldözés Marseille legvadabb részén, a kikötőben folytatódik, ahol az egész drogbanda felkészült a fogadására.



Ügynökeink

InterFilm 1126 Bp. Németvölgyi út 66. Tel: 155 9094. **Alpine Piton** Gmk Video Nívo ügynöki iroda 1146 Bp. XIV., Dózsa Gy. út 19. **S. I. COOP** Kft. 1147 Bp., Lőcsey u. 12/B. Tel.: 164-2055
Videó Nívó Bt Budapest XIII. Vág út 9. Tel: 149-1335. **Motophon** Bt. 3527 Miskolc, Hunyadi u. 5. Tel.: 46 346-847
Motophon World Center Bt. 3300 Keszthely, Kossuth L. u. 51/1. Tel.: 83/314-764 **InterCom** 1145 Bp. Bácskai u. 28-36. Tel: 467-1400

VIDEOPREMIER FEBRUÁR 8.